Lisan derslerimiz
Bugün: Almanca
Yarın: Fransızca

HABER

Bugünkü sayımız
16
Sayfadır

5 Kuruş - Telefon: 23872

4 MAYIS 1937 SALI

Sene: 6 - Sayı: 1903

Ingiltere ile Amerika arasında

Bir askerî ittifak yapılıyor!

Japonya ile Italyaya karşı

Tedafüî ve tecavüzî denizde harp

PROJESİ HAZIRLANDI!

Amerika bütün donanmasını Japonyaya karşı Büyük Okyanosta ve Ingiltere bütün kuvvetlerini Italyaya karşı Akdenizde topluyor

Birkaç gün sonra debdebe ile taç giyme merasimi yapılacak olan Ingiliz kralı bu Amiral üniformasile

Bütün kuvvetlerini Büyük Okyanusta temin altına bırakacak olan Amerikan diretnotunda topladığı takdirde Japonyayı feci bir Amerikanın Cumhurreisi bir manevraları takip ederken

(Yazısı 8 incide)

Tevfik Rüştü Aras

Naci Asil

Irak Hariciye Nazırı

Suriye büyüklerine Türkiyenin dostluk temennilerini bildirecek

Suriye mandacılarının Suriyeye sığınan şakileri bize teslim edecekleri haberi yanında

Payasın pek yakınına milis kuvvetleri yerleştirdikleri de var

Topraklarımıza saldıran üç milis yakalandı

Dün sabah şehrimizden ayrılan dost Irakın hariciye nazırı Naci Asil gece Toros ekspresiyle Ankaradan geçmiştir. Muhterem misafirimize refakat eden Irak sefiri Naci Şevket Ankarada trenden inmiştir.

Ankara istasyonunda hariciye vekilimiz ve kordiplomatiğe mensup

(Devamı 6 ıncıda)

İSTANBUL KONUŞUYOR

HABER büyük röportajına dün başladı

Küçükayasofyada...

(Üstte) muharririmiz, Çardaklı Hamam karşısındaki kahvede mahalleli ile konuşurken. (Altta) Küçükayasofyanın çalışkan zekî yavruları. Madalyon içindeki küçük kendisini tanıdıysa matbaamıza uğrıyarak vaadettiğimiz ikramiyeyi almalıdır

Mahalleleri dolaşmamız devam edecektir. Bugün Eminsinan mahallesi dolaşılacak ve ora sakinlerinin istekleri, arzuları dinlenecektir. Aynı beşinde İshakpaşa, 6 sında Binbirdirek, 7 sinde Cankurtaran ve Sultanahmet mahalleleri gezilecektir.

Diğer semtlere hangi tarihlerde gidileceği bildirilecektir. İlâvelerimizdeki davet kuponlarını bekçilerinize veriniz. Muharrirlerimiz mahallenize geldikleri vakit doğrudan doğruya bekçinize müracaat edecek ve kendisine bırakılan kâğıtları alarak davetinize koşacaktır.

Bugün, dün dolaşılan Küçükayasofya mahallesinin iç yüzünü 3 üncü sayfamızda okuyunuz.

Yunus balığından korkan

9 çocuk Samatyada denize döküldü

Canları bir sandal sefası yapmak istiyordu

Sırsıklam denizden çıkarıldılar

Denizden çıkarılan kazazede çocuklar Samatya sokaklarında

(Yazısı 6 ıncıda)

Vali - Hüseyin Cahit davası

Bu sabah yedi şahit dinlendi

"Biriken para„ yazısının kimin tarafından yazıldığını bilmiyorlar

Hüseyin Cahitle vali Muhiddin Üstündağ arasında Kocaeli ceza mahkemesinde görülen mütekabil hakaret davası münasebetiyle bu sabah İstanbul likinci ceza mahkemesinde bazı şahitlerin istinabe suretiyle ifadeleri alınmıştır.

Mahkeme heyeti reis Kemal, âza Nef'î ve Nigârdan teşekkül ediyordu. Müddeiumumîlik yerinde de Cevdet bulunuyordu. Hüseyin Cahit ve Enis Tahsinin vekili, belediye avukatı Necati de yerlerini almışlardı.

İlk olarak Akşam gazetesinin sahiplerinden Kâzım Şinasi Derran çağırıldı. Reis "Akşamcı„ sütununda "Biriken paralar„ başlıklı yazının Hüseyin Cahid tarafından yazılıp yazılmadığını sordu. Kâzım Şinasi Akşam ga-

(Devamı 8 incide)

Hükûmet

Ordumuz ve memleket ihtiyaçları için 35,846,000 Liralık tahsisat istedi

Büyük Millet Meclisi bütçe encümeni dün hükûmet tarafından verilmiş olan çok mühim bir tahsisat talebini müzakere etmiştir. Hükûmet meclisten 35,846,000 liralık fevkalâde tahsisat istemektedir. Bu tahsisatın esbabı mucibe lâyihasında millî müdafaamızın zarurî işleriyle ordumuzun motörleştirilmesinin, memleketin diğer mühim ihtiyaçlarının temin olunacağı tasrih olunmaktadır.

Bütçe encümeni, hükûmetin esbabı mucibesini yerinde bulmuş ve müstaceliyet talebiyle Büyük Millet Meclisine sevketmiştir.

Başvekil Londraya gitmek üzere

Bu akşam Ankaradan ayrılıyor

Başvekilimiz İsmet İnönü İngiliz kralının taç giyme merasiminde bulunmak üzere bu akşam Londraya müteveccihen Ankaradan hareket edecektir. Başvekilimize bu seyahat esnasında refakat edecek zevat şehrimizden iltihak edecektir.

Başvekil İsmet İnönü dün Mareşal Fevzi Çakmağı ziyaret ederek uzun müddet kendisiyle görüşmüştür.

Başvekil İsmet İnönü Mareşal Fevzi Çakmaktan ayrıldıktan sonra Başbakanlığa gelmiş ve geç vakte kadar Başbakanlıkta meşgul olmuştur.

Arap Saçı

Ikinci sayfamızda

Muhakkak okuyunuz

Dış Politika

Bu ateşte hangi kan kaynamaz?

Yazan: Şekip Gündüz

İNGİLİZ milletinin büyük bir asabiyet içinde bulunmasına rağmen İngiltere hükûmeti İspanya işlerine müdahaleden çekindiğini bir defa daha ispat etti.

Bask topraklarına yapılan son caniyane imha hareketinin medenî dünyada doğurduğu büyük infiale İngiliz milletinin azamî bir hassasiyetle iştirak etmesi dahi muhafazakâr İngiliz kabinesinin dış bakanı Edeni soğukkanlılıktan ayıramadı. İngiliz muhalifleri ister liberal olsunlar, ister muhalif amele partisine mensup bulunsunlar Guernika ve Bilbaoda cereyan eden son vahşetten büyük bir azap duymuşa benziyorlar. İngiliz efkârı umumiyesindeki temayüllerin de muhalefetin telâkkilerine uymakta olduğu söylenebilir. Muhalif İngiliz partileri efkârı umumiyenin bu temayülünü istismar etmekte zerre kadar kusur etmemektedirler. Faraza muhalif amele partisinin lideri binbaşı Attlee hükûmeti Frankoya ve müttefiklerine karşı şiddetli bir harekete davet etmektedir. Binbaşı saylav Baldvin kabinesinin derhal Hem Frankoya, hem de Hitlere bir nota göndermesini ve bütün medenî devletlerin "İspanyada açık ve müdafaasız şehirlerin bombardıman edilmesine karşı,, müttehit bir protesto da bulunmalarını istemektedir.

İtalya ile Almanya arasında cereyan eden son Roma konuşmaları da İngilterede muhalefet tarafından efkârı umumiyeye pek ateşli bir şekilde aksettirilmiştir. Muhalefet İngiliz dış sıyasasının büyük İngiliz egemenliğine lâyık bir erkeklik ve açıklık göstermesini ve İngiliz milletinin imparatorluk kuvvetlerinin devamına inandırılmasını istemektedir.

Loyd Corc'un dün bu sütunda çıkan yazısı, liberallerin (veya bir kısım liberallerin) de binbaşı Attlee'ye yakın şeyler düşünmekte olduğunu gösteriyor. Velhasıl İngiliz krallığı tacının bir yeni başa konacağı şu günlerde muhalefetin arzusu imparatorluğun kuvvetini cihana ihsas etmekle hulâsa edilebilir. Loyd Corc gibi binbaşı Attlee de İngiliz saltanatının azametini ispat için Londranın zengin mahallelerinde bir saltanat alayının dolaşmasını kâfi bulmamaktadır. Loyd Corc imparatorluğun en büyük asker ve zenginlik kaynağı olan Hindistanın Londraya tekrar ısmarası neye mütevakkıfsa onun derhal yapılmasını istiyor. Binbaşı Attlee ise Roma ve Berlinin birçok şeyleri istedikleri kararlara bağlamakta gösterdikleri lâubaliliğe bir an evvel nihayet verilmesini, aksi takdirde yalnız insanlığın değil, İngiliz tacının da tehlikeye girmiş olacağını söylemektedir.

Bu ateşli iddialar karşısında İngiliz hariciye nazırı acaba ne zamana kadar değişmiyen bir soğukkanlılık ve eksilmiyen bir canlı ihtiyatî tedbir halinde kalabilecek?

Patlıyan bombalar, akan kanlar, "süngü tak,, koşuşan ordular dünyayı kızıştırıyor. Bu harlı ateşte hangi kan kaynamaz!

Şekip GÜNDÜZ

Ekonomi

Dündenberi Ereğlide kazmalar bizim için çalışıyor

Kömür havzasının en zengin ocaklarını teşkil eden Ereğli şirketi ocakları ve Zonguldak liman tesisatı dünden itibaren devlet namına Eeti bank tarafından işletilmeğe başladı. Ocakları beş aydır işleten muvakkat idare onları 1 mayısta devlete devredecekti. Fakat bahar bayramı ve onu takip eden pazar tatili kara elmasın asıl sahibine kavuşmasını iki gün daha geciktirdi. Matlup hasıl oldu ya, ne zararı var, kırk sekiz saat sonra olsun...

Ereğli ocaklarile Zonguldak liman tesisatının devlet eline geçişi yeni bir devrin başlangıcıdır. Miras yedi devrin son yaprağı, kan emen kapitülâsyonun ve ekonomik "hulûl,,ün son nefesi burada bitmekte ve plânlı, yepyeni bir devir buradan başlamaktadır.

Bu devrin doğuşu lüzumuna en büyüğümüz meclis kürsüsünden geçen sene şöyle işaret etmişti:

"— Kömür havzasının rasyonel işlemesi için tedbirler almak da lâzımdır.

Pek az sonra bu direktife onun başvekili gene Meclis kürsüsünden aldığı tedbirlerle cevap verdi:

"— Kömür meselesini, bütün memleketin esaslı ihtiyacı olarak ele aldık. Yalnız fabrikalarda, yollarda değil, evlerde de kömürü kolay, ucuz ve bol tedarik etmeği temin edeceğiz.,,

Ve, İktisat vekili tamamladı:

"— İlk adım olarak kömürün, bu medeniyet vasıtasının memleket içinde mümkün olduğu kadar geniş istihlâkinin teminine çalışılmakta ve dış memleketlere ihracı teşvik edilmektedir.,,

İşte bu şekilde ana prensipleri ortaya atılan kömür davası Ereğli kömür şirketi ve Zonguldak limanı tesisatının hükûmetçe satın alınmasile tatbik sahasına giriyor. 28 ilkteşrinde İktisat vekili Celâl Bayar ve şirket namına azadan Gustav Boissiese arasında imzalanan mukavele devlet bütçesinde bir yük olarak değil bilâkis memleket ekonomisinde yeni bir ihraç menbaı bulunarak Ereğli ocaklarını ve Zonguldak limanını devlete maletmektedir. Umumî yekûn olan 3,500.000 lira on müsavi taksitte ve on senede Türkiye ihraç fiyatları üzerinden kömürle ödenecektir. Bu kömür bizim ihracatımızı hiç bir zaman durduramıyacaktır. Çünkü bunun yalnız Fransada ve Suriye hariç olmak üzere Fransız müstemlekelerinde kullanılması mukavele ahkâmındandır.

Geçen sene 2,298.000 ton kömür istihsal edilen kömür havzasına bundan sonra verilen ilk direktif şudur:

Senede 5.000.000 ton.

200 kilometre süren bir saha içinde en sathî ve asgarî hesapla birkaç milyar ton kömür saklayan zengin havza, bu işaretle yeni ve parlak bir istikbale doğru yollandı. Ne başkasının kopyesi ne de mukallidi olan Türkiye cumhuriyeti ekonomi politikası, kömür madenlerini devletleştirerek dünya madenciliğine örnek olmuştur. İşte misalleri:

Fransa bir kömür ofisi teşkil edilmesi için bir kanun lâyihası tanzim etmiş, İngiltere maden temettü hisselerinin hükûmete intikali için bir kanun çıkarmıştır.

Bundan yirmi iki ay evvel koyduğu mevzuatla madenleri devlet malı olarak tanıyan spekülâsyon vasıtası olmaktan kurtaran Türkiye cumhuriyetinin dünkü tedbirleri bugün liberalizmin timsali olarak tanınan memleketlerde de ele alınırken yeni bir hedefe gidiyoruz.:

Yurtta kendi elimizle kendi toprağımızdan çıkardığımız kendi kömürümüzü yakacağız.

F. GÜNERİ

Graf Zeplin

Sürat rekoru yaptı

Frankford, 4 (A.A.) — Graf zeplin balonu ikinci cenup Amerikası uçuşunda sürat rekoru tesis etmiştir. Balon Frankford — Pernambuc mesafesini 62 saat 55 dakikada ve Frankford — Riyo de Janyero mesafesini de 86 buçuk saatte kesmiştir.

Bugünkü YUGOSLAVYA nasıl kuruldu?

Karadağ, Balkan harbi ve Bosna suikastı

— Yazan: N. N. Tepedelenli —

— 21 —

Fransanın meşhur Sen Sir askerî mektebinden yetişen güzide kral birinci Piyerin Sırp tahtına çıktığı günlerde diğer Yugoslavların ne halde bulunduklarını da kısaca anlatalım:

1 — KARADAĞDA:

1851 de müstakil Karadağ prensi Danilo feodalizmi ezerek prensliğin kudretini bütün derebeylerine tanıtmıştı. Bu netice tabiî bir hayli mühim bir mücadelenin sonu oldu. Prenslik bir hayli zayıfladı, lâkin buna rağmen Osmanlı kumandanı Ömer paşaya karşı Danilo muvaffakıyetle dayandı.

Osmanlı imparatorluğu Karadağı Bosna - Hersek için bir tehlike gibi görüyordu. Bunda da haklı idi. Zira Karadağ bilhassa Hersek ihtilâlcilerine devamlı surette yardım ediyordu. 1858 de Osmanlı imparatorluğu Hersegi "tedip" etmek istediği zaman Karadağı karşısında buldu ve gariptir ki, imparatorluk kuvvetleri Grahovada 1858 de mağlûp edildiler.

(1860) da prens Danilo Kataroda öldürüldü. Yeğeni Nikoal tahta çıktı. 1875 te Rus - Türk harbi bu Nikolanın prenslik devrine tesadüf ediyordu. Berlin kongresinde bu prensliğin istiklâlini büyük devletlerin garanti altına aldıklarını ve kendisine Adriyatike bir iskele temin ettiklerini yukarda bildirmiştik. Karadağda parlâmento hayatı 1905 te prens Nikolanın ilân ettiği bir kanunu esasî ile başlamıştır. Meşrutiyetten sonra, yani 1908 - 1909 da Bosna - Herseği Avusturya ilhak ettiği zaman Sırbistan ile Karadağ arasında bir ittifak aktedildi ve 1910 yılmd tahta çıkışının ellinci senesi münasebetiyle yapılan şenlikler esnasında prens Nikola kendisini kral ilân etti.

Bosna Herseğin Avusturya tarafından ilhakı Habsburgların Balkanlara hükmetmek niyetinde olduğunu ihsas ediyordu. Zaten Berlin kongresi esnasında Avusturya diplomasisinin Sırbistanla yaptığı muahedeye hükmeden düşünceler Avusturyanın Balkanlarda bir eğemenlik kurmak istediğini açığa vurmaktaydı. Bu arzu yalnız Sırbistanla Avusturyayı değil, ayni zamanda Türkiye ile Bulgaristanı ve Yunanistanı da tehdit etmekteydi. Bunun içindir ki, (İtilâfı müselles = İngiltere - Rusya - Fransa) devletleri Türkiyenin idaresi altında bir Balkan ittihadı teşkilini ve bu ittihadın Avusturyanın arzusuna mâni olmasını tavsiye etmişlerdi. Abdülhamid devrinde Paris sefiri Salih Münir paşa vasıtasiyle Atina ve Bükreşte muhtelif temaslara vesile olan bu teşebbüs maalesef hürriyetin ilânından sonra bir netice veremedi. Zira (Genç Türkler - İttihat ve terakki) Alman dostluğuna büyük ehemmiyet vermeye başlamıştı. İtilâfı müselles bunu görünce diğer Balkan devletlerine Türkiyeyi dışarda bırakan bir anlaşma yapmalarını teklif ettiler. 1912 şubatının 29 unda Bulgarlarla Sırplar bir ittifak yaptılar; diğer ittifakalr ve bu ittifakları da 1912 yılı ilkteşrin ayında dört Balkan devletinin Osmanlı imparatorluğuna harb ilân etmesi takip etti. Adına Balkan harbi denilen bu garip hâdisenin acı ve gülünç safhaları karilerimizce malûmdur. Yalnız şu kadarını söyliyelim ki Ahmet Rıza paşa kabinesinin harbiye nazırı ve başkumandanı Nâzım paşa ordunun seferberliğini tamamlamaya bir türlü vakit bulamazken, tamamiyle harbe hazır bir halde bulunan Sırp ordusu ceneral Putnikin kumandasında Komanovada iki gün devam eden bir harpten sonra Üskübe doğru ilerlemiş ve iki gün sonra da bu şehri hiç bir mukavemete maruz kalmadan ele geçirmişti. Az sonra Arnavutluk da Başkım komitesinin yardımı ile Sırp ordusuna kapılarını açmış ve Sırplar ta Dıraç'a kadar ilerlemişlerdi. Bu sırada Karadağlılar İşkodrayı muhasara etmişler ve Yunanlılır Selâniğe girerlerken Bulgarlar Edirneyi çevirip Çatalcaya dayanmışlardı.

Bu facianın sonu da malûmdur. İşkodra ile Edirne büyük bir fedakârlık gösterdikten sonra ard arda teslim oldular. 1913 mayısında Londrada yapılan sulh ise, harb başlarken istatükonun muhafaza edileceği söylenmesine rağmen İstanbul, Edirne ve Trakyanın bir kısmından maada imparatorluğun Avrupadaki bütün topraklarını Balkanlılara taksim etmişti.

Balkan harbinin neticeleri Avusturya - Macar imparatorluğunun hiç hoşuna gitmemişti. Büyüyen Sırbistanı Habsburg sarayı kendi emelleri için büyüyen bir tehlike addetmekteydi. Avusturya memurları her tarafta Sırbistanın aleyhinde tahrikâtta bulunuyorlardı. Netekim Balkan harbinin sonunda Arnavutlar Avusturyanın tahrikiyle Sırp topraklarına girivermişlerdi ve Sırplar Arnavutlara hücum edince Avusturya derhal ültimatomu bastırmıştı. Bunu takip eden yıl içinde Avusturyanın Sırbistanı üst üste beş ültimatom göndererek harple tehdid etmiş olduğunu da hatırlamak mümkündür.

Avusturyanın tehditleri yalnız ültimatomdan da ibaret kalmıyordu. Sırp erkânıharbiyesinin istihbaratı Avusturyanın askerî hazırlıklarından da haberdardı. Bu hal Sırp milliyetperverlerinin mühim galeyanına sebep oluyordu. Nihayet bir gün Avusturya veliahtı Arşidük Fransuva Ferdinand askerî manevralara riyaset etmek üzere Bosnaya gelince Sırp milliyetperverlerinden meşhur Gavrilo Prençip dayanamadı, malûm ve meş'um olan kurşununu sıktı, veliaht ile zevcesi öldüler ve... patlıyan cihan harbi de beşeriyete milyonlarca ölüme ve sayısız

(Devamı 12 incide)

Hayata dair

"Her Ay,,

Mayısın ilk günü kitapçı dükkânlarında, gazete müvezzilerinin ellerinde yeni bir mecmua gördük. Yusuf Ziya ile Orhan Seyfinin çıkardıkları *Her Ay*. Fakat sadece uzaktan bakmakla, adını öğrenmekle kalmayın: alıp okuyun. Memnun olacağınızı sanıyorum; içinde siyasî, askerî, iktisadî, fennî, felsefî, edebî her türlü yazı var. Elbette bazı kısımlar eksik: meselâ bu birinci sayıda resim, musikî, spor yok. Hiç şüphesiz ki mecmuanın sahipleri de bu eksiklikleri görmüşlerdir ve bundan sonraki sayılarda daha bir tamamlık hissi vermeğe çalışırlar.

Her Ay'a ilk baktığımız zaman fransızca *le Mois*'yı hatırlamamak kabil değil: adı, rengi, büyük kısımlara ayrılması, her şeyi onu andırıyor. Fakat bu benzeyişler zahirî; *le Mois* yalnız "actualité" den bahseder, bir ay içinde çıkan, hiç olmazsa pek eski olmıyan meseleler hakkında fikir vermeğe çalışır. *Her Ay* ise şiir, hikâye bile veriyor ve eski meselelerden çekinmiyor. Meselâ bu birinci sayıda B. İsmail Habib Sevüğ, Fransa'da umumî harpten evvel (veya hemen sonra) çıkmış oldukça bayağı, dünya edebiyat cereyanları üzerinde hiç bir tesiri olmamış bir şiir kitabından, M. Paul Géraldy'nin *Toi et Moi*'sından bahsediyor.

Yusuf Ziya ile Orhan Seyfi mecmualarını, *le Mois* gibi sırf "actualité" ye bağlamadıkları için elbette iyi etmişler. *Le Mois*, Fransa gibi çok mecmuaları olan memleketlerde çıkabilir; bizde ise her mecmuanın şaire, hikâyeciye, zaman haricinde düşünmek istiyen sanatkâra da yer vermeğe mecburdur: çünkü onlar kendilerine başka yer bulamazlar. Hatta, salâhiyetleri ekseriyetçe kabul edilmiş muharrirlerden yazı istiyeceğini söyliyen *Her Ay*, bu kararını sık sık unutarak gençlere de yer verse çok iyi eder.

Bir noktaya işaret etmek isterim. *Her Ay*'ın ilk sayısında "Yanlış tercümeler,, adlı bir yazı var, iyi ve faydalı. Fakat o yazının sonunda [illegible] mış: "Bu kadar cılız bir yardımın altı imzalanır mı?,, diyor. Her tenkidin, bilhassa böyle bir hücum olursa, altına imza atmak lâzımdır. Velev ki bir tek kelimeden ibaret olsun.

Her Ay'ın muvaffak olmasını temenni ederiz. Böyle bir mecmuaya gerçekten susamıştık.

Nurullah ATAÇ

Kemal Ragıp müfettişlikten çekildi

Belediye turizm şubesi müdürlüğünden müfettişliğe nakledilen Kemal Ragıp müfettişlikten istifa etmiştir.

Yorgun başın vereceği iş az olur. Ayni şeylerle uğraşmak kadar insanı yoran bir şey bulunmaz. Bu yüzden okuyucularımızı hergünün ağır düşüncelerinden biran olsun ayırmak, kendilerini başka âlemlerde oyalamak istiyoruz. İşinizde yorulduğunuz zaman aşağıdaki suallerin cevaplarını bulmaya çalışınız. Göreceksiniz ki siz bu meşguliyetten sonra tamamile değiştiğinizi hissedeceksiniz. Suallerimizin bir kısmına para mükâfatları da vereceğiz. Böylelikle hem eğlenmiş, hem mükâfatlanmış olacaksınız.

Arsıulusal İzdivaç

Muhtelif milliyetten 9 erkek, kendi memleketlilerinden olmayan kızlarla evlenmişlerdir. Her koca karısına başka bir dilden karısının diline yahut karısının dilinden başka bir dile olmak üzere birer lûgat kitabı hediye etmişlerdir. Yani lûgat kitabının bir dili karısının dilinden olduğu halde ikincisi muhteliftir. Kocasının dili olacağı gibi başka bir dil de olabilir.

Bizim arayacağımız hangi erkekler, hangi kadınlarla evlenmişlerdir ve erkeklerin kadınlara hediye ettikleri lûgat kitapları nelerdir?

Size bu muammayı çözebilmek için şu malûmatı veriyoruz:

1 — Octave, Romanyalıdır ve bir Fransız kiziyle evlenmiştir.

2 — Janne adındaki kadın karısına (İsveç—İtalyan) lûgati alan adamın memleketlisidir.

3 — Oscar, Çektir. Karısına bir (Rumen—İsveç) lûgati satın almıştır.

4 — Alman erkek, karısını Marthe'e bir (Çek—Rumen) lûgati hediye etmiştir.

5 — Alman kadının kocası, kendisine (Holanda — İspanyol) lûgati verilen kadının memleketlisidir.

6 — Emile adındaki erkek İtalyan olan Maria ile evlenmiştir.

7 — İsveçli erkek karısına bir (Fransız—İtalyan) lûgati hediye etmiştir.

8 — Jules İtalyandır ve İspanyol kadınile evlenmiştir.

9 — Sabine, Jean adındaki erkeğin memleketlisidir. Ve kendisine (Fransız — İspanyol) lûgati hediye edilmiştir.

10 — Fransız olan erkek karısı Violette'e bir (Alman — İngiliz) lûgati vermiştir.

11 — Andre, Edith'in milliyetindendir.

12 — İngiliz olan Paul karısına (İngiliz—Holanda) lûgati vermiştir.

13 — Cecile, karısına bir (Fransız — İspanyol) lûgati alan adamın memleketlisidir.

14 — Pierre, karısı Edithe bir (Çek—Alman) lûgati vermiştir.

15 — Berthe, karısı Alman olan adamın milliyetindendir.

16 — Fernand adındaki Holandalı bir İsveçli kızla evlenmiştir.

17 — Liliane adındaki kadın da karısı İtalyan olan adamın milliyetindendir.

Bu sual mükâfatlıdır. Bir hafta içinde doğru halledenlerden bir kişiye bir lira verilecektir. Mektupların üstüne (Arap saçı) kaydı ilâve edilmelidir. 11 mayıs salı günü neşredilecektir.

Yelkovanla akrep

Bir geceyarısından, bir geceyarısına kadar yani 24 saat içinde saatinizin yelkovanı akrebinin üzerinden kaç defa geçmiş bulunur?

Cevabı yarın gene burada bulacaksınız.

Benim görüşüm:

Mürekkep kokusu

Bu satırları "Yeşil Giresun,, matbaasında, matbaalara has olan fakat çoktandır kullanmaktan mahrum bulunduğu müsveddelik kâğıtlar üzerine, matbaa mürekkebi koklıyarak ve harf kasalarına uzaktan uzağa, dostane göz atarak yazıyorum.

Memnun, etrafıma bakıyorum: Giresonlu meslekdaşım Nuri Ahmet Çimşit gayet zevkli bir matbaa kurmuş.

Masalar etraflarında oturup kâğıt tomarları üzerine eğilenleri seyrediyorum. Arada sırada başlar kalkıyor. Arkası devam etmiyen ve cevap beklemiye, hatta behemehal muhatab bile dilemiyen bir cümle parçası atıyorlar. Bu, bir nüktedir. Havada uçuyor. Fakat, istemezseniz kulak asmayın. Onu savuran, matbaaların âdetini bildiği için size gücenmiyecektir.

Telefon çalıyor:

— Bugün maç var mı?...

Cevap veriliyor. Bu da İstanbul matbaalarının âdeti...

İşte şurada ziyaretçiler de oturuyor. Söz söylüyorlar. Aralarında konuşuyorlar. "Orhan Seyfi, Ethem İzzet, Nurullah Ata...,, ismihasları kulağıma çalınıyor. Odada epeyce gürültü var. Dışarıda, iş hususunda münakaşalar ediliyor. Müvezziler gelip gidiyor. Kulak ona da gitmiyor. Bu satırları büyük bir süratle yazıyorum.

Halbuki, garip değil midir. Evde, yazı yazabilmek için, münzevî köşeler ararım. Gazete idarehanelerinde ise, ahvali ruhiyem, tamamiyle başkalaşır. Gerek akşam'da gerek Haber'de, senelerce çalıştığım müddetçe, yazılarımın yüzde doksan dokuzunu, arı kovanı gibi uğul uğul uğuldıyan bir kalabalığın ortasında yazmışımdır.

Bir şeye daha dikkat ettim: Matbaalarda yazdığım bir makale, yahut hikayeyi yirmi dakika ile yarım saat ortasında tamamlamama rağmen, evde, yahut diğer sakin bir muhitte, faaliyet tempom bir saate, bazan da daha fazlaya uzar.

Bunun sebebi nedir?

Ünyede, ezelî ve ebedî hışırtılariyle sahili döven denizi dinlerken, şöyle düşünmüştüm:

— Burada, nabızlarımın atışını ayarlıyan bu aheste, batî dalgalardır. Halbuki matbalarda rotatif makinesi, dakikada yüzlerce devirler yaparak beni de hızla harekete getiriyor. Tabiat ortasında ömür sürenlerde göze çarpan bataate mukabil, sanayi muhitinin insanlarındaki asabî acele, kendilerini böyle makinelere kaptırmış olmalarından ileri gelmez mi?..

Bu kanaatteydim. Kendimdeki tahavvülü de bundan ileri geliyor sanıyordum. "Güzel tabiat beni gevşetti, rahavete uğrattı,, sanıyordum. Fakat, bugün, kanaatimi tamamiyle değiştirdim... .

Kalemim, matbaa kâğıdı üzerinde, koşuyor.. Etraftaki bütün gürültüler bana vız geliyor.. Ciğerlerim çoktandır muhtaç olduğu ve hasret kaldığı bir kokuyu kokainci iptilâsiyle çekiyor. Gözlerim parlıyor, damarlarım ateşe maruz kalmış barut gibi tutuşuyor... .

Oh...

Kendi muhitimdeyim.. Matbaadayım.. Mürekkep kokusu.. Canım matbaa mürekkebi kokusu.. Sen, benim için, değil bütün kolonyalardan, lâvantalardan, çiçeklerden, hatta üzerine bol bir bahar yağmuru yağmış bereketli bir toprak kokusundan bile güzelsin! Sen bana can, kan veriyorsun!

(Vâ - Nû)

Valimiz

Bütçenin tasdiki için Ankaraya gidecek

Vali ve belediye reisi Muhittin Üstündağ vilâyet ve belediye bütçelerinin tasdiki işiyle meşgul olmak üzere bir haftaya kadar tekrar Ankaraya gidecektir.

1 — Bayan Ferhunde'nin boyasız dudaklarında mahzun bir gülümseme dolaştı: "— Biz pencerelerimizi bile açamazken kapımızı açmağa nasıl cesaret edebiliriz?,,

2 — "... Bu arabacının dünya umurunda değildi. Mendebur arabasının demir çenberli tekerleklerine bir lâstikli fayton yaylanışı ve ren toz yığınlarını uçura uçura hayvanlarını sürüyordu,,

İstanbul konuşuyor!

Geceleri zifirî karanlık ve gündüzleri toz duman içinde bir mahalle: "Küçükayasofya...,,

Yazan: *Haberci*

Sultanahmet meydanını parkı, camii, Dikili taşları, gramofonlu kahveleri ve hapishanesile arkada bıraktıktan sonra, Sanayi mektebinin önünden eski polis karakoluna ulaştık. Buradan aşağı dikine bir yokuş iniyordu ki Anadoluda köylüler bundan daha az korkunç olanlarına bile naldoken, palan deviren gibi isimler takarlar. Fakat Kastamonulu bir Mehmet dayı İlgaz ormanlarında bunun bir benzerine rastlamış olsa sanırım ki takacak ad bulamaz. Yokuşun sırtını kakmalı bir kubur kapzasına döndüren Arnavut kaldırımı adamı amma da yoruyor ha... Pencerelerinde iki yırtık perde sallanan kırmızı boyalı metrûk karakoldan az ötede, Köprülünün yadigârı olan Halvetî dergâhının önüne varınca arkadaşım fotoğragçı Ali de ben de sözleşmiş gibi durduk. O:

— Ne cenabet yol! — diye homurdandı. —

Ben:

— Hazır gelmişken bakalım şu sabık dergâh ne halde...

Dedim, itiraz etmedi. Alçak bir kapıdan dar bir dehlize girdik. Fakat henüz dört beş adım ya atmış ya atmamıştık ki çatmalı bir hatun karşımıza dikildi:

— Nereye gidiyorsunuz? Kimsiniz siz?

— Gezmeğe geldik - diyecek oldum -

— Yasak! Yasak! - diye bağırdı - Burada sevişmek, eğlenmek artık yasak oldu...

Hayretten dona kalmıştım. Bereket versin kadın da bu hayretimin farkına varmıştı ki derhal muamelesini değiştiriverdi. Çatık kaşlarında hoyrat ve şirret bir gülümseme belirirken:

— Hayır hayır... - dedi - bu sözleri sizin için söylemiyorum. Yalnız bilmenizi istiyorum. Bu boş simahane yüzünden rahatımız çok kaçtı. Koluna sevgilisini takan burayı gezmeğe geliyordu. Eeeeh... doğrusu, dayanamadık. Menettiler.

Burada, güneşi bol olmasına rağmen rutubeti dehşetli bir avlunun etrafına dizili medrese hücrelerinde çok çocuklu aileler oturuyor. Rahatlarını kaçırmadan ve dergâhı gezmeden sokağa fırladık. Kapkara tahta evler arasından geçerek kambur, çarpık dar ve pis bir yolun birkaç dirseğinde dirsek dirseğe gelerek çardaklı hamamın önüne çıktık; mahalle bekçisi ile karşılaştık.

Büyücek bir kahveden tavla şakırtıları geliyordu. Bir mektepten dağılan çocuklar gülüşe oynaşa evlerine dönüyorlardı. Arkadaşım onların fotoğrafını almağa hazırlanırken ben kahveye daldım. Sağdan soldan:

— Buyurun... şöyle buyurun!

Gibi sesler geldi. Bir kenara ilişince oturanları saydım: Tam on yedi kişi idiler. Bunlar Haber muharririnin kendilerini ziyarete geleceğini iki günden beri öğrenmiş bulunuyorlardı ve hiç bir mukaddemeye lüzum görmeden şikâyetlerini söylediler.

Kim der ki bir aile ev halkından ibarettir.? Hayır aile denilen şeyin en geniş manası millet ise en dar manası mutlaka mahalle ve semttir. Bir mahallede oturan insanlar tıpkı bir ev içinde oturanlar gibi duygularda ve dileklerde yüzde seksen birleşmiş oluyorlar. Bunu dün, Çardaklı hamam karşısındaki kahvede işittiğim sözler açıkça göstermiş oldu. Zira karşımda konuşan on yedi ağızdan hep ayni şikâyetler çıktı ki bunlar şöyle hülâsa edilebilirler:

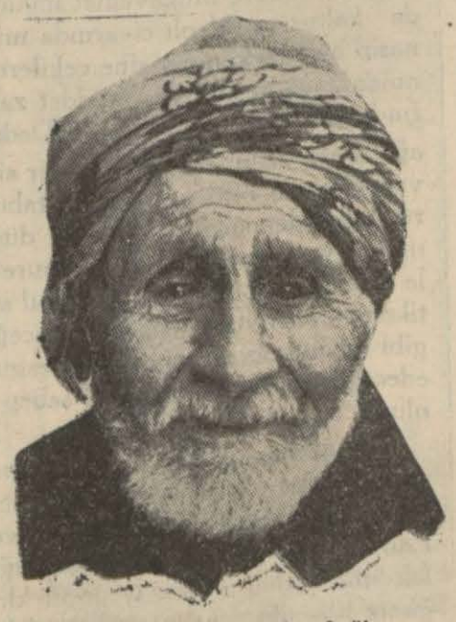

Küçükayasofyanın en yaşlı erkeği: Beş evlât 16 torun sahibi 120 yıllık arabacı Mahmut Ağa nam babayiğit... [Evlenmeğe talip olduğu hoşeyri malûmat arzolunur.]

1 — Küçükayasofya'nın en büyük derdi Çatladıkapı - Nakılbent caddesinin tozudur. Dehşetli bir belâ bu! Birhayli uzun bir cadde tasavvur ediniz ki üstü bir karış tozla kaplıdır. Yağlı murdar, mendebur bir toz ki caddeden bir araba geçmeye görsün; hemen hava ya dağılıveriyor. Kış aylarında ise bu tozdan öyle vıcık vıcık bir çamur oluyormuş ki sokaktan geçmek imkânsızlaşıyormuş. Yaz gelince mahalleli kaçacak yer arıyormuş. Toz bulutlarının korkusundan pencereleri açamıyorlarmış, sıcaktan patlayacak değiller ya... Selâmeti firarda bulunuyorlarmış.

2 — Bu mahallenin sokaklarında ışık ezeli bir meçhûldür. Küçükayasofya'nın (Meydan arkası), (Medrese), (Şehsüvar), (Bardakçı), (Kaburga), (Özbekler), (Tahsin bey), adlı sokakları ve Mehmet paşa camiinin etrafı yıllardanberi her gece zifiri karanlık içindedir. Halbuki söylediklerine bakılırsa "tenviriye resmi,,nin zamanını belediye kat'iyyen sektirmemektedir.

3 — Demiryolunun deniz tarafındaki kısımında elektrik almak imkânsızdır. Zira elektrik şirketi bu tarafta oturan halka hayatı zehir etmek için yıllardanberi inat etmekte, dört buçuk arşın kablo uzatmamaktadır.

4 — Emlâk kıymeti düştükçe düşmektedir. Yapılacağı söylenen "Bizans mahallesi,,nin bu taraflara da uzayacağı rivayet edildiği için ev ve arsa sahiplerinin vaziyetleri pek garip bir hal almıştır.

Orta boylu, zeki bakışlı, nazik ve mütevazi bir genç aynen şu sözleri söyledi:

— Arsalarıma ev yaptırmak istiyorum. Evrakım geçen yıldanberi kaymakamlıkta mühendis Nezihi'nin masası üstünde duruyor. İnşaat müsaadesi vermiyorlar, tezkere vermiyorlar. Satmak istesem alan yok. Belediyeye "istimlâk ediniz öyleyse!,, diyoruz, aldıran olmıyor. Fakat maliyesini, maarifini cayır cayır alıyorlar. Peki bayefendim, ya burada bir Bizans mahallesi yapılacak, yapılmıyacak... yapılacaksa bunu kestirip atsınlar. İstimlâk edecekleri güne kadar vergi almasınlar. Yok yapılmıyacaksa, vazgeçtilerse müsaade etsinler, arsalarımıza tasarruf edelim; vergilerimizi de seve seve ödiyelim.

5 — Hele o sabah sabah ggeçen çöp arabaları yok mu... Mahalleli bunlardan elâman çekiyor. Bir defa gürültüden sabah uykusu haram. Bunu geçelim, fakat bu tanzifat arabaları başka mahallelerde topladıkları süprüntüleri de Küçükayasofya'nın sokaklarına serpiştiriyorlar. Belediye arabalara kapak konmasını tenbih etmiş ama birinde varsa yirmisinde yokmuş.

Bu şikâyetleri not ettikten sonra içlerinde en yaşlı olanlara bakarak sordum:

— Bütün bunlar güzel. İstanbul hemşerisi sıfatile mahallenizin noksanlarını ve sıkıntılarını söylediniz. Acaba son on beş yıldanberi belediye mahallenizi memnun edecek bir iş yapmadı mı?

Bir müddet sustular. Sonra bir mütekait cevap verdi:

— Belediyenin mahallemize yılda bir gelen mümessili bir kaldırımcıdan ibarettir. O da bizim için gelmez. Tanzifat arabaları rahat geçsinler diye yerinden oynayan bir iki taşı bastırıp üstüne bir

HABERCİ

(Devamı 12 incide)

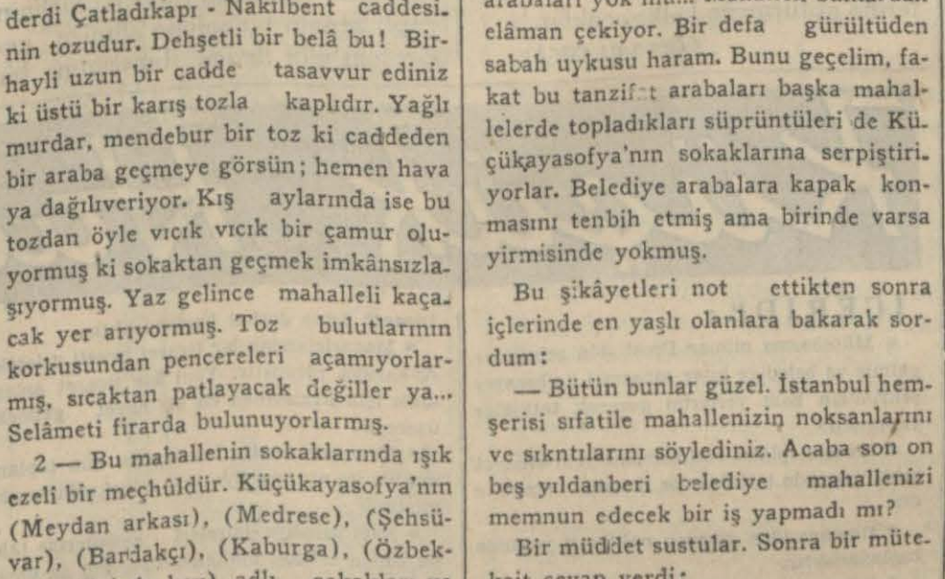

Bayan Zekiye'nin ne tatlı bir gülüşü ve ne beyaz dişleri var.. Ak Burçak sokağındaki altı numaralı evin birinci kat penceresinden parmağını uzatarak tozların hortum hortum yükseldikleri yolu gösterdi:

— Sıkıntımız mı dediniz İşte...

Sabah gazeteleri ne diyorlar?

KURUN'da:

Bir altın sergisi olsa

Asım Us Ankarada bir altın sergisi açılmasını istiyor ve bugün Kurunda şöyle bir "esbabı mucibe lâyihası,, neşrediyor:

Cumhuriyet merkez bankasının bu seneki umumî içtimaında okunan idare raporunda birçok şeyler hoşa gidiyor. Fakat bütün bu şeyler arasında en çok hoşa gideni altın mevcuduna aid rakamlar oluyor. Çünkü 1931 senesinde banka teşekkül ederken demir kasalardaki altınlar nihayet beş on milyon liralık bir sarı maden külçesinden ibaretken bugün bu miktarın 36 milyona kadar çıkmış olduğu anlaşılıyor..

Banka raporunda bu rakamları okuduktan sonra bize şöyle bir fikir geldi: Acaba Ekonomi Bakanı Celâl Bayarın Ankarada açtığı Beynelmilel Kömür Sergisi sona erince aynı sergi binasında Maliye Bakanı Fuad Ağralı bir altın sergisi açamaz mı? Zannediyorum ki böyle bir serginin iki türlü faydası olur: Bir kere Umumî Harptenberi ortadan kalkan altın paranın yüzünü burada görerek herkes sevinir; sonra da 36 milyon liralık altın külçe ile Cumhuriyet Merkez Bankasının muvaffakıyeti altından yapılmış bir ehram şeklinde temsil edilmiş olur.

36 milyon altını bir arada görmek hakikaten hoş bir şey... Fakat on altını bir arada görem'yenler bu dehşetli servet karşısında oynatmazlar mı dersin Asım?

CUMHURIYET'te:

Peyaminin yazısında tashih hataları var

Peyami Safa'nın bugünkü yazısı "Müsavat fikirleri,, başlığını taşıyor ve Peyami bu yazısında "müsavat" ın bir takım "fikirler" den ibaret kaldığı söyleniyor. Pek yanlış bir iddia değil, fakat tahlil tarzı, Avrupada egemenlik kurmak istiyen bazı Avrupa nazariyecilerinin çiklet'erini çiğnemeye benziyor. Ve şu aşağıdaki satırlarda da - sanırım - bazı "tashih,, hatalarına rasgelmek mükmün oluyor:

Sermayenin insafsızlıkları sermayeye karşı insafsızlık yapmak hakkını vermez. Hiçbir adaletsizlik diğer bir adaletsizlikle tamir edilemiyeceği gibi.

Sermayeyi, koşumsuz bir hayvanın azgınlıklarından kurtarmak için dizginlemek lâzımdır; iktısadî müsavat hulyacıları ise onu öldürmek ve leşini müsavi parçalara bölerek bize yedirmek istiyorlar. Halbuki sermaye, canlı bir tekâmülün, farklılaşmanın mahsulüdür ve ölümden başka şeyde, müsavat yoktur.

Değil mi? Peyami şikâyet ettiği bu hayvan komşuları bize de tanıtsa bari.

TAN'da:

Faşist general, müslüman başvekil

Şu sefil Fasın bir de başvekili vardır. Abdülkadir adlı bu adam, Faslılara demiş ki: "Frankoya yardım edin, islâmları o kurtaracaktır.,, Adsız Yazıcı fazla âlimdir, fazla hassastır. Okumak yazmak bilmiyen Faslılara Tan gazetesiyle şu nasihati vermektedir:

Eğer Ehlisalip, sadece bir din kavgası ise, General Frankonun karşısında cephe alan İspanyol köylüsü, İspanyol halkı Hazreti Muhahmede şahadet getirmiyorlar. Ne Mecusî, ne de Musevîdirler. Her iki ordunun neferleri ayni kilisede İsaya haç çıkarırlar. Frankonun Ehlisalip harbi, büyük yerli derebeylerinin, sanayi sermayedarlarının, ecnebî ülkelerdeki lordlarla, tröstlerle birleşerek halk kütlelerini ezmek, kolay kolay istismar etmek için kurdukları Faşizm Ehlisalibidir.

* * *

Faşist kumandan Franko, kendi kanından, kendi ırkından, kendi dininden insanları, ecnebî ülkelerin askerlerine, Müslüman Faslı nefere öldür.

Kara DAVUT

(Devamı 12 incide)

Seven KATLANIR

Yazan: *Naciye Izzet*

Her hakkı ablası Hadiye'ye aittir.

Kanser kurbanı:

— 4 —

Teşrini evvel geldi. Koruluklar ve çayırlıklar altın rengindeki ihtişamlı mantosunu giymişti. Kestane ağaçlarının erguvanî renkleri, çınarların açık sarı renkleriyle ve heybetli meşelerin toprak rengi temiz donuk renkleriyle karışıyordu. Neclâ daha ilk defa olarak tabiatin husule getirdiği ormanlardaki bu ihtişamı görüyordu. Babasiyle birlikte dolaşmaktan zevk almağa başladı. Böylece sonbaharın bu güzel, bu azametli dekorları arasında uzun gezintiler yaptı.

Bir gün şiddetli bir kasırga bütün ağaçları sarstı. Sarı, kızıl, eflâtun renkli yapraklar her yana savruldu.

Artık hafif ve serin rüzgârlar da başlamıştı. Cemil bey kış zamanlarını Trabzondaki konağında geçirirdi. Kendisi çok ava meraklı bir adam olduğundan topladığı birçok arkadaşlarla kendi korularında av eğlenceleri tertip ederlerdi. Kadri bu eğlenceleri anlattıkça Neclâ heyecanla dinliyordu. Genç kız kendi kendisine soruyordu: Acaba Cemil beyle arkadaşlarının böyle avlandıkları zamanlar köşke geldiklerini bilmemiş olsaydı köşkü güzelleştirmek için o derecelerde büyük bir ha raretle uğraşacak mıydı?

Neclâ belki de kendisi de farkında olmaksızın yaşadığından daha başka türlü bir hayat için şiddetli bir arzu duyuyordu. Babasından ve ecdadımdan daha zengin daha canlı bir hayat!..

. . . . . .

Neclâ bu sabah penceresini açarken titredi: Soğuklar birdenbire basmıştı.

Buzlarla kapanmış büyük havuz yüreğe derin bir hüzün veriyordu. Donmuş zemin yürürken boğuk sesler çıkarıyordu. Ağaçlarda kalan tek tük yaprakları yok etmek için bir gececik kâfi gelmişti.

Kadri kızına:

— İstanbuldan mektup aldım, dedi. Birkaç güne kadar Cemil bey buraya geliyor. İstanbuldan bazı arkadaşlarını da birlikte getiriyormuş.

Neclâ içerisinde tahlil edemediği gizli bir heyecan duydu.

Babası tekrar etti:

— Şimdi bana birçok işler çıktı kızım. İki üç gün beni hiç göremiyeceksin. Onlarla birlikte, dolaşmak mecburiyetindeyim. Hemen şimdi Cemil beyin konağına girip hizmetçileri haberdar edeceğim.

— Peki ya ben ne yapacağım babacığım?

— Sen de birçok hazırlıklarda bulunacaksın. Köşkün hanımı şimdi sen olduğunu unutma.

— Misafirler buraya da gelirler mi babacığım?.

— Tabiî.. Cemil bey her gelişinde muhakkak köşke de gelir.

— Oh babacığım, tanımadığım bu adamların yanında çok utanacağım!

— Hadi Neclâcığım o kadar vahşî olma! Cemil bey bir kere seni görmekle çok memnun olacak. Her zaman bana seni sorardı.. Zaten sen de onu tanımıyor değilsin ki! Bize karşı ne kadar iyi muamele ettiğini biliyorsun. Onu görmekle herhalde çok sevineceksin.

— Evet.. Onu tanıyorum. Fakat ya ötekiler?

— Ötekiler de çok kibar insanlar... Niçin seni bu kadar utandırıyorlar? Onlar benim mini mini kızımın tanzim ettiği bir evde soğuklarda dolaştıktan sonra güzel bir ateş bulmakla çok memnun olacaklar.... Neclâcığım onlara, Ayşe ninenin şu mükemmel punçlarından ikram edecek, bütün bunlar göreceksin ne kadar hoşlarına gidecek.

— Ah benim güzel babacığım. Bana cesaret verecek ve beni temin edecek sözleri ne de güzel bulup söylüyorsun!

Adam çocuğunun alnı üzerine heyecanlı bir buse kondurdu:

— Ah yavrucuğum bütün arzu ve emelim senin işlerini kolaylaştırmak ve seni memnun etmektir. Ve.. maalesef zavallı anneciğinin bıraktığı boşluğu doldurmaktır.

Neclâ cevap olarak sadece hafif bir sesle:

— Benim sevgili babacığım diyerek şefkatle kollarını babasının boynuna doladı ve öptü.

Bugünden sonra Neclânın bütün düşüncesi, bütün arzusu köşkü Cemil beyin davetlileri için hazırlamak oldu. O istiyordu ki köşkte her şey temiz ve pırıl pırıl olsun. Her taraf çiçeklerle donansın. Mümkün olduğu kadar konforlu olsun. Misafirlere nasıl çay ve likör ikram edildiğini Ayşe niyeye öğretmeğe başladı.

İhtiyar kadın genç kızın bu telâşlarına ve tazyiklerine önceden biraz homurdandı:

— A... küçük hanımcığım. Bu yaştan sonra beni yola getirmeğe mi uğraşacaksın... Bırak beni kendi halime... Bildiğim gibi yapayım...

Fakat bu sözlere rağmen ihtiyarın kaba ve sert elleri oldukça yatışmağa başlamıştı. Şimdi kendisi de farkında olmıyarak dantelli örtüleri, ince ve hafif porselen ve kristal takımlarını daha becerikli, daha çevik ellerle kullanıyordu.

Öyle ki bir hafta sonra Neclâ ihtiyarı kucaklıyarak yanaklarından öptü, ve ona köşkün sofracı başısı ismini verdi.

— Ah Ayşe nineciğim. Sen bir harikasın. Misafirlerimiz geldiği vakit hayran olacaklar.. Korkarım ki hepsi de seni benden alıp kendi evlerine götürmeğe kalkışacaklar.

(Devamı var)

Şark ordusu neden mağlûp oldu? Kabahat Aptullah Paşada mıdır?

Şark Şömendifer Kumpanyasının Balkan harbi günlerindeki alçaklığı ve memleket müdafaasına vurduğu darbe...

— 5 —

Yazan: *Sadık Duman* *[Emekli Erkânıharp Binbaşı]*

Düşman bütün kuvvetiyle şimalden taarruz ederse, Azadlı — Dimetoka kuvvetleri kısmen veya kâmilen ve imkân olursa İstıranca — Vize fırkasını da bir kısmiyle, hatta Edirneden huruç hareketleriyle mümkün mertebe çok kuvvetle hücum yapılır. Buradaki yollar sebebiyle düşman derin kollarla ilerlemek mecburiyetinde olduğundan mahirane bir taarruz dahi muvaffakıyetle neticelenebilir.

Şayet, toplanmadan taarruzla karşılaşırsak ve mukavemet imkânı da kalmazsa Alaplı civarında münasip bir mevkiin gerisine çekilerek müdafaaya geçilir. Bu müddet zarfında Dimetoka civarında ve Dedeağaç hattı üzerindeki piyade ,bir süvari alayı ile, bir seyyar topçu tabıru tarafından takviye edilerek düşmanın yanları vurulur ki, bu suretle hasım kısmı küllisinin İstanbul istikametindeki taarruzu gecikeceği gibi bir miktar askerini de meşgul edeceğinden zayıflamasına sebep olur.

Bu muhtemel taarruz galibane reddolunduğu veya düşman Makedonya cihetlerine taarruz eder ve Edirnenin önünü zayıf bıraktığı takdirde derhal taarruza geçmekliğimiz lâzımdır. Edirne cihetindeki arazi şarkî Rumeliye taarruz için müsaittir. Makedonya hududu düşmanın merkez hükûmetine daha yakın ise de arazi arızalıdır. Düşman burada 79 ile 100 bin arasında bir kuvvet toplar ve çetelerle ufak taarruzlara başlarsa ordumuzun taarruzu zorlaşır. Easen buradan yapılacak bir taarruz — Sofyayı alsak dahi — müessir bir neticei harbiye veremez. Halbuki şarkî Rumelinin zaptı zengin bir sahayı elimize geçireceği gibi ileride burasının bir idarei mümtaza şeklinde Bulgaristandan ayrılmasına hak kazanılabilir.

Şayet düşman taarruzu Edirne cihetinden vuku bulursa şüphesiz ki Makedonyadaki kıtaatımız taarruza kıyam ederek — dolayısiyle — Edirneye muavenette bulunur.

Taarruz harekâtının ve muvasalanın temini için seçilecek üssülhareke için Kırklareli, Edirne ve Cesir Mustafa paşa mevkileri kâfi ise de, Istırancadan inerek demiryolunu tehdit edecek eşkiya için Vizede de en az bir alay asker bulundurulur.

Düşman kısmı küllisi Makedonyadan taarruza başlar ve Trakyaya az bir kuvvet bırakırsa, taarruz umumî kuvvetimizin tecemmüüne kadar bekletilebilir. Yalnız, düşmanın iki ordusu bir şimendifer hattiyle merbut olduğundan, önümüzdeki kuvvetleri mağlûbiyete uğrayıp arka taraflarındaki demiryolunu da tahrip etmedikçe biribirlerine yardımda bulunmalarına mâni olunamaz.

Taarruzda göz önünde bulundurulacak esas nokta: düşmanı şimendifer hattından ayırarak şimale atmak ve bu suretle Makedonya ordusunun muavenetinden mahrum etmektir.,,

Plânın tenkidi

Merhum Abdullah paşa 336 da neşrettiği bir eserde bu plân hakkında şu satırları yazar:

"Bu plân, yalnız Bulgaristanla yapılacak bir harp için hazırlanmıştı. Halbuk bu sefer karşımızda bir düşman yerine dört düşman vardı. Ayni plân nasıl tatbik edilebilirdi? Başkumandanlık bu ciheti hiç düşünmemişti. Plân şark ordusuna verilerek hükümlerinin tatbikinde ısrar edildi. Ve buna rağmen İzzet paşanın plânında tavsiye edilen ihtiyatkârlıklara riayet edilmedi. Sonradan öğrenildiğine göre İzzet paşa, bütün Balkanlılarla yapılabilecek bir harp için de plân hazırlamış. Ancak bu, (taarruz) kararının bozulmaması için mesul şahıslar tarafından meydana çıkarılmamıştı. Şunu da ilâve edeyim ki;

İzzet paşa bu plânı hazırladığı sırada, birinci müfettişlik emrindeki kıtalar seferberlik ilân edildiği zamanki gibi perişan bir vaziyette değillerdi, bilâkis düşman tarafından gelecek herhangi bir taarruza karşı koyacak kuvvete malikti. O zamanki birinci müfettişlik kadrosu 129 nizamiye taburundan ibaret bulunuyordu. Bu taburların seferberlik zamanındaki miktarları ise (dağınık oldukları halde) eskisinin beşte üçünü ancak bulabiliyordu.

Plânda tecemmü mıntakası olarak gösterilen Yenice — Hasköy hattı, yüz elli bin kişilik bir kuvvet için hazırlanmıştı. Böyle ileri çıkmış biar tecemmü hattı ancak taarruz düşüncesiyle yapılabilirdi. Halbuki, birinci şark ordusunun seferberlik sırasındaki perişan vaziyeti bir taarruza meydan vermiyecek şekilde olduğuna göre bu hattın geri alınması icap ederdi. Buna, Bulgarların seferberliklerini bizden evvel ikmal etmiş olmaları da ilâve edilirse, plânın tatbikindeki ısrarın yersizliği anlaşılmış olur.

Bulgarlar seferberliğimizin daha ilk günlerinde bizi bu hatta gafil avlıyabilirlerdi.,,

Abdullah paşa, bu vaziyeti hesaba alarak, tecemmü mıntakasının Erkene hattı gerisine alınması için baş kumandanlık vekâleti nezdinde teşebbüslere girişti. Bu müracaatte, "Düşmanın 30 eylûl günü taarruza kadir bir hale gelmiş olacağı,, bildiriliyor, "bir düşman kolunun Meriç — Arda, Meriç — Tunca arasiyle Edirne üzerine ve diğer bir kolun da Tuncanın şarkından cenuba sarkarak Osmanlı kuvvetlerini pek tehlikeli bir vaziyete sokması ihtimali olduğunu,, ileriye sürdü.

Abdullah paşa gene o eserde diyor ki:

"30 eylûl tarihine kadar hesaplar uygun giderse, bizim şark ordusunda 119 nizamiye ve redif taburiyle 76 batarye toplamamız mümkün olacaktı. Elde bir şey yoktu. Yalnız bu kuvvetin mecmuu 95 bin tüfek 304 seri top olacağı tahmin ediliyordu. Taarruz edecek düşman kuvvetleri ise beş fırka, yani 125 bin tüfek ve yarısı seri ateşli olmak üzere 360 top tutuyordu.

Aradaki kuvvet farkı dolayısiyle, bir meydan muharebesi vermemize imkân olmadığından en salim tarik cepheyi Erkene gerisine almaktı.

(devamı var)

Sadık DUMAN

Küçük Haberler

IÇERIDE:

* Mütehassıs mimar Prost dün şehrimize gelmiş ve belediye imar müşaviri ile beraber şehrimizin bazı yerlerini gezerek tetkikler yapmıştır.

* Belediye, plâka resimlerinin yeni cibayet şekli üzerinde tetkiklerine devam etmekte dir.

* Romanyadan göçmen nakliyatı yakında başlayacaktır.

* Şehrimize gelen Yugoslavyalı memurlar gene şehrimize gelmiş olan Yugoslavyalı talebelerle birlikte dün cumhuriyet âbidesine çelenk koymuşlar, şehrin görülecek yerlerini gezmişlerdir.

* Devairde yaz mesai saatinin tatbikine dünden itibaren başlanmıştır.

* Gazi terbiye enstitüsünden çıkan genç lerin de ilk memuriyetlerinde, yüksek mektep mezunları gibi 25 lira asli maaş almaları için bir kanun projesi hazırlanmaktadır.

* Bitlis vilâyetine merbut Kutum kazasının merkezi Van gölü kenarındaki Tatvana nakledildi, Tatvan nahiye merkezi de Kutuma nakledilmiştir.

* Üç gün evvel şehrimize gelen Romanya talebeleri Romanya vapurile memleketlerine dönmüşlerdir.

* Ünivrsite bir lokal tesis edecektir. Burada talebe ucuz yemek yiyecek kütüphane ve gazinosundan istifade edecek, yabancı talebe grupları burada misafir edilecektir.

* Karadeniz sahilindeki balıkçılardan bir kısmının Akdeniz sahillerine iskânı için bir kanun lâyihası hazırlanmıştır.

* İngiltereye sipariş edilen 7 yolcu tayyaresinden dördü 15 mayısta ve üçü de hazıranda teslim edilecektir. Temmuzda İzmire Adanaya da hava postaları başlayacaktır.

* On gündenberi şehrimizde bulunan İtalya kralının küçük kızı dün akşamki ekspres le Sofyaya hareket etmiştir .

* İstanbul limanının inşasına ait yeni proje İktisat vekâletince tasdik edilmiştir. İnşaat işine derhal başlanacaktır.

* Macaristandan bir ticaret heyeti gelerek Ankaraya gitmiştir. Yeni bir ticaret anlaşması için Fransadan da bir heyet gelmek üzeredir.

* Tramvay tarife komisyonu dün toplanmış ve üç ay için fiyatları eskisi gibi bırakmıştır.

* Bazı belediye daireleri kendilerine tahsis edilen telefon mükâleme adedini az görerek makama müracaat etmiştir. Makam bu müracaatları tetkik ve yerinde görmiyerek reddetmiştir.

* Eski mezarlıkların tamiri için yeni sene bütçesine 10.000 liralık tahsisat konulmuştur

* Resmi dairelerde her altı ayda bir elektrik kontrolü yapılacaktır.

* Ekmek narhı bir hafta için daha eskisi gibi bırakılmıştır.

* Brezilya cumhur başkanının karısı Darey Vargas dün buraya gelmiştir. Sekiz gün kalacaktır.

DIŞARIDA:

* Propaganda bakanı Göbbels, bakanlık erkânının sıra ile iki ay tam bir amele gibi muhtelif işlerde çalışmalarını emretmiştir.

* Dün bütün Yunanistanda kralın yıldönümü kutlu'anmıştır.

* Fransa ile Danimarka arasında bir sene müddetle bir ticaret anlaşması aktedilmiştir

* İngiliz başvekili Baldvin kat'i olarak mayısın 27 veya 28 inde kabineden çekilecektir.

* Mısır hükûmeti 18 bombardıman tayyaresi almağa karar vermiştir.

* Alman iktisat nazırı doktor Şaht ayın 26 sında Parise gidecektir.

* İngiliz imparatorluğu parlâmentolar konferansı dün Londrada açılmıştır.

* Sabık İngiliz kralı dün Viyanadan ayrılmıştır. Kral doğruca Fransanın Tur şehrinde Kandi şatosuna gidecek ve orada madam Simpsonla birleşecektir. Nikâh bu hafta için de kıyılacaktır.

* Japonyada intihabatın son verdiği netice halk ile ordu arasında bir ihtilâf olduğu şeklinde tefsir edilmektedir. Bu neticeden Japon milletinin harie ve dahilde sulh istediği ve yeni maceralara hoş görmediği anlaşılmaktadır. Maamafih kabine iktidar mevkiinde kalmak kararını vermiştir.

* Montrö konferansında Mısır ve Fransız heyetleri arasında henüz bir itilâf olmamıştır. Yalnız intikal müddetinin 12 sene olması ve 1949 senesinde nihayet bulması kabul edilmiştir.

* Bundan 200 sene evvel Tekirdağında ölen büyük Macar vatanperveri Dük François Rakaçi'nin at üzerinde bir heykeli dün Budapeştede kral naibi huzurile açılmış ve sefirimiz bir çelenk koymuştur. Başvekâlet müsteşarı bu münasebetle sefirimiz şerefine bir ziyafet vermiştir.

* Küçük antant parlâmentoları konferansı cuma günü Belgradda toplanacaktır.

* İsviçre ordusu hararetli bir şekilde organize edilmektedir.

* Almanyada Ban'da ahlâksızlık cürmile mahkemeye verilen sekiz papazdan altısı yedi aydan on sekiz aya kadar hapis cezasına mahkûm olmuşlardır. Diğer ikisi beraat etmiştir.

Bugün SAKRYA sinemasında

Cezasız kalmış cürme karşı müthiş mücadele.. Hileye karşı hile...

Hususî Teşkilât'ın

Cüret ve cesareti... İşte Fransızca sözlü olan bu filmin baş rollerinde: GEORGE BRENT — BETTE DAVIES ve RICARDO CORTEZ gibi dehakâr artistler vardır. İlâveten:

Filoyu Takip Edelim

(Follow The Fleet)

Ginger Rogers ve Fred Astaire

tarafından şarkılı ve musikili film. Suvare 8,30 da 2 film.

Hikâye

Neydi bu?

Amerikan muharrirlerinden Fitz James O'Brien'in bir hortlak hikâyesinden:

Tercüme eden: *Hatice Süreyya*

Uzun bir döğüşme neticesi, bana tecavüz edeni mağlûp ettiğimi anladım. Dizim onun göğsünde bir an nefes almak için durdum, dinlendim. Altımdaki mahlûk hızlı hızlı nefes alıyordu. Kalbinin şiddetle çarptığını duyuyordum. Herhalde o da benim kadar yorulmuştu. O zaman yastığımın altına büyük ve sarı bir mendil sakladığım hatırıma geldi. Elimi uzattım, onu aldım ve bana tecavüz edenin kollarını sımsıkı bağladım. Artık içim rahat etmişti. Gazi açmak ve karşımdakini görmek merakı bende uyandı. Ondan sonra ev halkını haberdar edecektim.

Düşmanı bırakmadan yataktan atladım ve onu arkamda sürükliyerek lâmbayı açtım. Oda ışık içinde kaldı. Yakaladığım esiri görmek için başımı çevirdim. Fakat o anda hissettiğimi tariften âcizim. Herhalde avazım çıktığı kadar bağırmış olacağım ki, bir an içinde, odam bütün evin halkıyla doldu.

O feci ânı düşündükçe hâlâ bütün vücudum ürperiyor.

Görünürde bir şey yoktu.

Evet, kolum, çırpman bir cismi tutuyordu. Bir elim, onun sıcak boğazını sıkıyordu. Benim yaşadığım gibi yaşıyan bir cisim... Fakat görünürde kimse yok...

Ne bir hayal, ne bir duman...

Ne hale girdiğimi bugün hâlâ bilemiyorum. Havsalam bu garip tezadı almıyor. Karşımdaki cisim teneffüs ediyordu. Soluğunun sıcaklığı yanağıma çarpıyordu. O, şiddetle çırpınıyordu. Beni saran elleri vardı. Teni benimki kadar yumşaktı. Sımsıkı bana sarılmıştı, adaleleri gergin ve katı idi, lâkin kat'iyyen görünmüyordu.

Nasıl bayılmadığıma, o anda nasıl çıldırmadığıma hayret ediyorum. Büyük bir kuvvetle, karşımdakini tekrar sıktım. Mahlûk, can çekişir gibi ürperdi. Arkadaşım doktor Hammond ev halkıyla birlikte odama girer girmez, benim bu halimi görünce koşarak bağırdı:

— Ne var, kardeşim? Ne oldu?

Çığlıkla:

— Hammond! Hammond! Gel buraya... Feci bir şey... Yatağımda bana hücum edildi. Mütearrızı tutuyorum, fakat göremiyorum.

Arkadaşım yüzümde bariz olan korku alâiminden ürkerek bana doğru birkaç adım ilerledi.

Diğer seyirciler meyanında bir kahkahadır yükseldi. Benim bu halimle alay edenlere fena halde kızmıştım. Bugün o adamlara hakveriyorum. Çünkü boşlukla mücadele eden bir insanın nekadar komik olduğunu tasavvur ediyorum. O anda ise, öfkem öyle fazlaydı ki, mümkün olsa hepsini öldürebilirdim. Tekrar bağırdım. Endişeyle tekrar tekrar bağırdım:

— Hammond! Hammond! İmdad! İmdad! Gel bana yardım et.... O, beni mağlûp edecek... Beni yere düşürecek.

Arkadaşım yanıma yaklaştı ve yavaşça:

— Afyonu fazla kaçırmışsın!- dedi.

Ben de ayni ahenkle cevap verdim:

— Yemin ederim ki hayal değil... Görmüyor musun beni nasıl sarsıyor. İnanmıyorsan sen de tut. Elini uzat.

Doktor, işaret ettiğim tarafa elini uzattı. Korkunç bir feryad dudaklarından çıktı. Cismi o da hissetmişti. Hemen orada bir ip buldu ve benim kollarımla zaptettiğim vücudu sarmıya başladı.

Sonra, boğuk bir sesle:

— Birader! yoruldunsa, bırak... Ben iyice bağladım. O, kımıldıyamaz artık... Azıcık dinlen!

Bitaptım. Kollarımı sevinçle gevşettim. Hammond, meçhul mevcudiyeti saran ipin ucunu tutuyordu. Boşluğu saran bir ip!... Böyle bir şeye tesadüf edilmemişti.

Bizi seyreden ev halkının hayreti son dereceyi bulmuştu. Benim "yoksa dereceyi bulmuştu. Benim "yokson dereceyi bulmuştu. Benim "yoklukla mücadele„ mden sonra, boşlukla mücadele„ mden sonra, boşluğun iple sarılması, sinirleri zayıf oğun iple sarılması, sinirleri zayıf olanları odadan kaçırdı. Diğerleri, yalanları odadan kaçırdı. Diğerleri, yanaşmağa cesaret etmeden, kapının kenarında duruyorlardı. Bazıları hâlâ naşmağa cesaret etmeden, kapının kenarında duruyorlardı. Bazıları hâlâ inanmıyor, lâkin şüphelerini gidermek için ellerini uzatmıya da cesaret edemiyorlardı. Taaccüble bana soruyorlardı:

— Kuzum, yaşıyan, nefes alan bir cismin görülmemesi nasıl olur?

Cevabım şöyle oldu: Arkadaşımı işaret ettim ve bütün tiksinmemize, ürkmemize rağmen bağladığımız "şeyi„ yerden kaldırdık, yatağa doğru götürdük. Ağırlığı, on dört yaşındaki bir oğlan çocuk kadardı. Sonra, bakanlara hitaben dedim ki:

— Dostlarım! Doktorla benim yakaladığım ve yatağın üzerine yaklaştırdığımız bu görünmez cismin bir vücut kadar madde olduğunu size ispat edeceğim. Yastıkla yatağa dikkat edin.

Bu garip hâdiseyi bu kadar sükûnla karşılıyan cesaretime kendim de hayret ediyordum. Fakat ilk korkumu yenmiştim. Şimdi gayem, fennî bir hâdise olarak bu vakıayı mütalea etmekti.

Müşahitlerin hepsi dikkatle bakıyordu. Arkadaşımla ben, birdenbire, tuttuğumuzu bıraktık. Ağır bir maddenin yumuşak şiltenin üzerine düştüğü duyuldu. Yatak gıcırdadı. Yastık ve şilte çöktü.

Bunu görenler, bağırarak, odadan dışarı kaçtılar. Arkadaşımla ben bu meçhulün karşısında yalnız kaldık. Bir müddet sükût ettik. Cismin nefes aldığını, bağlarından kurtulmak için çabaladığını, yorganı yastığı buruşturduğunu, alt üst ettiğini görüyorduk:

Arkadaşıma sordum:

— Bu, ne olabilir? - dedim.

— Bilemem! - dedi. - Fakat onu yakından muayene edeceğim.

Bütün gece baş ucunda oturdu. Görünmiyen cisim, çırpındı, çırpındı. Nihayet rahat soluk alışından uyuduğunu anladık.

Ertesi sabah bütün ev halkı dışarda toplanmış, bizden haber bekliyordu. Onların bin bir sualine cevap vermek mecburiyetinde kaldık. İçerde yine mahlûk uyanmış, yatağı harmana çeviriyordu. Görünmiyen bir cismin görünmiyen hareketleri kadar insana dehşet verici bir şey olamaz. Bu muammanın ne şekil olduğunu anlamak için dostumla ben kafamızı saatlerce yormuştuk. Elimizi vücudda dolaştırarak onun ne şekil olduğunu keşfedebildik. Bu, insan biçiminde bir vücuttu. Ağzı vardı. Yuvarlak saçsız bir kafa. Burnu da vardı, fakat küçük mikyasta. Elleri ayakları bir oğlan çocuğu kadar. Bir an, onu düz bir yere yatırarak vücudunun çizgisini çıkarmağı düşündük. Fakat bunun kâfi bir fikir vermiyeceğini aklımıza ge-

(Devamı 11 incide)

Tonton amcanın Talihsizliği

Kızıl sacayak

Çelikyüreğin maceraları

—19—

Günün Gününe Tarih

Yazan : Niyazi Ahmet

148 sene evvel bu gün

Fransa kralı, kraliçe, saray erkânı, mebusların ve halkın iştirakile büyük bir alay yapıldı

Mebuslar, meclis binasına geldikleri vakit, süngülü askerlerle karşılaştılar. Fakat top oyunu salonunda bütün mebuslar, krala mukavemet için yemin ettiler.

16 mcı Luinin başını giyotine vererek öldüğünü bilmiyen pek az kimse var. Günü gününe tarihte onun nasıl idam edildiğini yazmıştım. Burada, 1789 yılı 4 mayıs günü 148 sene evvel bugün Pariste inkılâbın başlamasına sebep olan bir merasimin nasıl yapıldığını anlatacağım. O gün, bin iki yüz mebus, kral, kraliçe ve saray erkânı, Noterdam kilisesine gelerek rolleri âyinde hazır bulundular. Büyük alay bundan sonra şehir dahilinde gitmeğe başladı. Sarayın önüne halılar serilmiş, muhafız kıtaatı bir sıra dizilmişti.

Alayın başında avamdan beş yüz mebus siyah elbiselerle yürüyorlardı. Bunların arasında üç yüzden fazla hukukçu, avukat ve hâkim bulunuyordu.

Bu manzarayı canlandıran tarih "Hukukçular, artık kanun devresinin başlıyacağını tebşir ediyorlardı. Tatlı nağmelerle çalan muzika, mesut hayatın başladığını müjdeliyordu.,, diyor.

Alayın daha arkasında tüylü şapkaları, dantelalı ve sırmalı elbiseleriyle zedagân mebusları geliyorlardı. Alayları çılgınca alkışlıyan halk, zadegân takımı geldiği vakit duruyor, sesler titriyordu. Daha arkadan gelen rahipler de ayni vaziyetle karşılaştılar.

Alay arasında en ziyade göze çarpan bir ikisiydi: Mirabo onun o günkü hali şöyle anlatıyor:

"Bütün gözleri kendisine çeçekiyordu. Uzun ve çok saçları, arslan başına benziyen kafası, fevkalâde bir dereceye varan çirkinliği, herkesi hayrette bırakıyor, âdeta korkutuyordu. Mirabo, bu büyük alay arasında yegâne adam gibi görünüyordu, diğer insanlar onun yanında gölgeye benziyorlardı. Hürriyet güneşi gibi her taraftan alkışlanan Mirabo, dostlarına bu alkış tufanı arasında damarlarında taze bir hayat hissettiğini, hür Fransa ile yeni dünyaya gelmiş gibi olduğunu söylüyordu. Rengi solmuş, yanakları çökmüştü. Fakat bunun ne ehemmiyeti olabilir? O, damarlarında dolaştığını duyduğu gençlik kaniyle yaşadığını ümit ediyor, büyük başını yukarı kaldırarak cüretkâr gözlerle herkesi hayrette bırakarak yürüyordu. Herkes, bu harikulâde adamın Fransanın en büyük hatibi olduğunu hissediyordu.,,

Avam sınıfı umumiyetle alkışlanıyordu. Kral Etapenero'yu içtimaa davet etmiş olduğundan alkışa nail oldu. Kraliçe geçerken alkış yerine fısıltılar ve gürültüler duyuldu.

Dük Dorban kraliçenin düşmanıydı. Onun için bâzı kadınlar kraliçeyi kızdırmış onlar için:

— Yaşasın Dük Dorban.. diye bağırıyorlardı.

* * *

Bu alay, Fransanın mukadderatını tayin edecek olan içtimaın mukaddemesiydi. Artık sulh ve asayiş başlıyacak, çarpışmalar, mücadeleler kalmıyacaktı.

Fakat her sınıf mebuslara ayrı ayrı üniforma giydirilmesi endişe uyandırıyordu. Rahip Siyes şöyle diyordu:

— Üç sınıf mı? Hayır hayır üç millet...

Bin iki yüz mebus ve dört bin dinleyici toplanmıştı. Herkes şapkasını çıkarmıştı. Kral şapkasiyleydi. Birçok dahilî mücadeleler ve çarpışmalardan sonra kralın milleti bundan kurtaracağı umuluyordu. Fakat öyle olmadı. Kral, kendisinin millete kumanda etmekte olduğunu, her şeyi değiştirmek fikrinin gittikçe çoğaldığını, bunun doğru olmadığını, hüküm ve nüfuzunu, krallığın mevcut kanunlarını muhafaza edeceğini söyledi. Bundan sonra diğer hatipler adliye nazırı, maliye nazırı nutuklarını okudular.

Söylenen sözleri ön sırada oturanlardan başkaları işidemiyorlar, fakat alkışlıyorlardı. Avam mebusları söz söyleyince, kralın bu toplantısındaki sözleri kendilerine hiç bir şey kazandırmamış olduğunu herkes anlamış oldu.

Fakat bu toplantı, Fransada milli meclisin kurulmasını intaç etti. Birkaç gün sonra mebuslar grup grup müzakerelere başladılar. Ve neticede milletin mukadderatını idare edecek meclis kuruldu.

Bu, krala ve saraya en büyük tehditti. Birkaç gün sonra kral millî meclisin toplantısına mâni olmak için meclis binasını askerlerin muhafazasına verildi.

Askerler, salona girmek istiyen mebusları süngü ile karşıladılar, mukavemet edenlerin öldürüleceği bildirildi.

Yağmurlu bir gündü. Mebuslar sokak ortasında kalmışlardı. Toplantı yeri için birçok teklifler yapıldı. En nihayet mebus Giyotin Versay civarında top oyununa mahsus bir salon bulunduğunu, oraya gidilmesini teklif ederek kabul ettirdi.

Top oyunu salonunda ilk önce Bayyi, sonra bütün mebuslar yemin ettiler. Binanın dışında biriken halk, mebusların heyecanlarını duyuyorlar ve:

— Yaşasın kral.. diye bağırıyorlardı.

Eski Fransanın en heyecanlı günlerinde işidilmekte olan "yaşasın kral,, cümlesi, krala mukavemet için yemin edildiği sırada bile bilâihtiyar sarfediliyordu. Bu, o günün çok mühim bir gün olduğunun en bariz misaliydi.

Elektrik Şirketi son günlerini yaşıyor

Hükûmete kendiliğinden satın alınması teklifinde mi bulundu

Bu cihet ancak murahhasların Brükselden dönüşlerinde anlaşılacak

Ankaradan verilen bir habere göre Elektrik şirketi, şirket imtiyaz, vesaitve malzemelerini tamamen hükûmete satmağı teklif etmiştir. Bu şekilde bir teklifin yapılacağı evvelce de şayi olmuştu. Nafia vekilimiz Ali Çetin Kayanın elektrik şirketinin satın alınacağını Meclis kürsüsünden söylemiş olması da bunu teyit etmektedir.

Keyfiyeti bu sabah Elektrik şirketinden sorduk. Bize şu malûmatı verdiler:

— Şirketin satılması teklifi henüz hükûmete yapılmış değildir. Şirket mümessilleri Ankarada temaslar yaptıktan snra buraya geldi ve Brüksele gitti. Şimdi oradadırlar. Yakında dönecek ve tekrar Ankaraya gideceklerdir. O zaman böyle bir teklif yapılması beklenebilir.,,

Diğer taraftan Nafia vekâleti Elektrik şirketinin İstanbullulardan aldığı fazla paranın miktarını tamamen tesbit etmiştir. Bu miktar bundan evvel tesbit edilenlerle beraber 3.000.000 lirayı bulmaktadır. Bu yekûna korfe, rabt, saat kutuları, tarife matku ücreti gibi mukavele ahkâmı hilâfına alınmış paralar da dahildir.

Elektrik şirketi fazla aldığı bu paraların Nafia vekâleti emrine iadesini kabul etmiştir.

Gazi Antep köylerinde mektep

Gaziantep (Hususî) — İlbay Ali Rıza Çevik kültür hareketlerine büyük ehemmiyet vermiştir.

Bilhasa yeni köy okulları inşasına ehemmiyetle devam edilmektedir. Eskilerindenbaşka Halkevi nümune köyü ittihat ettiği on köyde ve hususî muhasebe müteaddit köylerde maarif vekâletinin plânına uygun şekilde mektep binaları yapmış ve yapmaktadır.

Her hudut köyünde behemehal bir mektep binası inşa edilecektir. Bunların intizamına çok dikkat edilmektedir. Gönderdiğim resim buraya bağlı Cesigife köyünde maarifsever köylülerimizin yardımiyle meydana gelen ilk okul binasını gösteriyor.

Irak Hariciye Nazırı

(Baş tarafı 1 incide)

zevat Irak hariciye nazırını karşılamış ve uğurlamışlardır.

Tren Ankara istasyonunda 15 dakika durmuş ve bu müddet zarfında hariciye vekilimizle dost memleket nazırı arasında vagonda samimî görüşmeler olmuştur. Görüşme esnasında Irak elçisi de hazır bulunmuştur. Bu görüşmelerin Suriye ile aramızdaki münasebetlere taalluk ettiği anlaşılıyordu. Gene anlaşıldığına göre Suriye tarikiyle memleketine dönecek olan Naci Asil Suriyede bir müddet kalarak Suriye hükûmet erkâniyle Hatay meselesi hakkında memleketimizde edindiği kanaatleri anlatacak ve tavassut teklifi üzerine görüşecektir. Hariciye vekilimiz Irak hariciye vezirine veda ederken şunları söylemiştir:

"— Burada bulunduğunuz müddet içinde Türkiyenin ne kadar dostça arzular taşıdığına bizzat şahit oldunuz.

Biz, daima samimî ve sulhçü arzular taşıyan insanlarız. Cabirî Beye muhabbetlerimi lûtfen söylemenizi rica ederim.,,

Fransanın hazırladığı proje

Milletler cemiyeti konseyinin Hatay meselesi hakkındaki kararı mucibince Türkiye, Fransa ve Suriye arasında akdedilecek üç taraflı muahede hakkında Fransanın hazırlıyarak hükûmetimize tevdi ettiği proje etrafında bugünlerde hükûmetimizle Fransa arasında müzakereye başlanacaktır.

Hükûmetimizle Fransa arasında yapılacak müzakerelerden sonra proje Türkiye, Fransa ve Suriye hükûmetleri arasında müzakere edilecektir.

Mütecaviz üç milis yakalandı

Kiliste çıkan "Kilis,, refikimizin verdiği malûmata göre geçen hafta Suriyeden topraklarımıza tecavüz eden üç milis askeri yakalanmıştır.

Aldatılan Snriye

Halep, (Hususî) — Suriye af kanunu bugün neşredilmiştir. Vatanîlere muhalefetinden dolayı kapatılan Elahali gazetesi iki gündür intişar etmektedir. Gazete ilk nüshasında Vatanîlerin bütün Suriyeyi aldattığını yazmaktadır.

Suç olan Türk dostluğu

Munbec belediye reisi Mahmut Nedim hakkında Türk dostu olduğu için tevkif müzekkeresi kesilmiştir. Mahmut Nedim, bu yüzden Suriye hudutları dışına kaçmıştır.

Suriye bankası Türk tüccarlarına birer tamim göndererek borçlarını bir defa da vermelerini, aksi halde hapsettirileceklerini bildirmiştir. Türk tüccarları telâş içindedir.

Haydutlar bize iade edileceklermiş

Bundan bir müddet evvel hududumuzdan girmiş ve bazı şekavet vakaları yapmış olan Hamit çetesi birçok ölü ve yaralı vererek kaçmıya muvaffak olmuştur. Şimdiye kadar mandater memurların müsamaha ve himayesinden istifade eden şerirlerin düçar oldukları bu akibet ve mandater memurların ibraza başladıkları dürüstlük Suriyede ve hudut boyu iki taraf halkında haklı bir sevinç yaratmıştır. Tevkif edilen bu şerirlerin mandater memurlarca hükûmetimize yakında teslim edilecekleri haberi teyiden ilâve edilmektedir.

Son zamanlarda cenup hududumuz boyunda yerleşen bazı muzır şahısların iki devlet arasında düzensizlikler ihdasına çalıştıkları mandater memurlarca da anlaşılmış ve bu gibi uygunsuzların da yerleri değiştirilerek Suriye içlerine bilhassa Hassiceye yerleştirilecekleri mevsukan öğrenilmiştir.

Bu ne perhiz ...

Payastan bildirildiğine göre Payasın pek yakınında olan ve Değirmenderesi denilen Kaledibi mevkiine Suriyeliler top, makineli tüfek ve 80 milis neferi yerleştirmişlerdir. 100 yıl evvel Payastan Suriyeye giden yol üzerine tesadüf eden ve o zamandan beri hiç kullanılmıyan bu mevkide şimdiye kadar tek bir asker bile görülmüş değildi. Suriyelilerin buraya niçin asker tahşit ettikleri anlaşılmamıştır.

Çocuk mahkemeleri

Kurulması için teşebbüsler yapılıyor

Çocuk Esirgeme kurumu geçen sene çocuk bayramında başladığı çok mühim bir işi bu çocuk bayramında verdiği bir kararla ikmal etmeğe çalışmaktadır.

Çocuk Esirgeme kurumu taliin bir kötü cilvesile herhangi bir suçu işliyen çocukların mahkemelerde alelekser müdafaa edilemediğini nazarı dikkate alarak mücrim çocukların mahkemelerde müdafaasını İstanbul barosundan rica etmiş ve baro bunu derhal kabul etmişti. O zamandanberi baro bu vaadinde durmakta ve bir suçla mahkeme huzuruna çıkarılan çocuklar için bir avukat verilmektedir. Kurum bu işte alınan muvaffakiyetli neticeyi görerek dünyanın birçok yerlerinde olduğu gibi biz de de çocuk mahkemeleri kurulması ve bugün için çocuk hapishaneleri kurulamasa bile mevcut hapishanelerde onlar için ayrı birer kısım ayrılmasını istemeğe karar vermiştir. Pek fazla bir külfete lüzum göstermiyen bu mesele üzerinde esasen Adliye vekâleti de meşgul olmuştur. Bunun için dileğin yerine getirileceği umulmaktadır.

Bir boşanma

Osmanlı imparatorluğu sabık nafia nâzırlarından prens Abbas Halimin kızı ve merhum Berlin sefirimiz General Kemalettin Saminin dul zevcesi prensesin sonradan evlendiği sadrazam Sayit Halimin oğlu Ömerle aralarındaki telak hâdisesi şehrimizdeki Mısır konsolosluğunda tesbit edilmiştir.

9 çocuk Samatyada denize döküldü

Bu saat 12 raddelerinde Samatya açıklarında bir facia ile bitmesine ramak kalan bir deniz kazası olmuş ve en büyüğü 15 yaşında olan dokuz çocuğun, doldurduğu bir sandal devrilerek içindekiler denize dökülmüşlerdir.

11-15 yaşlarındaki dokuz arkadaş bu sabah bir sandal safası yapmağa karar vermişler ve Aksaraydan henüz kime ait olduğu anlaşılamıyan bir sandala binerek Samatyaya doğru açılmışlardır.

Tam Narlıkapı önlerine geldikleri zaman sandalın yanında birdenbire bir Yunus balığı belirmiş ve bu hâdise o zamana kadar sessiz sadasız duran çocukları büyük bir telâşa düşürmüş ve hepsi birden ayağa kalkınca sandal da devrilmiştir.

Çocuklardan yedisi yüzme bilmekte, ikisi de bilmemektedir. Bu vaziyet karşısında yüzme bilenler bilmiyenleri su üzerinde tutmayı ihmal etmemişler ve sahilden yetişen sandallar kendilerine yaklaşıncaya kadar beklemişlerdir. Çocuklar kurtarılmış ve kazanın bir facia ile neticelenmesinin önü alınmıştır.

Sırsıklam bir halde Samatya karakoluna getirilen çocukların ifadeleri alınmıştır. Kazazedeler bu civarda oturan Ahmet, İbrahim, Adil, İbrahim, Vasıf, Raif, Necdet, İhsan ve Feritten ibarettir

Yeni neşriyat

İdeal

Namık İsmailin eserleri ve hayatı

Güzel sanatlar akademisi sabık yardirektörü İ. Safa Günay (İdeal) isimli bir kitap neşretti. İdealin mevzuu büyük sanatkâr Namık İsmailin hayatı ve eserleridir. Hakikaten bir ideal uğrunda geçen büyük ressamın hayatı kitapta çok iyi bir şekilde canlandırılmıştır.

İsmail Safa mesut bir tesadüfle arkadaşlığında bulunduğu Namık İsmailin bize bir çok resimlerini de vermektedir. Sanat tarihine verdiği bu vesikadan dolayı İsmail Safadan memnun olmamağa imkân yoktur. Eser hakkındaki mütaleamızı sonra ayrıca bildireceğiz. (İdeal)i Namık İsmaili sevenler okumalıdır.

1936 da neler yapıldı

Milletler cemiyetinin 1936 yılındaki çalışmalarına ait cemiyet umumi kâtipliği tarafından hazırlanan büyük rapor dört dil üzere kitap halinde neşredilmiştir. Fransızca metni 251 sayfa olan bu kitap 936 nın bütün siyasi ve milletlerarası hâdiselerini ihtiva etmesi itibarile şayanı dikkattir. Tavsiye ederiz.

Haber ortaya attığı haklı davayı kazandı!

200,000 lira

Denizyolları memurlarının sırtından çıkmıyacak!

Iktisat Vekili birinci karardan vazgeçmekle Türk denizciliğinin ve Türk dış ticaretinin inkişafına büyük bir hizmette buiunduğuna emin olmalıdır

Denizyolları idaresindeki memurların, kaptanların ve çarkçıların maaşlarından para kesilmiyeceğini bugün büyük bir memnuniyetle öğrenmiş bulunuyoruz.

İktısat vekili tarafından hatalı bir harekete nihayet verilmiş olması suretinde tefsir ettiğimiz bu hadiseden Haberin büyük bir memnuniyet duymasını tabiî addetmelidir, zira deniz yollarında çalışanların Türk deniz ticaretinin istikbali bakımından nasıl bir kıymet ifade etmekte olduklarını biz tebarüz ettirmiştik.

Muhterem İktısat vekili emin olmalıdır ki verdikleri ikinci kararla cidden memleket nef'ine, memleket dış ticaretinin nef'ine ve memleket denizciliğinin nef'ine hizmet etmiş bulunmaktadırlar.

Vekâlet bu suretle cumhuriyet devrinde görülmesine alışılmıyan ve görülmek istenmiyen bir misali ortadan kaldırmış oluyor. İktısat vekâletinin yeni kararı şudur:

Bu karara göre 300 liraya kadar olan maaşlardan tenzilât yapılmıyacak, 300 liradan yukarı olan maaşlardan yüzde yirmi nisbetinde indirilecektir. Denizyolları idaresinde maaşları 300 liradan yüksek olan ancak beş memur vardır. Binaenaleyh, esasen yüksek maaşlı olan bu memurlardan yapılacak tenzilât, büyük bir ehemmiyet ve tesiri haiz bulunmamaktadır.

Memurlar arasında yapılan tensikata gelince İstanbulda acentalıklardan çıkarılan 7-8 memur taşra acentalıklarına tayin edilmişlerdir. Muhasebeden çıkarılan bir memur da Tekirdağ acentalığına gönderilmiştir.

Vazifesi ilga edilen fen müşaviri Sırrı Almanyaya giden fen müşaviri Server gelinciye kadar vazifesine devam edecektir.

İktısat vekâletinin bu kararı Denizyolları memurlarını fevkalâde memnun etmiştir. Maaşlarına zam yapılmasını beklerken katiyat haberiyle karşılaşmış ve bundan şaşalamış olan kaptanlar, makinistler, çarkçılar, tayfalar ve idare memurları bu sabah âdeta bayram yapıyorlardı.

Yugoslavya Meclis reisi

Türkiyenin dostluk tezahürüne dostluk cevabı verdi

Türkiye Büyük Millet Meclisinde Yugoslavyaya karşı dostluk tezahüratı münasebetiyle Yugoslavya mebusan meclisi reisi Stefan Çiriç Türkiye Büyük Millet Meclis riyasetine çektiği telgrafta kamutay tarafından müttefikan ittihaz edilen karardan fevkalâde mütehassis olduğunu ve meclisin ilk toplantısında bu kararı okuyacağını kaydederek Türk — Yugoslav dostluğunun sarsılmaz tezahürlerinin Yugoslav meclisinde şükranla karşılanacağından emin bulunduğunu bildirmiştir.

Iktısat Vekili

Kastamonuya gidiyor

İktısat vekili Calâl Bayar, kendir fabrikası için tetkiklerde bulunmak üzere Kastamonuya gidecektir.

Celâl Bayarın İnebolu limanı işi ve Kastamonuda yapılması düşünülen iplik boyama santrali meselesiyle de meşgul olacağı söylenmektedir.

Mekteplerde

Dersler ne zaman kesilecek ?

Bakalorya imtihanları bu sene 20 haziranda başlayacak ve temmuzun ilk haftasında bitirilecektir.

Liselerin son sınıflarında dersler 20 diğer sınıflarında da 26 mayısta bitecektir.

Haziranın ilk haftasında bütün mekteplerde sözlü imtihanlar başlayacaktır.

Tevkifhane firarîleri

Adanadan hareket etmiş değillerdir

Bu sabah çıkan akşam gazetelerinden biriyle dün akşam çıkan bir gazete tevkifhaneden kaçan ve Adanada yakalanan katil Abdullah ile Tevfiğin Adanadan yola çıkarıldıklarını yazıyorlardı. Halbuki bu sabaha kadar katillerin yola çıkarıldıklarına dair müddeiumumîliğe hiçbir haber gelmemiştir. Binaenaleyh mevkuflar elân Adanadadır.

Katillerin Adanada ilk geceyi bir barda geçirdikleri anlaşılmıştır.

Bu sabah kendisiyle görüştüğümüz müddeiumumî Hikmet Onat demiştir ki:

"— Abdullah ve Tevfik Adanadan yola çıkınca haberdar edilmekliğimiz lâzımdır. Henüz böyle bir haber almadım. Binaenaleyh bugün şehrimize gelmeleri haberi de doğru değildir.

Buradan tahsisat istenilmesi meselesinden de haberdar değilim ,,

Macarlar

Avusturya Cumhur Reisinin memleketlerine gelişine Büyük ehemmiyet veriyorlar

Nöyrat Musolini ile ne konuştu ?

Budapeşteye gitmiş olan Avusturya Reisicumhuru Miklas hakkında Macar gazeteleri hararetli yazılar yazmakta ve bu ziyaretin, tarihî an'anelere istinat eden iki devlet arasındaki sıkı dostluğun yeni bir parlak tezahürü olduğunu kaydetmektedirler.

Diğer taraftan Romada bulunan Alman dış bakanı fon Nöyratın, Musolini ile yaptığı mülâkat bir saat bir çeyrek sürmüş, İtalyan dış bakanı Kont Çiano da bu mülâkatta hazır bulunmuştur.

Skoç arkiyoloğu Baksler

Sultanahmet hafriyatına yeniden başladı

Geçen sene olduğu gibi bu sene dahi Sultanahmetteki hafriyata devam edecek olan İskoçyalı profesör Baksler şehrimize gelmiş ve bu sabah muharririmize şunları söylemiştir.

"— Geçen seneki mesainin neticesinde keşfedilen mozaiklerin gösterdiği istikamet üzerinde hafriyata devam etmeye başlıyacağım.

Bugün, vali ve müze müdürlüğü ile temas ettikten sonra hafriyata başlanmasını emrettim.

Vali ile müze müdürü ve bilhassa vali beni geçen senekinden ziyade teşci eden bir nezaketle karşıladılar.

Bu sabah üç noktadan işe başladım. Hipodroma muvazi olan bir istikamette yani Akbıyık yoluna doğru sondajlar yapıyoruz.

Diğer taraftan oradaki Pazar tekkesi bahçesinde de deniz tarafına doğru geçen sene bulunmuş olan kiliselerin ve kemerlerin civarında ayrıca bir sondaj yaptım.,,

Koyun gibi

Çocuğu boğazından kesti

Kozanda vahşete nümune olarak gösterilebilecek bir vaka olmuştur.

Kozanın Soyça köyünden Halilin 10 yaşlarındaki oğlu Şükrü, ayni köyden Müminin tarlasına ziyan yaptı diye muğber olan Mümin çocuğu dere kenarında bularak bıçağını çektiği gibi üzerine atılmış ve Şükrünün boğazından kesmek suretile öldürmüştür. Katil Mümin kanlı bıçağile birlikte yakalanarak hapse atılmıştır.

Söz söylemek sanatı

Herkes hatip olabilir, fakat...

Esaslı ve metot dahilinde ciddî çalışmak şartile

Çeviren: *Ertuğrul Muhsin*

Vahşilerin lisanları hemen hemen bir homurtu, bir uğultu gibi gırtlaktan gelen seslerdir. Telaffuzları ham ve kabadır. Okumamış, cahil bir takım kimselerin telâffuzu da aşağı yukarı buna yakındır.

Kullandıkları âletleri, evleri, elbiseleri gibi lisanları da kaba, sünepe, beceriksizdir. Okumuş bir adamın konuşması homurtu ve gurultu dan ibaret olan gırtlak sesleri değildir. Münevver bir adamın lisanı açık ve sarihtir, birçok ışık ve gölgelerle doludur, mana ve ifadeden başka iniş ve çıkışları vardır ve sedaliyle sedasız harflere ayrı ayrı ve tam kıymetler verir. Kısacası hakikî bir telâffuz bir az sonra göreceğiniz vechile, zannedildiğinden çok daha mühimdir. Yükselmiş kimselerden birçoğu bu mevkilerini, kendi fikirlerine olduğu kadar lisanı iyi telâffuz etmelerine de borçludurlar..

ON ÜÇÜNCÜ TECRÜBE: Bu cümleleri birkaç defa tekrar ediniz:

Barınaksız baykuşların bağırdığı bâkir ormanda baubaplar baş başa sallandılar.

Badi babanın babahindisi baldıranlı bağın batak bahçesinde bacağı nı balçığa batırdı.. .

Bu cümleleri evvelâ kesik kesik, sanki dudaklarınızla maden bir kelime basıyormuşunuz gibi açık söyleyiniz. İşte buna "sedasız harfleri dövmek,, derler.

NOKTA 28 — Eğer fena telâffuzu âdet edinmişseniz, bu hatanızı düzeltinceye, doğru telaffuz ögrenınceye kadar gayet ağır konuşunuz.

Doğru konuşmayı, iyi telâffuzu öğrenmeden evvel hiç kimse süratli konuşmamalıdır. Çabuk konuşmak, nutuklarda açık konuşmak, iyi telâffuz etmek kadar lüzumlu değildir. Eğer arkadaşınız size iyi telâffuz etmediğinizi söylerse artık ondan sonra daima hatanızı düşünerek konuşmayı öğrenmelisiniz. Bu hatanızı unutarak hemen bir mükâlemeye da lıvermeyiniz.. Süratli konuşmayınız, daima kendinizi tutunuz.

Dudaklarınız, dişleriniz, diliniz vazifelerini büyük bir dikkat ve kati yetle yapmaya başladıktan sonra artık çabuk konuşabilirsiniz.

ON DÖRDÜNCÜ TECRÜBE: Aşağıdaki satırları ağır ağır fakat açık ve sarih olarak tekrarlayınız:

Karamursallı Karakaptan kadehile kasabanın kaynağından kana kana su içti.

İlk zamanlar bu cümleyi çabuk ve açık söylemek size imkânsız görünecek, fakat sonraları alışacaksınız.

NOKTA: 29 — Konuşuş tarzınıza, bilhassa sadasız harflerin telâffuzzuna çok dikkat ediniz:

Konuştuğunuz zaman dudaklarınızın ve dilinizn hareketlerine, işleyişlerine dikkat ediniz. Belki de şimdiye kadar bunu hiç düşünmediniz. Meselâ "Mezopotamiya,, kelimesini söyleyiniz ve bunu söylerken bütün dikkatinizi dil ve dudaklarınızın hareketlerinde temerküz ettiriniz. Göreceksiniz ki bir kelime için onbir muhtelif hareket lâzım geliyor. Bunlardan üçünü dudaklar,üçünü dil, beşini de dil ve dudaklar beraber olarak yapıyorlar. Bu tecrübeyi başka uzun kelimeleri söylerken de tatbik edebilirsiniz. Bu, telaffuz tekniğine kıymet vermeyi size öğretecektir.

ONBEŞİNCİ TECRÜBE: Alfabeyi yavaşça, açık, manak olarak okuyunuz: şöylece A — BEE A — BEE — CEE — DEE — EE CEE — ÇEE — DEE — EE — FE.. Sonuna kadar.

ler arasındaki küçük farka dikkat ederek söyleyiniz, meselâ:

B — P	G — K
D — T	C — Ç
F — V	J — Ş gibi.

NOKTA 30: — Başkalarının nasıl telaffuz ettiklerine dikkat ediniz..

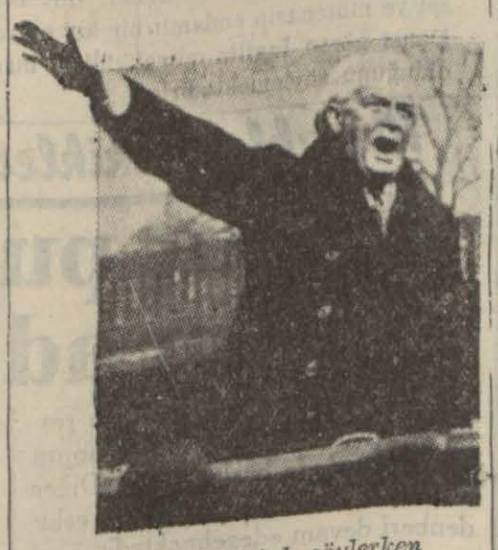

Loyd Corç nutuk söylerken

Meslekleri güzel telaffuz etmek olan en iyi sahne sanatkârlarının telaffuzlarına kulak veriniz. Diğer taraftan aynı kelimeyi bir çok defaflar söyliyerek eskimiş bir hale getiren gazete müvezzileri, trmvay biletcileri, sokak satıcılarının anlaşılmaz telaffuzlarına da dikkat ediniz. Meselâ trmvay biletcisi Harbiye yerine Arbiye.. Parmak kapı yerine Mak kapı, dediği gibi gazete müvezzii Haber yerine Aber, Yedigün yerine Yenigün, sokak satıcısı Uskumru yerine Skumru gibi hecelerin birini yutarak, yahut sadalı veya sadasız harfleri geveliyerek konuşurlar.

Böyle dikkatsizlikler fena telâffuzun şahikası sayılır. Sadasız harfleri sadalılara kurban eden bâzı şarkı söyliyenlerin fena telâffuzları da insana bir çok şeyler öğretebilir.

Doğru telâffuz hemen hemen sadasız harfleri iyi kullanmak demektir.

ONALTINCI TECRÜBE: Aşağıdaki mısraları ağır ağır, sadalı harfler üzerine kuvvet vererek okuyunuz.

Topladık yollarda altın fildişi
Hindi geçtik üç yüz altmış beş gece
Elde paslanmış kılıçlar gizlice,
Maverayı Çine girdik kırk kişi

NOKTA: 31 — Evde yüksek sesle okumaya alışınız .

Açık, anlaşılır bir tarzda ve manalı okuyunuz. Her bir kelimenin telâffuzunu ihmal etmemeye dikkat ediniz. Her kelimeyi, sanki yalnız başına o kelime varmış gibi, telâkki ediniz. Bir kelimeyi ondan sonra gelen kelimeyle karıştırmayınız. Eğer bunları yaparken sizi tenkit edecek bir dost bulursanız sizin için daha iyidir. Nasıl telâffuz edileceğinden şüphelendiğiniz kelimeye tesadüf ederseniz hemen lûgate bakınız.

ONYEDİNCİ TECRÜBE: Aşağıdaki kelimeleri yalnız dil ve dudaklarınızın hareketiyle, hiç ses çıkarmadan, söylüyor gibi yapınız. Bu suretle dudakların hareketiyle meydana gelen sessiz lisanı öğrenmiş olursunuz:

"Mademki madenci Macit Maca ristanda maceraperestliğiyle maruf madamın manasız manevralarına maruz kaldı..,

NOKTA: 32 — Nutuk söylenirken sesin aksine ve tinnetine kıymet vermeyi öğreniniz.

Bir nutuk söylenirken sesin güzel aksedip etmediğini farketmezseniz hiç bir zaman kendiniz mükemmel bir telâffuza sahip olamazsınız. Eğer bir sene müddetle dilsiz kal-

ne fevkalâde kıymette bir şey olduğunu o zaman anlardınız. Her lisanın inkişaf ve tekâmülü binlerce sene sürmüştür. Onun için lisanımızın temizliğini ve teknikte mükemmeliyetini müdafaa etmek bizim için bir kültür borcudur. Lisanımızı mahallî şivelere uydurarak bozmaktan ve alçaltmaktan esirgememiz lâzımdır. Biz bilhassa sadalı harflerimizin seslerini temiz söylemeyi öğrenmeliyiz. Bu, bazı memleketlerin hususî telâffuz tarzına ve şive değişikliğine kapılmamak için biricik çaredir.

(Devamı Persembeye)

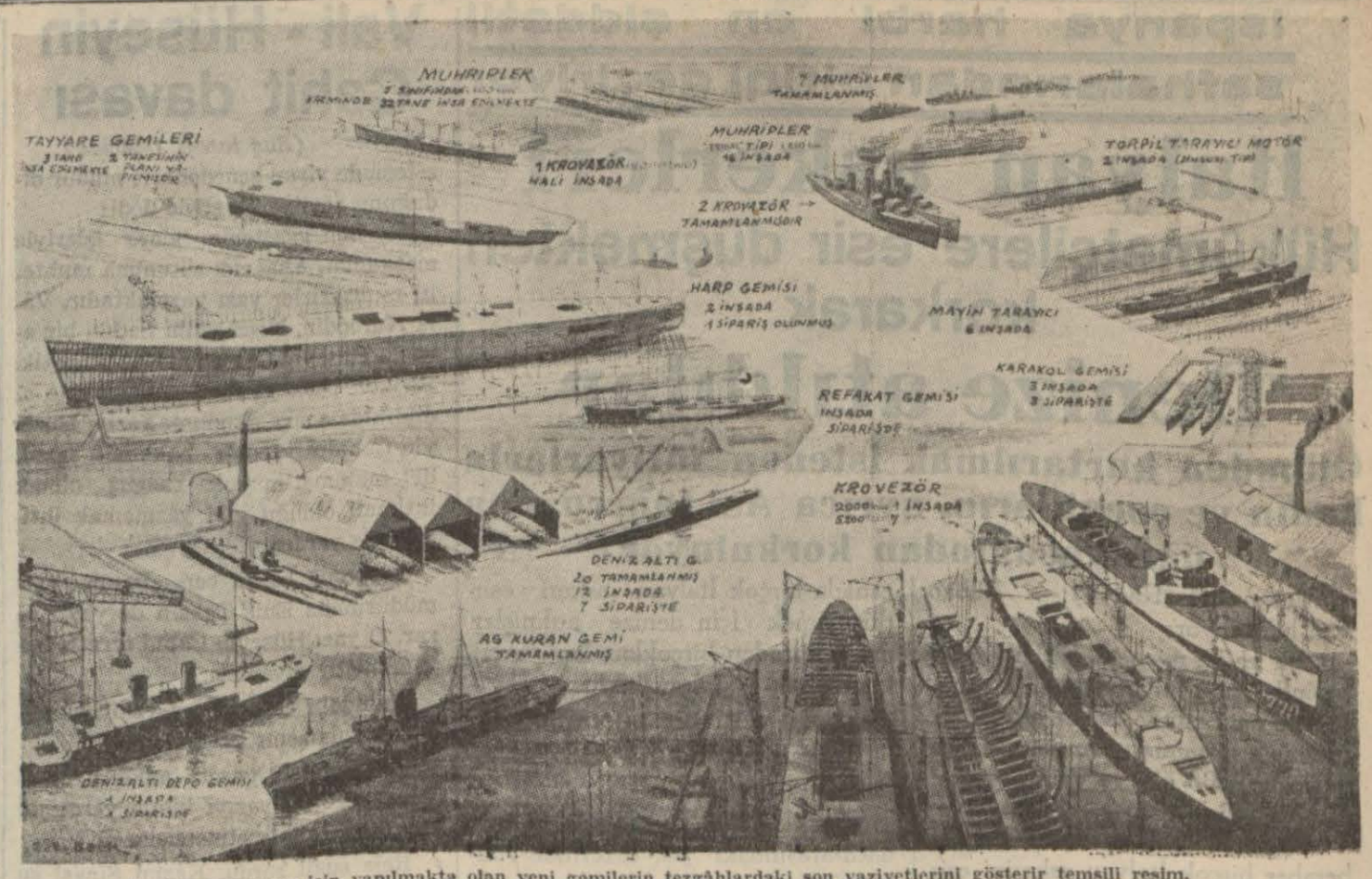

İngiliz donanması için yapılmakta olan yeni gemilerin tezgâhlardaki son vaziyetlerini gösterir temsili resim.

Dünya işleri durmadan karışırken...

İngiliz deniz silâhlanması 1 mayıs 1937 de ne vaziyettedir?

İngiliz deniz silâhlanması azamî bir süratle tamamlanmaktadır. İngiliz tezgâhlarında hiç boş yer kalmamıştır. Büyük Britanya deniz endüstrisi geceli gündüzlü çalışarak İngiltere bahriye nezaretinin verdiği siparişleri zamanında yetiştirmeğe gayret etmektedir.

İngiltereye bu silâhlanma çok pahalıya mal olmaktadır. Tezgâhlarda işlerin çok çabuk bitirilebilmesi için ameleye çifte ücret verilmektedir. Yapılan tahminler göstermiştir ki İngiliz bahriyesi tarafından verilmiş olan siparişler tabiî zamanlara nisbetle yüzde 35 fazla masrafa mal olmaktadır.

İngiliz tezgâhlarında, silâhlanma programı mucibince yapılmakta olan harp gemilerinin cinsleri, sayıları ve 1 mayıs 1937 deki vaziyetleri şudur:

Hattı harp gemisi

(2 tanesi 35 şere bin tonluktur, yapılmaktadır.

1 — V King George

2 — Prince ofwales

Bir tane de yeni sipariş verilmiştir. Yekûn - 3).

Tayyare gemisi

Üç tanesi yapılmaktadır:

1 — İllustrious

2 — Victorious

3 — Arc Royal

Diğer iki tanesinin de plânları tamamlanmış ve sipariş verilmiştir. Yekûn - 5).

Kruvazörler

Şimdiki İngiliz kruvazör inşaat programı: (9000 tonluk 32 mil süratli ve 12 tane 6 pusluk toplu) Tow sınıfı kruvazörler (5000 tonluk ve 6 pusluk topla mücehhez) Dido sınıfı arasında münkasimdir.

Dido sınıfı Aretusa tipinin bir inkişafıdır ki en son cüz'ü elyevm inşa edilmektedir. Tow sınıfından dokuz gemi de itmam edilmiş bulunmaktadır; daha küçük tiplerden altı tane inşadadır. Diğer ikisinin de katî kabulü yapılmıştır. Bunlara ilâveten sekiz bin tonluk yepyeni tipten beş gemi daha inşa tezgâhlarındadır.

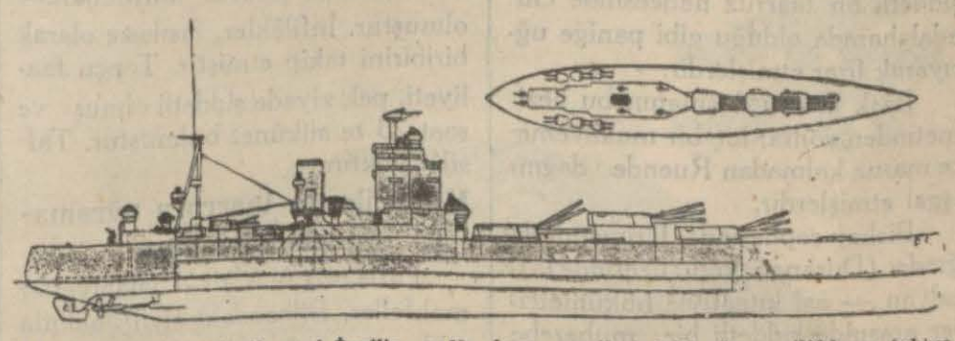

Ağır silâhların vaziyeti, yeni İngiliz saffı harp gemilerindeki ağır silâhların tabiye tarzına benzemiyen Nelson sınıfı dretnotla rın uzunlamasına maktaı ve üstten görünüşü

Denizaltı gemileri

20 tanesi tamamlanmıştır. 12 tanesi yapılmaktadır. 7 tane yeni sipariş verilmiştir. Yekûn 39.

Denizaltı depo gemisi

Bir tane inşa edilmektedir. Bir tane yeni sipariş verilmiştir.

Muhripler

8 muhrip tamamlanmıştır. 1850 tonluk 16 muhrip ile "J" sınıfından 1400 tonluk 32 muhrip inşa edilmektedir. Yekûn 58.

Bunlardan başka 8 tane mayin tarama, bir ağ kuran gemi, 6 karakol gemisi, ve daha bir takım yardımcı gemiler yapılmaktadır.

Görülüyor ki yakında İngiliz amiralliğinin emrine girecek olan bu gemiler başlı başına birinci sınıf bir donanma addedilebilecek bir kuvvet teşkil etmektedirler. İngiliz amiralliğinin plânlarını büyük bir dikkatle sakladığı bu gemilerde birçok yenilikler yapıldığı söylenmektedir. İngiltere bilhassa kruvazörlerde başka donanmaların telâkkilerinden farklı bir plân tatbik etmektedir. İngiliz deniz erkânı harbiyesi umumî harbte düşmanın akıncı hafif kruvazörleriyle bir hayli çarpışmış olduğunu hatırlıyarak 20 yıl önceki tecrübelerden alınan derslere göre hareket etmeği düşünmüş olabilir. İngilizler yalnız Emden kruvazöriyle başa çıkmak için 19 kruvazör kullanmağa mecbur kaldıklarını unutmamışlardır. İngiltere için bir harpte ana vatana erzak ve iptidaî madde taşıyacak gemileri korumak mevzuu bahis olduğuna göre İngiliz kruvazörlerinin düşman kruvazörleri gibi hareket etmemeleri, yani açık denizleri hiç bir zaman boş bırakmamaları lâzım gelmektedir. Faraza İtalya ile İngiltere arasında bir deniz harbi tasavvur edelim. İtalya böyle bir harpte ne yapacağını açıkça göstermektedir. İtalyan kruvazörleri hafif ve süratlidir. Bunlar süratlerine güvenerek İngiliz nakliyelerinin yollarını kesmeği düşüneceklerdir. İngiliz kruvazörlerinin buna hiç meydan bırakmamaları şu iki şartı birleştirmekle mümkündür:

1 — Cok süratli olmak

2 — Denizlere fazla mütehammil olmak, uzun zaman denizde kalmak.

Binaenaleyh İngiliz amiralliği hafif kruvazörden ziyade kuvvetli ve seri gemi yapılması kanaatindedir. Faraza, yeni yapılan üç büyük harp gemisinde hem safharp zırhlısı hem harp kruvazörü vasıfları birleştirilmiştir.

Henüz tezgâhlarda olan bu gemilerin şekilleri hakkında pek çok malûmat bulunmamakla beraber Nelson ve Rodney zırhlılarında 16 pusluk ana silâhları gruplaştıran ve bir ehram şekli veren sistemden vaz geçildiği muhakkaktır. Bu yeni gemilerde on ikişer tane 14 pusluk top eski usulde, yani taratların arasında büyük bir açıklık bırakılarak tabiye edilmektedir.

Yeni gemilerin sürati otuzar mildir. Maamafih bu gemiler Londra muahedesi mucibince 35 bin tonluktur; malûmdur ki Japonya "bu muahedeyi hiç bir veçhile nazarı itibare almıyacağını beyan etmiş,, ve Birleşik Amerika devletleri de "Japonya tarafından inşa edilecek her gemiye mukabil bir gemi yapacağını,, bildirmiş bulunuyorlar. Bu şartlar içinde İngilterenin muahedeye bağlı kalmasını İngiliz erkânı harbiyesi tehlikeli görmektedir. Gerek Amerika gerekse Japonyanın ana silâh olarak 16 pusluk topları kabul etmektedirler. İngilterenin 14 pusluk toplarda ısrar etmesi çok şiddetli münakaşalara yol açacaktır, ehemmiyetleri günden güne artmakta olan tayyare gemileri sınıfına gelince: Bunların mevcut tayyare gemilerine çok faik olacakları anlaşılmaktadır. Bu gemilerin plânları hakkında büyük bir ketumiyet muhafaza edilmektedir, fakat denize yeni indirilmiş olan Ark Royal'in 22 bin ton ve 30 mil sürati bulunduğu, diğer taraftan İllustrias ile Victorious'un plânları da bu gemiye göre yapıldığı bilinmektedir.

Yeni tayyare gemilerinde sürati çoğaltmak İngilizlerin mühim hedefi olmuştur. İngiliz mütehassısları yapılan tecrübelerden "Tayyare taşıyan gemilerin, birlikte manevra yaptıkları gemilerden en az beş altı mil daha fazla süratli olmaları icap ettiği,, anlaşıldığını yazmaktadırlar. N. N.

İspanya harbi en şiddetli safhalarından birini geçiriyor

İtalyan askerleri

Hükûmetçilere esir düşmekten korkarak

Denize atıldılar

Ölümden kurtarılmak istenen ihtiyarlarla kadın ve çocukların, ayrıca Asî taarruzuna uğrayacağından korkuluyor

Moskova 4 (Radyo) — Bilbao dan bildiriliyor:

Bir ve iki mayısta, Biskay cephesinde vuku bulan şiddetli bir muharebe neticesinde, asîler büyük bir hezimete uğramışlar ve harp meydanında 2600 ölü ve yaralı bırakarak çekilmişlerdir.

Hükûmetçiler İspanya asîleriyle beraber birçok İtalyan askerini esir etmişler, mühim miktarda mühimmat ve esleha ele geçirmişlerdir.

İki mayıs sabahı, asî kuvvetlere mensup 6000 kişi ve bumeyanda birkoç İtalyan askeri Bilbao — Bermeo yolu üzerinde ilerlerken kuvvetli bir ateşle karşılaşmışlar ve bunun hemen akabinde yapılan şiddetli bir taarruz neticesinde Guadalaharada olduğu gibi paniğe uğrıyarak firar etmişlerdir.

Bask kıtaatı düşmanın bu hezimetinden sonra, hiç bir mukavemete maruz kalmadan Ruende dağını işgal etmişlerdir.

Biskay cephesinde, Urimendi dağında (Durango yolu üzerinde) İtalyan — asî kıtaatiyle hükûmetçiler arasında şiddetli bir muharebe cereyan etmiştir. Asîler biraz ilerlemişlerse de, hükûmetçiler bir müddet sonra bunları geri püskürterek eski vaziyetlerini muhafaza etmişlerdir. Bu muharebe esnasında İtalyan — Asî kıtaatı ölü ve yaralı olarak takriben bin kişilik zayiat vermişlerdir.

Diğer taraftan, Röyter ajansı muhabirinin bildirdiğine göre, iki mayıs sabahı, Bask kıtaatı, şayanı hayret bir çevirme hareketi sayesinde, asîleri tuzağa düşürmüşler ve bu esnada birçok İtalyan askeri esir düşmemek için denize atılmışlar dır. İçlerinden birçokları karaya çıkamıyarak boğulmuşlardır.

Basklerin yeni bir muvaffakiyeti

Bilbao, 4 (A.A.) — Röyter ajansı muhabirinden:

Basklar, dün Bermeo ile Mundaca arasındaki yol üzerinde bir köprüyü dinamitli berhava ederek bu suretle İtalyanlara İspanyolların kumanda etmekte oldukları cenup alayını tecride muvaffak olmuşlardır.

Madrit cephesinde

Madrit, 3 (A.A.) — Madrit cephesinin bir noktasında saat 22 ile 23 arasında şiddetli birmuharebe olmuştur. İnfilâkler, fasılasız olarak biribirini takip etmiştir. Topçu faaliyeti, pek ziyade şiddetli olmuş ve saat 23 te sükûnet bulmuştur. Tafsilât yoktur.

Mülteciler'in taarruza uğramasından korkuluyor

Paris, 4 (A.A.) — Salâhiyettar mahfeller, Bilbaodaki sivil ahalinin tahliyesini kabul etmiyen general Frankonun İngiltereye vuku bulan tebligatı hakkında tefsirlerde bulunmaktan ictinap etmektedirler.

Bu mahfeller Bilbaodaki ihtiyarlarla kadınları ve çocukları tahliye eden vapurların asîlerin taarruzuna uğrıyacaklarını zannetmektedirler.

İlk mülteci kafilesiyle hareket eden Somme ismindeki Fransız avizosunun Saint . Jean . de - Luz'a gelmesine intizar edilmektedir.

Bir askerî ittifak yapılıyor

Nevyork Taymis gazetesinin Vaşington muhabiri Amerika Cumhurreisi Ruzveltin bu tatil esnasında Amerika parlâmentosunun mühim erkânından biri tarafından hazırlanmış olan bir, muhtırayı tetkik edeceğini haber varmektedir. Arsıulusal mühim bir değişiklik yapacağı söylenen bu muhtıranın maddeleri şunlardır:

Madde 1 — Harp borçları:

"İki memleket arasında yeni bir tediye mukavelesi hazırlamak için bir anlaşma .

Madde 2: — Silâhlanma.

"İki memleket arasında bir ademi tecavüz paktı yapılması. Bu pakt Amerika birleşik devletlerine bütün deniz kuvvetlerini büyük Okyanusta tahşit etmek imkânını verecek; bilmukabele İngilterede Atlas denizinde kendisini tam bir emniyet içinde addedeceği için bütün deniz kuvvetlerini istediği herhangi bir yerde (faraza Akdeniz ve Kızıldenizde) toplayabilecektir.

Madde3: — Ticarî anlaşmalar:

Karşılıklı menfaatlere müstenit bir ticaret mukavelesi aktedilecek. Bu mukaveleye kıymet nisbetsizliği olmaması için Dominyonlar da dahil olacak ve tarafeyin istihsalâtta iş saatlerile amele ücretleri üzerinde ayrıca talî anlaşmalar yapacaklardır.

Madde 4: — Para siyaseti.

"Dolarla sterling kıymetlerinin muayyen bir esas üzerinde devamlı surette ve sterlingi esas tutmuş olan devletlerin (ve belki de Fransanın) paralarını da ihtiva eder bir şekilde tesbiti.,,

Madde 5: — Dünya konferansı.

"Arsıulusal nihaî bir karara ulaşmak üzere, bütün dünya milletleri arasındaki münakaşaları tetkik ve berfaraf edecek arsıulusal bir konferans kurulabilmesi için bu konferansın davetinden evvel İngiltere ile Birleşik Amerika arasında tam bir uyuşma ve anlaşma yapılması.

Madde 6: — Altın politikası:

Birleşik Amerika devlet hazinesindeki altın stokundan 550 milyon dolarlık altın parayı tedavüle vazetmeği ve hazinedeki diğer altınlara ilişmeden yeniden iç ve dış piyasalardan tedarik edilecek altınlarla para darbını kabul edebilir.

Bu muhtırayı yazan siyasî adamın, muhtırasını Cumhurreisi Ruzvelte vermeden önce Londra siyasî mahfillerini iskandil ettiği ve onlardan müsait cevaplar aldığı da bildirilmektedir.

Haydar Mehmet Ali

Bugün şehrimize geliyor

Hindistanın mühim siyasî ricalinden Haydar Mehmet Ali Ankarayı ziyaret ettikten sonra İzmire gitmişti. Bugün saat 16 da şehrimize gelecektir.

Operatör Üroloğ
Doktor
Süreyya Atamal
Beyoğlu İstiklâl caddesi Parmakkapı Tramvay durağı No. 121 birinci kattaki
Muayene hanesinde hastalarını hergün saat 16—20 arasında kabul eder.

Vali - Hüseyin Cahit davası

(Baş tarafı 1 incide)

zetesinde yirmi senedenberi müdür olduğunu söyliyerek şöyle dedi:

"— Ben gazetenin idare işleriyle meşgulüm. Akşamcı sütununa muhtelif muharrirler yazı yazmaktadır. Vâlâ Nureddin, Necmeddin Sadık, bir ara da Hüseyin Cahidden rica etmiştik. Biriken para yazısını dava ikame edildikten sonra okudum. Yazıyı Hüseyin Cahidin yazdığı hakkında "maddî" malûmatım yok. Yazmış olmak ihtimali olduğu gibi yazmamak ihtimali de vardır.

O sütuna bazan ben, bazan yazı müdürümüz Enis Tahsin de yazı yazar. O yazı Hüseyin Cahid tarafından yazılmıştır diyemem.

Muhiddin Üstündağın vekili şu sualin sorulmasını istedi:

— Kendileri gazete müdürü olduğuna göre bu yazıyı kimin yazdığını tetkik ve tahkik etmemişler mi?

Reis suali sordu. Kâzım Şinasi şu cevabı verdi:

— Dava üzerine yazıdan haberdar oldum. Yazı imzasız olduğundan gazeteye mes'uliyet gelir mi, gelmez mi, bunu tetkik ettim. Avukat tutulması meselesi noktasından ayrıca yazının kimin tarafından yazıldığını sormıya lüzum görmedim.

Reis, Muhiddin Üstündağın avukatının isteği üzerine şöyle bir sual daha sordu:

— Davadan sonra Hüseyin Cahidle görüştünüz mü?

— Evet, görüştüm. Fakat kendisi bana bu mevzu üzerinde ne bir şey söyledi, ne de ben sordum.

— Şahsî kanaatiniz nedir?

— Kanaatimi arzetmiştim. Yazmış ve yazmamış olabilir. "Kat'iyetle,, söyliyebilmek için bir kanaatim yoktur.

Bundan sonra şahit Fevzi dinlendi. Kendisinin bir buçuk sene evvel Akşam gazetesinde başmürettip muavini olduğunu, şimdi boşta olduğunu, yazıdan haberi olmadığını söyledi.

Başmürettip İzzet çağırıldı. O da şöyle dedi:

— Yazılar bana tomar hailnde gelir. Bunları kimin yazdığını tetkik etmem. Hüseyin Cahidin yazı yazıp yazmadığını da bilmem.

Avukat Necati ısrar ederek şahide daha birçok sualler sordurdu. Sonra şöyle dedi:

— Şahid çok tereddütlü şehadet ediyor...

Reis — Ne yapalım. Bu yazıyı Hüseyin Cahid yazdı diye kat'î bir şey mi söyletelim?

Hüseyin Cahid Yalçın şu suali sordu:

— Şahid ikinci şubeye çağrılıp kendisinden yazı hakkında bir şey sorulmuş mudur?

Şahid cevap verdi:

— Hayır, çağrılmadı.

Musahhih Şevket, musahhih İhsan, idare memuru Nâzım dinlendiler. Bunlar da yazının kimin tarafından yazıldığı hakkında malûmatları olmadıklarını, emniyet direktörlüğü ikinci şubesine de çağrılmadıklarını söylediler. Neticede şahitlerin ifadelerinin Kocaeli ceza mahkemesine gönderilmesine karar verildi.

Yedi tül dansı

Londra sahnelerinde yeni bir dans büyük bir rağbet kazanmaktadır. Bu Dansın ismi "Yedi tül dansı" dır. Bu dansı Mari Van Damm adlı çok güzel ve mütenasip endamlı bir kız oynamaktadır.
Dansı gören İngiliz münekkidleri bunun "artistik„ tesirinin harikulâde olduğunu söylemektedirler.

Meraklı tetkikler

Posta pullarında ilim adamları

Bizde posta pullarına insan resmi koymak, meşrutiyetten sonra Reşat devrinde başlamıştır. Diğer memleketlerde ise bu âdet çok eskidenberi devam edegelmektedir.

Avrupa ve Amerika memleketlerinin pulları üstüne yalnız hükümdarların değil, mümtaz tebaaların, armaların, güzel manzaraların tarihî vakaların ve millî gururu okşıyacak hadiselerin resimleri basılmaktadır. Nitekim bu sene Bulgaristan hariçte meyve ve sebzelerini propaganda etmek üzere bunların resimlerini posta pullarına basmağa karar vermiştir. Millî gurur meselesinde büyük fen adamlariyle, fennî hadiseler de vardır.

Posta pulları üstünde temsil edilen fen şubeleri arasında en fazla yer tutan mühendislk ve tayyarecilktir. En eski insanlar çağından kalma "mum kanat,, hikâyesi bile posta pullarına basılmıştır. Yunan efsanelerini gösteren posta pulları üstünde tayyarecilerin efsanevî babası Dedalus ile onun oğlu İcarusun resimlerini görüyoruz. Girit adasına hapsedilen bu baba oğul, yaptıkları mum kanatlarla havalanarak kaçmışlar, fakat çok yükseldikleri için güneş hararetinden mum eriyerek denize düşüp boğulmuşlardır.

Hava gemiciliğini tecrübe etmiş olan Leonardo da Vincinin el ve ayaklara kanat takmak suretiyle uçmak düşüncesini yad için İtalya posta idaresi iki cins pul çıkarmıştır. Diğer hava kahramanları arasında ilk baloncu de Rozier, havada ilk kayan Lilienthal, ve Wrigth ile "Bleriat,, ı mensup oldukları milletler posta pullariyle anmışlardır.

Posta pullarında asrî tayyarecilik, Belçika ve Fransanın Stratosfer balonlarından tutun da Graf Zeplin ve Hindenburg hava gemilerine kadar kimisi büyük seddi çini aşarken bazısı da Mısır ehramları üstünde gösterilmişlerdir.

Büyük köprüler, fabrikalar, kömür madenleri, Panama kanalı ve Boulden su barajı gibi muazzam mühendislik işlerinden birçoklarını muhtelif milletlerin posta pulları üstünde görüyoruz.

Bunların hepsinin belki de en tuhafı, Edisonun elektrik lâmbasını keşfinin ellinci yıl dönümünü kutlulamak için Birleşik Amerika devletleri posta idaresi tarafından basılmış ve üstünde kaba saba bir elektrik lâmbası resmi olan puldur. Meşhur diğer elektrikçiler arasında Belçika "Gramme,, i, İtalya Volta ile Galvaniyi, Yugoslavya Nicola Teslayı, Rusya telsiz telgrafçı Popovu, Birleşmiş Amerika da Benjamin Franklini posta pullarına basmak suretiyle anmışlardır.

Sınaî bir çok tatbiklerine rağmen kimya, posta pullarında pek göze çarpmamaktadır. Yaptığı işlerle atom hakkında asrî araştırmalara yol açan Mendeleefi bir Rus posta pulu üstünde görüyoruz. Uzvî kimya ve termokimya âlimi Bertholt'un resmini Fransız posta pulları taşımaktadır. Bir Holanda pulu üstünde de Boerhavenin resmi vardır.

Heyet ilminin posta pullarında daha mühim bir yer tutmuş olmasını, gönül isterdi. Lehistan Kopernikusun inkılâpçı nazariyelerini, İtalya ise Galilenin daha münakaşacı ve fırtınalı mesleğini posta pullariyle temsil etmişlerdir. Bu iki mühim simadan başka resmi pula basılmış olan heyetşinas Holandalı Huyghens'dir.

Nazarî fenninin posta pullarında ihmal edilmiş olması pek de şaşılacak bir şey değildir. Bu şubenin kahramanları arasında riyaziyeyi temsil eden yalnız Abel ile Lorentz Norveç ve Holanda posta pullarında yer tutabilmişlerdir. Tabiî tarih de ihmal edilmiştir. Gerçi Nansen'i Norveç hükûmeti pullarına basmış ise de, bu resim onun biyolojik işleri için değil şimal kutbuna yaptığı istikşaflar ve dünya sulhu için ifa ettiği muhteşem hizmetler şerefinedir.

Tıp dünyası da posta pulları üzerinde hemen hemen hiç temsil edilmemiş bulunmaktadır. Yalnız 1928 de aktedilen beynelmilel tıp kongresi dolayısiyle Mısır hükûmeti "tıbbın büyük dedesi,, adı verilmeğe seza olan İm - Hotep'in resmiyle bir posta pulu çıkarmıştır.

Bir Fransız pulu Pastürün resmini taşımaktadır ve kızıl haçın yaptığı işler dolayısiyle birkaç posta pulunda da hastahane resimleri vardır.

Eski zaman âlimlerinden posta puluna resmi basılmış yegâne adam Staik felsefenin müessisi Zenodur ve resmini Kıbrıs posta pullarında görüyoruz.

Pulculuk, içtimaî bilgilere hemen hiç ehemmiyet vermemiş gibidir. İsviçre, terbiyeci Pestalozzinin resmini basmış, Rusya da Esperantonun dilinin müessisi Zamenhofa bir posta pulunda yer ayırmıştır. Rusya diğer iki posta pulunda da Karl Marks ile Londradaki mezarının resimlerini basmıştır.

Gerçi Antropolojistlerin posta pullarında resimlerini görmüyoruz ama bunların işlerini, muhtelif ırklara mensup yerlilerin hayatı, meskenleri, avlama tarzları, iş ve sanatları halinde görüyoruz. Biyolojistlerde kuş ve hayvan resimlerini posta pullarında görmekle kendilerini avutabilirler. Bu pulların hemen ekserisi fenne olan hayranlığı göstermekten ziyade yalnız millî gururu okşamak gayesiyle basılmış olmakla beraber, beynelmilel şöhretli bazı simaları pullarına basan milletler de vardır. Meselâ Türk cumhuriyeti posta idaresi madam Kürinin şerefine bir pul çıkarmıştır. Fakat bu gibi haller pek nadirdir.

Ahmet EKREM

Sinema

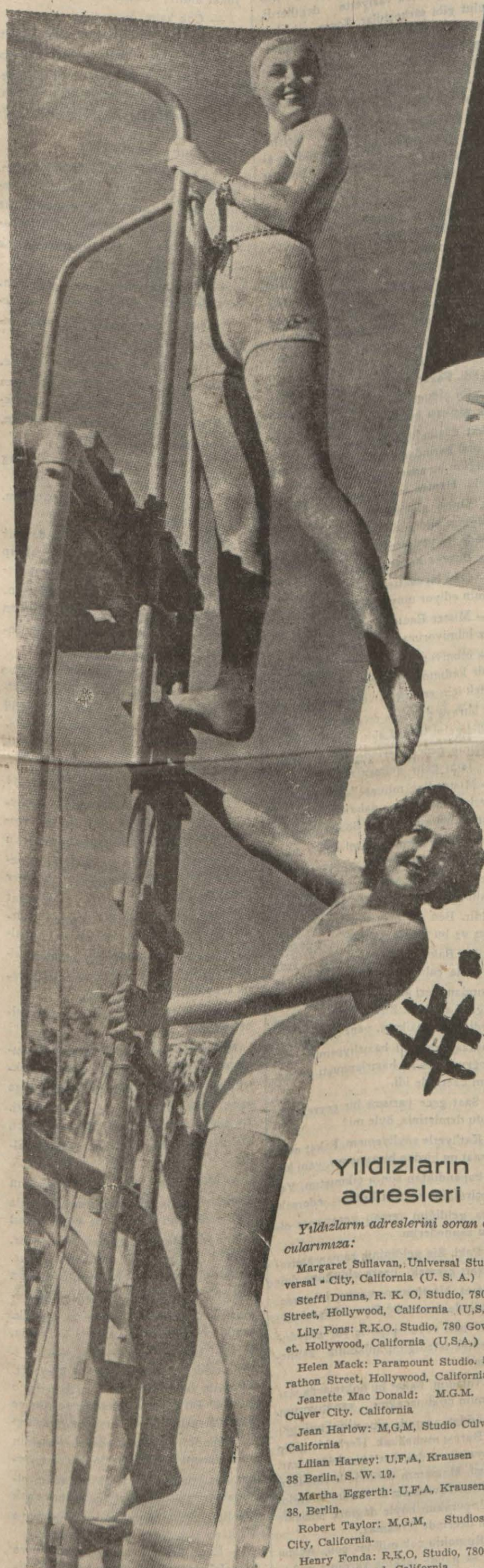

İki yeni Fransız yıldızı! Süzan Marsel ve Klod Morso cenubî Fransa sahillerinde, "yıldız,, lıklarının ilk kazançlariyle keyif sürüyorlar.

Cin Harlu

Şarl Budiye

Yıldızların adresleri

Yıldızların adreslerini soran okuyucularımıza:

Margaret Sullavan, Universal Studio, Universal - City, California (U. S. A.)

Steffi Dunna, R. K. O, Studio, 780 Gower Street, Hollywood, California (U,S,A,)

Lily Pons: R.K.O. Studio, 780 Gower Stree et. Hollywood, California (U,S,A,)

Helen Mack: Paramount Studio. 5451 Marathon Street, Hollywood, California.

Jeanette Mac Donald: M.G.M. Studio. Culver City. California

Jean Harlow: M,G,M, Studio Culver City,. California

Lilian Harvey: U,F,A, Krausen Strasse 38 Berlin, S. W. 19.

Martha Eggerth: U,F,A, Krausen Srasse, 38, Berlin.

Robert Taylor: M,G,M, Studios, Culver City, California.

Henry Fonda: R,K,O, Studio, 780 Gower Street, Hollywood, California.

Adolf Wohlbrück: R,K,O, Studio, 780 Gower Street, Hollywood, California.

Richard Tauber: Capitol Film, Denham, Uxbridge, Middlesec. (Angleterre)

Danielle Darrieux: 7, boulevard Richard - Wallace à Neuilly. (France)

Marcelle Chantal: 4, avenue Rodin, Paris

Meg Lemonnier: 12, rue Gambetta, Bou- Seine (France)

Bir yıldıza göre

Güzel erkek kimdir?

Holivudun güzel yıldızlarından Madlen Karol hangi erkekleri beğendiği yolundaki bir sual üzerine, tercih sırasına göre şu erkekleri saymıştır:

Reisicumhur Ruzvelt, muharrir Bernard Şav, İngiltere Hariciye nazırı Antoni Eden, meşhur orkestra şefi Toskanini, Amerika şimendiferleri müdürü Harriman, tayyareci Lindberg, boks şampiyonu Tuney ve beyzbol şampiyonu Raymond Guest, baron von Gramm ve amiral Byrd.

Gariptir ki, güzel artist, sinemanın erkek yıldızlarından hiçbirisini saymamıştır; yıldız olmak hevesine kapılıp da olamayan erkekler için mükemmel bir teselli!..

Japonyada sansür

Bazı nevi filmleri afaroz etti

Japonya sansörü, ecnebî filmler hakkında, son derece şiddetli bir nizamname yapmıştır. Bundan sonra "Doğan güneş,, imparatorluğunun sinema salonlarında, Japon seyircilerinin millî izzeti nefislerini doğrudan doğruya ve bilvasıta rencide edecek sahneleri ihtiva eden hiçbir film gösterilmiyecektir.

Aynı afaroz, hükümdarların şahıslarına hürmette kusur eden, asker ve bahriyeleri komik rollerde ve harbın dehşetini gösteren filmlere de yasak edilmiştir.

Öpüşme sahnelerine gelince, bunlar zaten çoktanberi Japonyada yasaktır. Muaşaka sahneleri bundan sonra daha şiddetli bir rejime tabi tutulacaktır.

Greta Garbo İngilterede güzellikten numara kazanamadı

Bir İngiliz gazetesi büyük bir anket açmış ve okuyucularına şu suali sormuştur:

"Holivudun en güzel kadın yıldızı kimdir?,,

Gazete, jüri heyetinin işini kolaylaştırmak için, güzelliği beş zümreye ayırmıştır: Endam, göz, profil, el ve bacak güzelliği.. Her zümreye azamî yirmi numara verilmiştir. En mükemmel güzellik yüz numara alması lâzımdı.

Gelen yüz binlerce cevap tasnif edilmiş ve şu netice alınmıştır:

Endam itibarile, Norma Şirer ve Katrin Hepbrön büyük bir farkla birinciliği kazanmışlardır.

Klodet Kolberin gözleri bütün rakiplerinin gözlerini gölgede bırakmıştır.

Marlen Ditrihle Cin Harlun profili aynı dereceyi almıştır.

Greta Garbonun elleri müsabakadan müstağni addedilmiş!

Marlen Ditrihle Ginger Rogersin en cazip bacaklara malik oldukları ise, inkâr edilmiyecek bir hakikat telâkki edilmiştir.

Bundan sonra rakamlar cemedilmiş ve Marlen Ditrihin 84 not alarak birinciliği kazandığı anlaşılmıştır. Ondan bir hayli farkla Norma Şirer ikinci olmuştur. Greta, ilâhi Greta, sondan birinciliği almıştır!

Fakat herkes pekâlâ bilir ki, rakamlardan daha yalancı bir şey olamaz..

Üstelik bir hakikat daha vardır k,i o da İngilizlerin kadından anlamamalarıdır.

☆ Artık unutulan Ramon Novaro sahneyi ve rejisörlüğü tecrübe ettikten sonra tekrar sinema aktörlüğüne dönmeye karar vermiştir; "icap ederse figüranlıkla yeniden işe başlıyacağım,, demektedir.

PAPAZ OSMAN

Tarihî macera ve aşk romanı — 55 — Yazan: (Vâ - Nû)

İçeriye giren Cinci Hocanın bin bir taneli tesbihi öyle büyüktü ki, arkasından yürüyenler gelin eteği taşır gibi taşıyorlardı

Geçen kısımların hülâsası

Ben ömrümde birinci ve ve sonuncu defa olarak sevgilimin vusletine nail olduktan sonra hadım edilip saraya alındım. Şimdi sevgilim Ayşe de saraydadır. Osman isminde bir çocuğu doğuyor.

* * *

Bu sırada ebelerin konuştukları kulağıma çarpıyordu:

— Yedi aylık mı acaba?

— Öyle olacak... Baksanıza, pek küçük.

— Pek de küçük değil, canım...

— Küçük olmasa bile herhalde yedi aylık. Çünkü annesi saraya kız oğlan kız alındı. O zamandan bu zamana da ancak yedi ay geçti...

Bıyık altından güldüm:

"— Hey gidi kızoğlankız!"

Ayşe, herkesin başka şeyle meşgul olmasından bilistifade bir kere daha fısıldadı:

— Sen bu Osman'ı dünya ve ahret kendi evlâdın bilmelisin... Gözünü yumuncaya kadar o sana teslimdir. Bir gün gelecek, onun sana ait olduğuna, sen de benim gibi, kat'î surette iman edeceksin...

İnilder gibi:

— Ah, sen daha bana neler yaptıracaksın, sen daha beni nelere iman ettireceksin, Ayşe! - diye fısıldım.

Artık vazifem bitmişti. Dışarıya çıkarılmama intizar ederek bir köşeye çekildim. İçeriye Sümbül Ağa girdi. Ebeler, gülümsiyerek, memnuniyetle, Osman'ı onun kucağına verdiler.

O, nevzadı kucağına aldı. Muhabbetle yüzüne baktı:

— Evlâdım! - diye öptü, sevdi, kokladı.

Ebelerden biri:

— Nekadar da benziyor maşallah! - dedi ve bir ağaya, bir çocuğa baktı.

Muhitimde herkes Sümbül Ağanın erkek olduğuna dair esrarı biliyordu. Buna rağmen, Sümbül, bu gibi işlerin açığa vurulmasını istemiyordu.

Hiddetle başını çevirdi:

— Ne demek istiyorsun?

Ebe şaşırdı:

— Hiç, efendim... Annesi, hâmileliği esnasında size çok bakmış olacak ta..

Sümbül gülümsedi:

— Benziyor değil mi?

— Evet, ne kadar benziyor..

Sahte hadım memnundu.

Çocuk kucağında, Ayşenin yatağına yaklaştı, benim işitebildiğim bir sesle:

— Ayşe! - dedi.

Nişanlım, küskün, başını ona çevirdi:

— Buyrun..

— Bir çocuk...

— ?

— Benim mi?

— Mademki benzetiyorlar... Ve mademki ben bu saraya geldiğim vakit kızdım...

Habeşli, Osmanı, bağrında büsbütün sıktı. Ona muhabbetle baktı. Sonra, gözlerini, şükranla Ayşeye çevirerek:

— Ayşe.

— Efendim.

— Sana medyunum...

— Niçin efendim?

— Çünkü bu dünya yüzünde beni bu kadar kadın sevdi, fakat hiç biri senin kadar mes'ut edemedi. Evet, hiç biri evlât doğuramadı. Sen, bana son günlerimde, hayatımın semeresini verdin.

— Halbuki siz beni baştan savdınız.

Öyle bir sitemle bakıyordu ki...

— Affet beni Ayşe... Affet çocuğumun annesi...

Eğilip alnından öptü.

Ayşe, o sırada öyle mes'ut görünüyordu ki... Ben, ona bakıyordum. Demin, çocuğumun bana ait olduğuna dair o derece teminat vermişken, şimdi, zenciye karşı bu tavırları nasıl takınıyordu? Sahtekârlığına şaşıyordum.

— Osman benimdir. Onu resmen evlâtlık diye tanıyacağım ve yanımdan asla ayırmayacağım. Bütün mirasım da ona kalacak... - dedi.

Ayşenin gözleri parıldadı:

— Ne kadar bahtiyarım!

Sümbül, mes'ut bir baba gibi, onun elini sıktı:

— Ben de...

Bu sırada, kapının önünde bir gürültü oluyordu. Deli İbrahimin cavcav sesi işitiliyordu.

— Desturun, destur!.. Hocafendiyi getiriyorum... Kadınlar savrulsun... Yalnız hadımlar içerde kalsın.. Ayşe de başını örtsün... Destur.. Desur....

Sümbül:

— Cinci Hocayı buralara kadar getiriyor. Eyvahlar olsun, sarayın bütün âdetleri altüst ediliyor. Şayet bu adam günün birinde padişah olursa hocanın nüfuzu benimkiui de geçecek - dedi ve kapıya doğru, karşılamak üzere yürüdü:

— Buyrun, efendim. Safa geldiniz... Ben de, burada, belki teşrif edersiniz diye bekliyordum.

Deli İbrahim önde, Cinci Hoca diye maruf şahsiyet arkada girdiler. Cincinin başında kocaman bir kavuk, elinde ise, bin bir taneli bir tesbih vardı. Bu tesbih öyle büyüktü ki, kendisi bizzat taşıyamıyor, arkadan yürüyen hadım ağaları, gelin eteği sürükler gibi onu getiriyorlardı.

— Estepeta püf ! - tarzında garip dualar okuyan Cinci Hoca, eşikte durdu.

Bu sırada, Ayşenin yatağının yanında yalnız ben kalmıştım.

Kendisine

— Yalancı! dedim.

(Devamı var)

AMİRALIN ÖLÜSÜ

Yazanlar: 1 çesterton — 2 Sayers — 3 Agata Kristi — 4. Vils Kirofts — 5. Vaytçörç — 6. Henri Ved — 7. C. D. H. ve M Kûl — 8 Milvard Kennedi — 9. Con Royd — 10 Ronald Aknoks — 11. Edgar Jepson — 12. Klemans Dan — 13. Antoni Berkeley.

Çeviren: *fa.* Tefrika numarası — 32 —

— Azizim Rc, pekâlâ biliyorsunuz ki son omnibüs, Vinmuttan 10,30 d kalkar. Hayır, buraya yaya geldim. Yolda birkaç kişiye rastladım ama, bunlar pek de beni görecek vaziyette değillerdi. Bulut gibi sarhoştular. Sonra birkaç çift gördüm. Bunlar biribirlerine sarılmış, dolaşan âşıklardı. Dünyayı görmüyorlardı.

— Başka bir kimseyi, meselâ bir polis falan görmediniz mi?

— Hayır. Yan sokaklardan birisinde bir polis feneri görür gibi oldum ama, bu pekâlâ, herhangi bir bisiklet feneri de olabilirdi.

— Bu ziyareti yapmağı evvelden mi tasarlamıştınız yoksa birdenbire mi aklınıza geldi? Otelden, otel kapıları kapandıktan sonra mı çıktınız.?

— Size anlatayım. Böyle bir ziyaret yapmak niyetinde değildim. Tam yatacağım esnada bir hâdise fikrimi değiştirdi. Soyunurken pencereden bakıyordum. O esnada, kapıdan bir adam çıktı. Karanlıkta kim olduğunu görmek kabil değildi. Fakat biçiminden, şeklinden tanır gibi oldum. Bu bir papaz olabilirdi. Zira şapkası bir papaz şapkası gibiydi. Fakat düşündüm. Bu saatte bir papaz bir otel barından çıkamazdı. Tanır gibi olduğum bu adam Penistona pek benziyordu. Hemen tekrar giyindim ve çıktım. Onun gidebileceği bir tek yol olduğunu bildiğim için peşine düştüm. Nerede ise yetişeceğim diye düşüne düşüne buraya kadar geldim.

— Onu bu saatte uyanık bulacağınızı tahmin ediyor muydunuz?

— Mister Rac evli misiniz, değil misiniz bilmiyorum,. Aşık olup olmadığını da bilmiyorum. Fakat bir âşık, sevdiği bir kadının penceresinin altına gelebilmek için en küçük vesileyi kaçırmaz. Ben buraya gelirken en çok bu hissin sevkile gelmiştim. Lâkin, amiralin yazıhanesinin pencerelerinde ışık görünce..

— Işığı gelir gelmez mi gördünüz?

— Mister Rac, münasebetsiz suallerle sözlerimi kesmeseniz daha iyi edersiniz. Maksadınızı anlıyorum. Sözlerimin doğru olup olmadığını kontrol için bana küçük küçük tuzaklar yapıyorsunuz. Gayet tabiîdir ki, yoldan, amiralin penceresini, binaenaleyh ışığı görmek kabil değildir. Ben gelince, evin etrafını dolaşmış ve bu tarafa gelince ışığı görmüştüm. Baktım, içerde amiral vardı. Kapıyı da çaldım. Amiral beni balkon kapısından içeri aldı, ve tam zamanında geldiğimi söyledi. Zira, haftalardanberi beklediğimiz vesikayı, yani izdivaç için muvafakatnamesini hazırlıyormuş. Daha doğrusu vesika hazırlanmıştı ve masasının üzerinde idi.

— Saat gece yarısını bir çeyrek geçiyordu demiştiniz, öyle mi?

— Kat'iyetle söyliyemem. Fakat otelden, saat on birden biraz sonra, yani kapılar kapandıktan sonra çıkmıştım. Yol da geçirdiğim zamanı hesap edersek, buraya geldiğim zaman geceyarısı olmuştu zannederim.

— Peki. Siz geldiğiniz zaman amiralin dışarı çıkmak üzere olduğuna dair bir işaret, bir emmare varmıydı? meselâ üzerinde ne vardı? Ev elbisesi mi? Sonra viski veya pipo içiyor muydu? Ne demek istediğimi anladınız zannedersem.

— Anladım. Fakat bu noktalarda size yardımım dokunacağını sanmıyorum. Bir müddet, ağzında pipo olduğunu gördüm. Burası muhakkak. Herhalde gidip yatmıyacağına dair kat'î bir delilim var. O da şu. Masasının üstünde karmakarışık bir sürü evrak vardı. Benim bildiğim amiral, evrakını böyle dağınık birhalde masası üzerinde bırakmaz.

— Bu nokta çok mühim, çok.. Acaba bu evrak neydi, farkına vardınız mı?

— Hiç. Eğer mesleğim sizin mesleğiniz olsaydı, şöyle bir göz atardım. Fakat bizim ticaret âleminde böyle şey yapılmaz.

Müfettiş, Hollandın imasını anladı fakat aldırış etmedi.

— Çok kalmadınız değil mi?

— Kalmadım. Kendisine teşekkür ettim. Beni gene balkon kapısından çıkardı. Ben de, hayatının en büyük emeli tahakkuk etmek üzere olan bir adamın duyacağı saadeti duyarak otele döndüm.

— Kapıyı nasıl açtınız?

— Çıkarken tedbirli davranmıştım. Kapıcının gece kapıyı açmak için uyandırılmak istemediğini biliyordum. Arka kapıyı şöyle itivermiş, tamamile kapamamıştım. Bundan kimsenin haberi yoktu. Oradan döndüm.

— Fakat sizi odanızdan çıkmadı zannetsinler diye ayakkaplarınızı sabahleyin döner dönmez kapının önünne bırakmağı unutmadınız değil mi?

— Hayır Azizim mister Rac öyle değil. Ayakkaplarımı, yatmağa giderken kapının önüne bırakmıştım. Dışarı çıkmağa karar verince onları giymedim, başka ayakkabı giyip çıktım.

— Ya... Gelirken yanınızda İvning Gazet'in akşam nüshası var mıydı.?

— Hayır. Bu gazeteyi hiç okumam. Nefret ettiğim bir gazetedir.

— Mister Holland şimdi sizden birşeyler daha soracağım. Bunlara cevap vermemek hakkınızdır, fakat cevap verirseniz benim işimi kolaylaştırmış olursunuz. Sormak istediğim şu: Neden amiral Peniston sizin, yeğeni ile evlenmenize muvafakat etmiyordu.

— Basit, ben Peniston ailesini tanıyalı henüz üç, dört hafta oluyor. Matmazel Fitzgeraldi ilk defa Sir Vilfrid Denni'de gördüm ve ilk görüşte sevi̇ştik. Amiral, icdivaca muvafakat edebilmek için, beni daha çok tanımak istedi. Bunda da hakkı vardı. Ben Londraya döndüm. Biraz sonra, Elmadan Vinmuta gelmekliğim, bana iyi haberler vereceğine dair bir mektup aldım. Amiralin muvafakatnamesini hazırladığını hayalimden bile geçirmiyordum. Lâkin her ihtimale karşı izdivaç için müracaat ettim ve belediyeye bir izinname hazırlattım. Sonrasını biliyorsunuz. Herhalde Amiralin hakkımda yaptırdığı tahkikat müsbet netice vermiş olacak ki, bana muvafakatnameyi verdi.

— Ne diye evlenmekte bu kadar istical ettiniz?

Holland biran durdu. Bu duruşu suale cevap vermekten bir müşkülât çektiği için değildi. O ana kadar müfettişe karşı biraz müstehzi hareket etmişti. Bu sual onu ciddileştirmişti ve cevabı, ötekilerden daha ciddî bir mahiyet aldı:

— Mister Rac, bir kadının, dayısının katlinin ertesi günü evlenmesi, onunla evlenecek olan adamın da bunu kabul etmesi, muhakak ki münasebetsiz olur. Fakat vaziyet ve hakikat şudur. Bana öyle geliyor ki karım gösterdiğinden çok fazla hassas ve sinirleri bozulmuştur. Öyle zannediyorum ki, dün akşamki cinayet onu fevkalâde korkuttu, kendini burada emniyette görmediği için alelâcele Londraya kaçtı. Kimbilir, kalsaydı, belki bir ikinci kurban da o olurdu? Bu itibarla buradan ayrıldı ve yanında, artık dayısı mevcut olmadığı için, kendini müdafaa edecek birisinin bulunmasını istedi. Size doğrusunu söyliyeyim, ben karıma lâyık bir adam olmıyabilirim belki, fakat vücudum ve şekilim itibarile mükemmel bir müdafi ve bir hâmi olabilirim, öyle değil mi?

— Evet. Amiral sizi son gördüğü ve muvafakatnamesini verdiği zaman, size bu kararını neden verdiğini söylemedi mi?

— Eğer onu tanımış olsaydınız bu suali sormazdınız. Amiral, hareketlerinden izahat verecek yaradılışta bir adam değildir. Konuşurken kısa cümlelerle konuşur bana, dün akşam

(Devamı var)

ELDEN ELDEN

13 milyar litre bira

BIRA meraklısı değilseniz bile, herhalde dünyada içilen biranın miktarını merak edersiniz.

Senede 130 milyon hektolitre, yahut 13 milyar litre.. Malûm olduğu üzere, bunun en büyük kısmını içen Almanyadır. (Senede 40 milyon hektolitre). Bundan sonra İngiltere (36 milyon), Belçika (14 milyon), Fransa (11,4 milyon) ve Çekoslovakya 7,4 milyon) gelmektedir.

Bunu da ilâve edelim ki, Almanyada bira sarfiyatı, harbi umumiden evvel, daha yüksekti. Fiyatın düşüşü, muhtelif vilâyetlerde, şaraba karşı rağbetin artmasından ileri gelmektedir.

Sakalı kesilen heykel

İngilterenin Hastings şehrinde, Fatih Giyom'un uzun sakallı muazzam bir heykeli vardı. Fakat, İngiltere - nin tarih cemiyeti uzun tetkikler neticesinde 1066 kahramanının sakallı değil, matruş bir adam olduğunu meydana çıkarmış tır. Bunun üzerine Hastings ahalisi, sevgili kahramanlarının sakalını kesmeye karar vermişler ve bu kararlarını bir müddet evvel mevkii fiile koymuşlardır.

Çingenelerde "arî,,dir

ALMANYADAKİ çiftçi federasyonu, bundan birkaç gün evvel hükûmete müracaat ederek, çingenelerin de arî ırka mensup olmadıklarını ileri sürmüş ve bunların da, yahudiler gibi, Alman hudutları haricine atılmasını istemiştir.

Bu hadise, ilmî mahafilde büyük bir hayret uyandırmıştır. Çünkü son ilmî tetkikler, çingenelerin Avrupanın en temiz, hatta Almanlardan daha temiz arî ırka mensup olduklarını meydana çıkarmıştır.

Diğer taraftan, ırkdaşlarının hudut haricine atılmalarını, Frankonun da hoş görmiyeceği aşikâr ve bedihidir. Binaenaleyh Alman hükûmetinin şimdilik böyle bir teşebbüse girişmiyeceğini tahmin etmek güç bir şey değil....

Ananeye bağlılık

Londrada "Tover Bric,, namiyle maruf bir köprü vardır ki, tarihçesi cidden şayanı dikkat ve gariptir. Bu köprü 1894 de inşa edildiği zaman, parlâmentoda bir çok münakaşalar olmuş ve muhalifler bu köprünün birçok kzalara sebebiyet vereceğini iddia etmişlerdir. Bunun üzerine "Toner Bric fermanı,, adıyla tanınan resmî bir vesika neşredilmişti. Bu ferman mucibince bir vapurun köprünün yanında durarak kaza vukuunda müdahale etmesi kararlaştırılmış, bu iş, Vasp damda bir romorköre tevdi edilmiştir.

Aradan seneler, köprünün altından da binlerce gemi geçmiş, fakat Vasp yerinden bile kımıldamamıştır. Çünkü bu 53 sene zarfında bir tek kaza bile olmamıştır ve oalcağı da yoktur.

Maamafih, İngilizlerin meşhur ananeperestlikleri malûmdur. Bunun için Vaspın su yüzünde durabileceği müddetçe orada kalacağı ve vazifesine devam edeceği muhakkaktır.

Evlenme şampiyonu

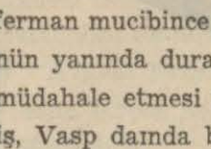

Bütün garip rekorlar gibi evlenme ve boşanma rekoru da Amerikalılara aittir.

Bu işin Norman Flud adında olan şampiyonu yirmi üç sene zarfında tam yirmi dokuz defa evlenmiştir,

Diğer taraftan dört yüz defa nişanlanmıştır ve bu hususta şu izahatı vermiştir.

— Müşkülpesent bir adam olduğum için bunların hepsiyle evlenmedim. Siz de tasdik edersiniz ki, 400 nişanlanma üzerine 29 evlenme gayet makul bir vasatîdir.

Maamafih şampiyon çok müşkülpesent olmasına rağmen pek de talili bir adam olmasa gerektir. Çünkü yirmi dokuz defa da boşanmış ve neticede yine bekâr kalmıştır.

Şimdi altmış yaşında olan bu evlenme şampiyonu, otuzuncu defa olarak evleneceğini ve bu yuvarlak hesabı hayatının sonuna kadar bozmıyacağını beyan etmiştir.

Bu otuzuncu ve son karısını halihazırda nişanlı bulunduğu on dört kadın ve kız arasından seçecekmiş.

Bize Sorunuz, Size Cevap Verelim...

Sigara dumanı ağız sağlığının en büyük düşmanıdır

Bursadan İbrahim ve Cevdet imzalarile aldığımız bir mektupta deniliyorki:

Gazetenizin bir köşesinde karilerinizin sorduğu şeylere verdiğiniz cevapları takip etmekteyiz. Bizim de bir müşkülümüz var:

Dişlerimizin iç kısımlarında birtakım siyahlıklar peyda olmaktadır. Bu siyahlıkların sigaradan olduğuna şüphe etmekteyiz. Bunun sebebini ve ne ile tedavi edilebileceğini bildirmenizi çok rica eder, saygılarımızı sunarız.,,

CEVABIMIZ:

Sigara dumanı ağız sağlığı ve dişler için en büyük düşmandır. Ağıza çok fena bir koku vereceği gibi boğazı da tahriş ederek sesi bozar. Dişlerin iç taraflarındaki kir ve siyahlıklar hep sigaradandır. Ve bunların çıkarılması zordur.

Size sigarayı terkedin demiyeceğiz çünkü böyle bir öğüdün yapılmasından ziyade söylenmesinin kolay olduğunu biliyoruz. Size verebileceğimiz nasihat hiç olmazsa altı ayda bir defa dişlerinizi bir diş doktoruna temizletiniz ve sabah akşam kendiniz fırçalayınız.

Saçların dökülmemesi için en faydalı çare

S. Pınar imzasile aldığımız bir mektupta deniliyor ki:

"Gazetenizi yeni takibe başladım ve gazetenizin bir kısmında sorgulara cevap verdiğinizi okudum.

Ben de saça ait bir sorgu sormak istiyorum. O da saçlarımın dökülmeşini istememedir. Çünkü genç yaşımda başımın açık kalacağından korkmaktayım, başka gazetelerde saça ait bazı şeyler okudum. Fakat bunların söyledikleri şeyler biribirini tutmuyor. Kat'î bir netice almak için size başvuruyorum.

Saçlarımın kökleri gayet ince, deri kısmı da yağlı ve kepeklidir.

CEVABIMIZ:

Yağlı kafatası derisi sık sık sıcak su ve sabunla yıkanarak mümkün olduğu kadar temiz tutulmağa gayret edilmelidir. Saç dökülmesi için tecrübe edilmiş gayet iyi bir ilâç vardır. Gerçi bu ilâç insanı birz tiksindirir ama, gayet faydalıdır. Yarı yarıya Hintyağı ile biberiye çiçeği yağını karıştırınız. Bununla bir cumartesi günü öğleden sonra saç köklerinize içire içire kafatası derinizi masaj ediniz. Yastıklarınızı kirletmemek için başınızı bir tülbentle bağlayınız. Ve ertesi sabaha kadar böyle bırakınız. Ertesi günü sıçak bir hamam yapıp başınızı iyice yıkayınız.

Haftada bir defa bunu yapmak ve birkaç defa tekrar etmek suretile saç köklerinizi kuvvetleştirirsiniz.

Biberiye çiçeği yağını Mısır çarşısın da bulabilirsiniz.

Hikâye

Neydi bu?

Amerikan muharrirlerinden Fitz James O'Brien'in bir hortlak hikâyesinden:

Tercüme eden: *Hatice Süreyya*

(Baş tarafı 5 incide)

tirerek vazgeçtik. Birdenbire zihnimde gayet iyi bir fikir doğdu.

Ölü yüzlerinin kalıbını aldıkları alçıya onu bastırmak.

Fakat bunu nasıl yapacaktık ki, mahlûk bir an durup dinlenmiyordu. Klorformla bayıltmağa karar verdik. Mademki o da bizim gibi nefes alıyordu, bayılması çok muhtemeldi. Doktor (X) i çağırttık. Meşhur bir profesördü. İlk ürküntüsünü yenerek cismi bayıltmağa karar verdi. Üç dakika sonra ipleri çözdük, zira mahlûk bayılmıştı. Alçı kalıbını aldık.

Akşama doğru, esrarın umumî hututu, kabataslak meydana çıkmıştı. Bu, bir insan vücuduydu. Fakat daha biçimsiz, daha sakil, daha korkunç...

Küçüktü. Boyu bir metro kırk santimdi. Bazularda müthiş bir adale olgunluğu göze çarpıyordu. Yüzün sakaletine payan yoktu. Dünyada, nekadar korkunç şeyler yapılsa buna benziyemez... Bu, tamamiyle bir vampir şekliydi. İnsan eti yiyerek beslendiği de belliydi.

Merakımız böylece teskin edildikten sonra böyle bir canavarı evde muhafazanın imkânsızlığını anladık. Fakat onu bırakmak da kabil değildi. Öldürülmesine memnuniyetle taraftardım ama, böyle bir mes'uliyeti kim üzerine alabilirdi?

Mesele günlerce münakaşa edildi. Asıl meraklandığımız cihet de mahlûkun kendisini neyle beslediğini anlıyamamamızdı. Yanına bıraktığımız yemekler olduğu gibi kalıyordu. Onun başında beklemek kadar da feci bir şey yoktu. Nefesi günden güne boğuklaşıyordu. Açlıktan öleceğini anlamıştık. On beş gün böyle sürdü. Kalbin çarpması yavaş yavaş zayıfladı. Günün birinde açlıktan öldü.

Ne de olsa bu ölümün yavaş yavaş gelişini seyretmek beni muztarip etti. Çünkü o da bir can taşıyordu. Bir sabah, onu yatakta buz kesilmiş bulduk. Kalp durmuş, ciğerler nefes almıyor. Cesedi bahçeye gömdük. Görünmiyen bu cesedin kabre inişi gayet garipti. Alçı resmi doktor (X) e hediye ettik. Müzesinde saklıyor. Artık bir daha dönemiyeceğim uzun bir seyahate çıkmazdan evvel, hayatımm bu en müthiş, inanılmaz hâdisesini yazmak istedim.

— SON —

Not: Bu hikâyenin muharriri O'Brin 1828 ile 1862 seneleri arasında yaşamıştır.

Deniz Levazım Satınalma Komisyonu ilânları

M. M. V. Deniz Merkez Satın alma Komisyonu Rs.

1 — 30 nisan 937 günü kapalı zarfla yapılacağı ilân olunan münakasasına talip zuhur etmiyen 3000 ton kardif kömürüün 10 mayıs 937 pazartesi günü saat 14 de pazarlıkla eksiltmesi yapılacaktır.

2 — Talip olanların 66.000 lira muhammen bedele nazaran 4550 liralık ilk teminatları ve ihale kanununda yazılı vesaikleri ile birlikte komisyona müracaatları.

3 — Eksiltmenin M.M.V. de müteşekkil komisyonumuzda yapılacağı.

4 — "330,, kuruş mukabilinde şartnamesinin komisyonumuzdan aldırılabileceği. (2500)

Istanbul Defterdarlığından:

Sıra No.	Şubesi	Senesi	Mükellefin adı	İşi	Adresi	Borçlu olduğu verginin miktarı Lira	Kr.	Nevi	İhbarname numarası
1	Eminönü	936	Halil oğlu Osman	Ekmek satıcısı	Ahi Çelebi Karakol sokak 63.	13	50	K.	
						2	70	B.	
						2	25	% 15 Z.	9/54
2	„	933	Tongal zade Nazım ve Kâzım biraderler		Şeyh Geylânî, B. Liman Han	208	43	K.	28/83
3	„	„	Yorgi Karlo	Limoncu	Şeyh Geylânî Kafesçi sokak 4/6	220	00	K.	2/36
4	„	„	Hüseyin oğlu Ziya	Köfteci	Şeyh Geylânî İzmir sokak 12	18	90	K.	22/88
5	„	935	Celâl	Mahallebici	Şeyh Geylânî 4 üncü Vakıf han 8/1	132	30	K.	23/68
6	„	936	„	„	„ „	63	70	K.	3/48
7	„	935	Cemal	Ahçı	Şeyh Geylânî Balıkhane sokak 27/1	2	00	K.	14/23
8	„	932	Sami Toledo	Sarraf	Şeyh Geylânî Balıkpazarı 5/1,7	32	66	K.	3/76
9	Hocapaşa	936	Todori O. Pandeas	Boya imal ve satıcısı	Tahtakale, Tahtakale Cad. 95	27	11	K.	28/65
						4	07	% 15 Z.	
						6	24	B.	
10	„	936	„	„	„ „	45	19	K.	28/66
						6	78	% 15 Z.	
						10	39	B.	
11	„	„	Hüseyin	Kahvehane	H. Alâeddin Abacılar 15.	11	02	K.	25/46
						2	20	B.	
12	„	„	„	„	„ „	16	17	K.	25/47
						3	23	B.	
13	„	„	Leon oğlu Keğork	Saat tamircisi ve satıcı	H. Alâeddin Sultanhamam 19.	46	20	K.	25/85
						9	24	B.	
14	„	„	Necmi	Ayna yapıcı	H. Alâeddin Sabuncu H. 31.	12	85	K.	16/38
						2	57	B.	
15	„	„	„	„	„ „	12	81	K.	26/59
						2	56	B.	
16	„	„	Ludar	Terzi	H. Alâeddin Yenicami Av. 29	1	96	K.	1/10
							29	B.	
17	„	„	İbrahim	Marpuççu	H. Alâeddin Marpuççular bilâ.	7	20	K.	23/ 7
						1	44	B.	
18	„	„	Aziz oğlu Mehmed	Berber	Tahtakale Fincancılar yokuşu.		48	K.	28/34
							07	% 15 Z.	
							11	B.	
19	„	„	Bünyamin oğlu İshak	Manav	H. Alâeddin Saka Mehmet çeşmesi. 4. Müf.	63	69	K.	25/91
						12	81	B.	
20	„	„	Mustafa	Bakkal	Tahtakale Uzun çarşı 288/1	11	25	K.	21/59
						2	25	B.	
21	Eminönü	936	„	Bakkal	Tahtakale Uzun çarşı 288/1	11	37	K.	21/60
						2	07	B.	
22	„	„	Mehmet Bakir	H. Şapka	Tahtakale Abacılar 63	57	71	K.	17/64
						11	54	B.	
23	„	„	Ahmed	Yorgancı	Tahtakale Balkapan H. 46 kat 1.	13	50	K.	15/15
						2	70	B.	
24	„	„	Ali oğlu Mehdi	Mücellit	Tahtakale Hasırcılar 7 Yeni han	12	37	K.	28/50
						1	86	% 15 Z.	
						2	85	B.	
25	„	„	Asım	Ekmek satış yeri	Tahtakale Uzun çarşı 296	22	50	K.	12/63
						4	50	B.	
26	„	„	Mehmed oğlu İbrahim	Kahveci	H. Alâeddin Marpuççular 5/1	2	17	K.	27/23
							43	B.	
27	„	„	Ali Ekber Rahmi	H. Kasket ve çorap	H. Alâeddin Abacılar 83		54	K.	1/99
						10	80	B.	
28	„	933	Rifat	Otelci	Hoca Alâeddin M. Azizi-ye Sokak 120	52	00	K.	4/46
						52	00	ceza	
29	„	934	Della Tula	Komisyoncu	Hubyar Beyker Han 17	677	66	K.	70/45
						677	66	Ceza	
						271	06	B.	
30	„	„	„	„	„ „	323	98	K.	71/45
						323	98	Ceza	
						129	58	B.	
31	„	933	Serdar Z. Necmi	„	Emir Kayseri Han 8/9	144	00	K.	96/45
						144	00	Ceza	
32	„	„	Roberto Alberto Şaber	„	Hubyar Basiret Han 24.	288	00	K.	68/45
						57	60	Ceza	
33	„	934	„	„	„ „	360	00	K.	67/45
						360	00	Ceza	
						144	00	B.	
34	„	„	Zak Kapuano	„	Hubyar Han 3	3	74	Kazanç	59/45
						3	74	Ceza	
						1	50	B.	
35	„	933	Tur oğlu Ziya	„	Hocapaşa D. Kınacıyan Han 24.	360	00	K.	
						360	00	Ceza	8/46
36	„	934	„	„	„ „	288	00	K.	88/45
						288	00	Ceza	
						115	20	B.	
37	„	933	Acem Z. İsmail Hakkı	„	Emir Sanasaryan Han 19.	25	99	K.	38/12
38	„	933	M. Kâzım	„	Hocapaşa Velora Han 20	36	00	K.	99/45
						36	00	Ceza	
39	„	930	„	„	„ „	240	00	K.	99/45
						240	00	Ceza	
40	„	935	Urlanilsen	„	Hubyar Beyker han 35	44	46	K.	70/46
						44	46	Ceza	
						17	78	B.	
41	„	935	Hasan	Sucu	Emir Vezir İskele 15/1	34	69	K.	26/10
						5	20	Ceza	
						7	97	B.	
42	Eminönü	933	Ali Abbas	Sucu ve bakkal	Emir Vezir iskelesi 65/1	74	08	K.	80/42
						18	00	Ceza	
43	„	„	Roberto Bensat	Komisyoncu	Sürurî Katırcı Oğlu Han 64/1	1168	68	K.	82/42
						270	00	Ceza	
44	„	„	M. Sadi	Millî Matbaa	Nalıncesçit Cağaloğlu 43/1	96	00	K.	55/42
						19	20	C.	
45	„	„	Noyman Fresko	Lokantacı	Emir Vezir iskele 10	129	60	K.	61/12

(Sayfayı çeviriniz)

İstanbul konuşuyor

(Baş tarafı 3 üncüde)

az kum serpiştiriverir. Ne olur? Su kamyonlarından birini ara sıra gönderseler de şu tozlu sokak sulansa... Maamafih bizim mahalleye para cezası almak için gelen bir hayli memur vardır.

Elektrikçi olduğunu söyledikleri bir genç atıldı:

— Demin mahallede kadınlar dayanamamışlar da birer ikişer kuruş toplayıp sakanın birine çeşmeden su taşıtmışlar, yola döktürmüşler. Artık varın halimizi anlayın. Hem bayım biz bu hali dört yıl önce kaymakama şikâyet ettik bize ne demişti bilir misiniz? Allaha dua edin de yağmur yağsın!

Mahalle bekçisi bütün bu sözleri sakin sakin dinliyordu.

— Sen söyle bakalım, - dedim - Mahallede evlenenler çok mu?

Bıyıklarını burarak mırıldandı:

— Bizim mahallede üç yılda üç kişi evlenmedi.

— Ya doğum?

— Ha... O yanı bak çok!. Doğan doğana, ölen ölene.

Genç elektrikçiye baktım:

— Siz evli misiniz?

— Hayır..

— Neye evlenmiyorsunuz?

— Buna sor...

İşaret ettiği genç iri yapılı, kösun gibi bir adamdır.

— Siz söyleyin bakalım.

O cevabında sarih oldu:

— Geçinmek zor. - dedi - sonra evlenmek büyük bir şeye karar vermek demektir. Henüz bu cesareti kendimde bulamıyorum.

Güzel konuşuyordu. Elektrikçi onun ortamektep mezunu olduğunu söyledi. Ne iş yaptığını sordum:

— Kalaycılık... - dedi -

280 ev var bu mahallede. İşsizlikten bahseden, şikâyet eden olmadı.

Kahveden çıkınca, ileride, Ak Burçak sokağının başında kalaycının dükkânına bakan altı numaralı Bayan Zekiye ile komşusu bayan Ferhunda de bir şikâyetleri, sıkıntıları olup olmadığını sordum. Bayan Zekiyenin ne tatlı bir gülüşü ve ne beyaz dişleri var... Evinin birinci kat penceresinden parmağını uzatarak tozların hortum hortum yükseldikleri yolu gösterdi:

— Sıkıntımız mı dediniz? İşte... Şu toz! Bu toz bizi boğacak. Gene yaz geldi.

Bayan Ferhunde ise bir türlü kapısını açmıyordu. Nihayet istemiye istemiye ricamızı yerine getirdi. Fakat o zaman da boyasız dudaklarında mahzun bir gülümseme dolaştı:

— Bizi bu tozdan dumandan pen cerelerimizi bile açamazken kapılarımızı açmağa nasıl cesaret edebiliriz?

Bu mahalledeki bayanların böyle söylemeğe yerden göğe kadar hakları var. Zira gözümle gördüm. Tam o anda Nakılbend'ten dört nala bir yük arabası geçti. Yüz top birden ateş etmiş gibi bir duman bürüdü her tarafı.

Bu arabacının dünya umurunda değildi. Mendebur arabasının demir çenberli tekerleklerile bir lâstikli fayton yaylanışı veren toz yığınlarını uçura uçura ve kamçılaya kamçılaya hayvanlarını sürüyordu.

* * *

Kuzum bu mahallede insanlar yaşıyor, bu ne hal? Bu ne duman, bu ne toz, bu ne lâkaydi!

HABERCİ

Zorlu bir kadın

Fatihte Mimar Sinan mahallesinde Bıçakçı sokağında oturan Müzeyyen Tiryaki sokağında oturan Talihadan beş lira kadar tutan alacağını istemiştir. Taliha para yerne Müzeyyene dayak atmış, yumrukla iki dişi kırılmıştır.

Vücudu hurdahaş olan Müzeyyen Cerrahpaşa hastahanesine kaldırılmıştır.

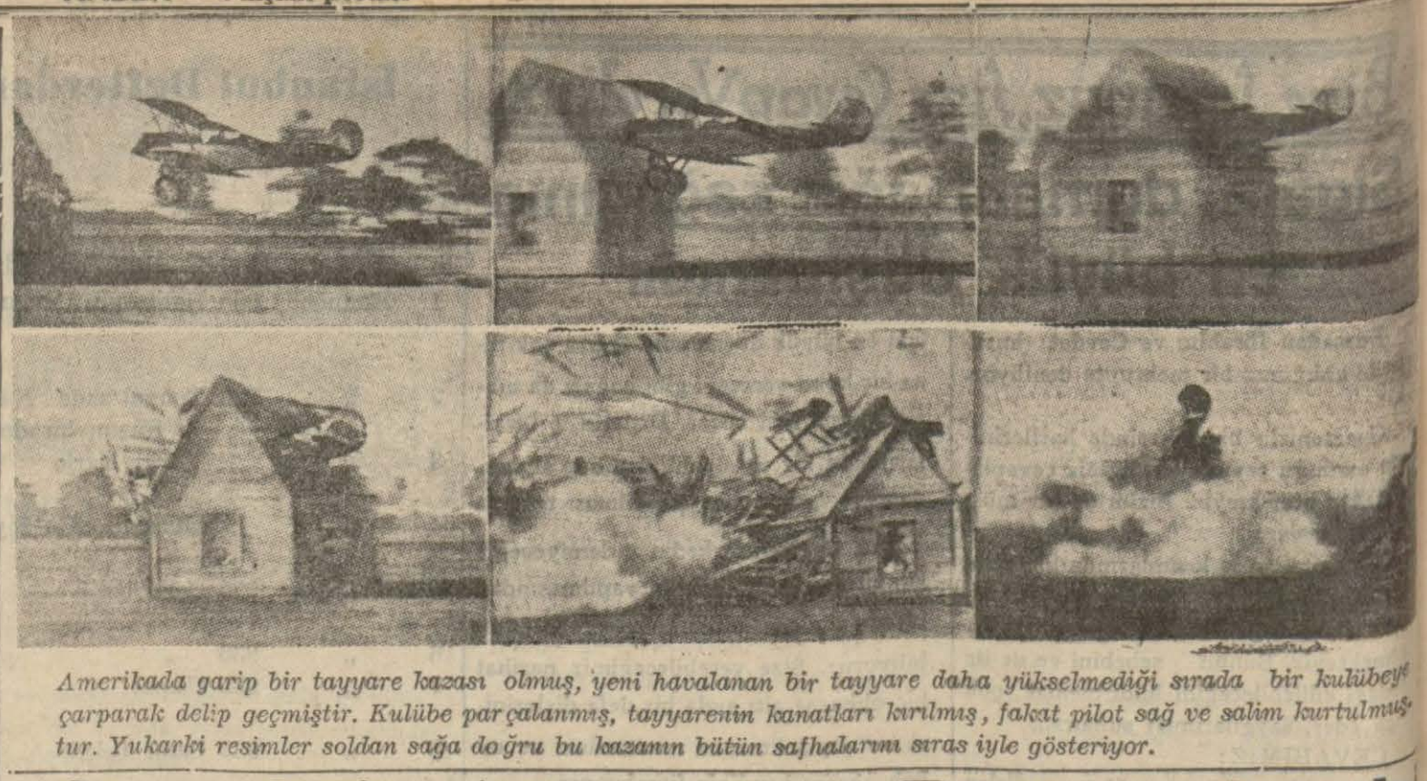

Amerikada garip bir tayyare kazası olmuş, yeni havalanan bir tayyare daha yükselmediği sırada bir kulübeye çarparak delip geçmiştir. Kulübe parçalanmış, tayyarenin kanatları kırılmış, fakat pilot sağ ve salim kurtulmuştur. Yukarki resimler soldan sağa doğru bu kazanın bütün safhalarını sıras iyle gösteriyor.

Çarpan ve Çarpılan yaralandılar

Belediyeye ait iki numaralı motosiklet dün köprü üzerinden geçerken yirmi yaşında Mehmede çarpmıştır. Bu çarpma şiddetli olmuş, motosiklet birkaç metre ilerliyerek devrilmiştir. Mehmet ve motosikleti idare eden Kadri başlarından ağır surette yaralanmışlar, sıhhî imdat otomobiliyle Cerrahpaşa hastahanesinesine kaldırılmışlardır.

Taşla gözünü kör etti

Feriköyde Ayayorgi kilisesi yanında 14 yaşında Pandeli ile ayni yaşta Vasil arasında kavga çıkmış, Pandeli büyük bir taşı Vasilin gözüne atarak kör etmiştir. Vasıl hastahaneye yatırılmıştır. Evine kaçan Pandeli de yakalanmıştır.

Rakı bağırtır

Aksarayda tekke sokağında oturan Nuri ile ayni mahallede sakin yirmi yaşında Adalet dün gece rakı içmişler, sokakta bağırıp çağırırlarken yakalanmışlardır.

Karadağ, Balkan harbi ve Bosna suikastı

(Baş tarafı 2 incide)

sefaletlere, harabiye, dünyanın karmakarışık olmasına sebebiyet verdi.

Büyük harp Sırbistan için evvelâ muazzam bir imtihan, muazzam bir sefalet ve sonra da muazzam bir zafer ve inkişaf vesilesi oldu.

Umumî harbin bidayetinde Avusturya Macaristandaki Yugoslavların mümessilleri Londrada kaçak bulunuyorlardı. Orada müstakbel Yugoslav birliğinin temeli oaln komiteyi teşkil etmişlerdi. 1917 mayısında bu komitenin reisi Ante Frumbiç ile Sırp başvekili Pasiç itilâf devletelri umumî harp kazanıldığı takdirde bir Sırp, Hırvat, Sloven birliği kurulacağını kabul eden bir muahede imzaladılar. Bu muahedenin imzalandığı günlerde Sırbistan Makenzen idaresindeki Alman kuvvetlerinin tehdid ve istilâsı altındaydı. 1918 de Bulgar ordusu bozulunca Sırplara tekrar tali güldü. Hırvat ve Sloven topraklarını zaptettiler. Zagrepte toplanan millî meclis Hırvatlarla Slovenlerin müstakil bir develt içinde Sırplarla birleştiğini ilân etti. Ayni zamanda Saray Bosnada ve Novi Sadda toplanan diğer iki meclis de Voyvodin ile Bosnanın ve Podgorica toplantısı ise Karadağın müstakil Yugoslavyaya dahil olduklarını ilân etmişti.

1918 ilkkânununun birinde veliahd Prens Aleksandr (*) Zagreb millî meclisinin kararını kendisine bildiren bir saylavlar heyetini kabu lediyordu.

Bu heyet ona babası Piyere Sırp, Hırvat, Sloven kralı unvanı verildiğini resmen tebliğ etti.

Bunu takip eden hâdiseleri, yakın zamanda cereyan ettikleri için burada yazmıya lüzum görmüyoruz.

Yalnız şunu söyliyelim ki, 1918 den 1934 yılına kadar geçen on altı yıl içinde Yugoslavya iktısaden ve medeniyet bakımından pek parlak neticeler aldı. Bu müddet içinde kayda şayan dört hâdise vardır.

1 — Atatürk ile Aleksandrın dostlukları.

2 — Balkan ittifakı.

3 — Aleksandrın feci şekilde katli.

4 — İnönünün ziyareti esnasında kudreti bir kat daha göze çarpan Yugoslav - Türk dostluğu.

Yaşasın Yugoslav ve Türk milletlerinin kardeşliği!

— SON —

(*) *Betbaht Kral Aleksandr.*

Mangalda yandı

Silivrikapıda Alay imamı sokağında oturan Niyazinin dün sarhoş tutmuş, mangala düşerek vücudunun muhtelif yerleri yanmıştır. Niyazi Balıklı rum hastahanesine kaldırılmıştır.

Sabah Gazeteleri ne diyorlar?

TAN'da:

Faşist general, müslüman başvekil

(Baş tarafı 3 üncüde)

türken, ne kadar Nasyonalist, ne kadar hıristiyansa, Fas Başvekili Abdülkadir de o kadar Müslüman, o kadar milliyetçidir.

Zavallı Faslı nefer! Kurtarıcıların bunlar olduktan sonra merak etme, Fas yakın zamanda istiklâline kavuşacaktır!

Mangaldan sobaya

Beyoğlu gazetesi bizim (Mangal) a çatmış. Mangalın "tamamiyle gayri sıhhi,, olduğunu söylüyor. Dostumuz G. Primi bunda hata ediyor. Zira mangalda ateş yakmak başlıbaşına bir güzel san'at addedilebilir. (Soba, şüphesiz ki, mangaldan pratiktir; fakat mangalın şiiri sobada var mıdır?

Mangalda bir irtica sezenlerin hatası ise daha büyüktür. Zira mangal kok'a, antrasite ve modern kömürün herhangi bir çeşidine itiraz etmiş değildir. G. Primi diyor ki:

"Teshin vasıtaları milletlerin hayat ve telâkkileri üzerinde, medeniyetleri üzerinde bile müessirdir.,,

Sanmam. Mangalın değiştirilmesini istiyorum ama, mangal yerine soba kullandığımız gün, veya soba yerine mangal kullandığımız gün bizim başka başka adamlar haline geleceğimiz iddia edilemez.

Lâkin Priminin (mangal - soba) mukayesesini (odun kömürü-maden kömürü) şeklinde tercüme etmek lâzımgelirse mangalın masumiyetine inanmakla beraber hoş görürüz. O mangalın zevkini nereden bilebilir?

Dedik a... Mangal yakmak başlıbaşına bir güzel sanattır.

Kara DAVUT

HUBERİN TAKVİMİ

4
SALI
MAYIS — 1937
Hicri: 1356 — Sefer: 23

Güneşin Doğusu						Güneşin Batısı
4,56						19,07
Vakit	Sabah	Öğle	İkindi	Akşam	Yatsı	İmsak
ola frenga	3,17	12,11	16,04	19,08	20,52	2,59

GEÇEN SENE BUGUN NE OLDU?
İtalya ordusu Adisababaya girdi. Imparator Habeşistanı terketti.

HABER
AKŞAM POSTASI
İDARE EVİ
İstanbul Ankara Caddesi
Posta kutusu: İstanbul 214
Telgraf adresi: İstanbul HABER
Yazı işleri telefonu: 23878
İdare ve ilân " : 24370

ABONE ŞARTLARI

	Türkiye	Ecnebi
Senelik	1400 Kr.	2700 Kr.
6 aylık	730 "	1450 "
3 aylık	400 "	800 "
1 aylık	150 "	300 "

Sahibi ve Neşriyat Müdürü:
Hasan Rasim Us
Basıldığı yer (VAKIT) matbaası

						25	92	Ceza	
46	„	935	Mustafa	Lokantacı	Hocapaşa Muradiye C. 30.	27	11	K.	59/12
						5	42	B.	
47	„	933	Aram	Araba tamircisi	Karaki Kum meydanı 1	27	00	K.	70/42
						4	05	Ceza	
48	„	„	Hüseyin Tahsin Tevfik	Otel ve kahve	Hocapaşa Hamidiye C. 34	174	67	K.	10/46
						174	67	Ceza	
49	„	„	Anastas	Terzi	Hubyar Pastahane C. 23	36	45	K.	36/46
50	„	„	İskender	Kolonya ve ıtriyatçı	Süruri Hocahan 15	144	00	K.	24/45
						144	00	Ceza	
51	„	„	Hafız Aşır	Gramofoncu	Hocapaşa Hamidiye Caddesi, 25	144	44	K.	77/45
						28	89	Ceza	
52	„	„	Maksut ve Hafız Rıdvan	Müteahhid	Hocapaşa Mithat Paşa Han 26	490	00	K.	46/43
						490	00	Ceza	
53	„	934	Jozef Papuşado	Komisyoncu	Süruri Emin B. Han 24	1	34	K.	54/43
							27	B.	
54	„	935	Mihran Davityan	Komisyoncu	Hubyar Agopyan Han 9	12	60	K.	8/ 6
						2	52	B.	
55	„	„	Herant	Terzi	Hocapaşa Kahraman Z. H. 12	67	50	K.	72/47
						10	13	Ceza	
56	„	933	Salâhaddin	Kunduracı	Hubyar Hamidiye 3	85	50	K.	55/47
57	„	„	Hüseyin	Kepek ve samancı	Emin Han sokak 5/1	132	00	K.	39/47
						19	80	Ceza	
58	„	935	Eşref	Levhacı	Hocapaşa Orhaniye Caddesi 15/17	117	06	K.	5/13
						23	41	B.	
59	„	933	Murad	Sütçü	Karaki Nöbethane C. 17	43	20	K.	64/47
						6	47	Ceza	
60	„	934	Ahmet	Kolonyacı	Emir Horasancıyan H. 2/1	103	20	K.	61/11
						20	64	B.	
61	„	933	Naci	Kahveci	Karaki Hafız Ferhad 10	91	80	K.	62/74
62	„	„	Kâfiye	Sucu ve tütüncü	Emir Hamidiye 20	82	50	K.	37/47
63	„	„	Vedad	Matbaacı	Hocapaşa Reşit E. Han 5	38	80	K.	54/47
						5	82	Ceza	
64	„	„	Abdullah	Kömürcü	Hocapaşa Reşit E. Han 4	24	20	K.	53/47
						3	63	Ceza	
65	„	934	Bahriyat	Kahveci	Hocapaşa Yangın Ef. çıkmazı 5	129	15	K.	52/1
						28	83	B.	ikinci
66	„	935	Madam Yaranohi	İçkili lokanta	Emir Hamidiye 24	186	46	Ceza	37/1
						37	29	B.	birinci
67	„	„	„	„	„ „	487	21	K.	18/ 1
						97	44	B.	
68	Eminönü	935	Mehmed	Ahçı	Karaki Hafız Ferhad 2	12	75	K.	71/ 8
						1	91	Ceza	
						2	93	B.	
69	„	„	Ziya	Gardrop	Emir Vezir İskelesi 15	30	63	K.	25/10
						4	59	Ceza	
						7	04	B.	
70	„	„	Yakomi	Lokanta	Hocapaşa Aziziye 58	110	70	K.	25/13
						22	14	B.	
71	„	933	Yorgi	Gaspalos	Faizci (Sepetçi Sokak Elizavenin Evi 45	105	00	K.	24/44
						147	00	Ceza	
72	„	„	„	„	„ „	157	00	K.	23/44
						220	50	Ceza	

Yukarda adı, işi ve eski adresleri yazılı mükellefler yeni adreslerini bildirmemiş ve yapılan araştırmalarda da bulunamamış olduklarından hizalarında gösterilen senelere ait kazanç ve buhran vergilerile zamlarını havi ihbarnameleri ve resen takdir heyetleri kararları kendilerine tebliğ edilememiştir.

Hukuk Usulü muhakemeleri kanununun 141/142 inci maddesi hükmüne tevfikan tebliğ yerine geçmek üzere keyfiyet ilân olunur. (2494)

Almancaya çevrilecek cümlelerin tercümesi:

1 — Sind Sie der Absender dieses Briefes?

2 — Der Gebührentarif des Einschreibbriefes ist 12 Piaster.

3 — Wo ist der "Telegramme" Schalter?

4 — Geben Sie mir zehn Freimarken?

5 — Der Postbeamte füllt den Postscheck aus.

6 — Der Verkehr an der Post ist in den Mittags und Abendstunden der größte.

7 — An einem Schild schreibt "Einschreibebriefsendung".

8 — Haben Sie an die Briefe die Freimarken geklebt?

9 — Gestern habe ich einen postlagernden Brief bekommen.

10 — Das Postwertzeichen-Schalter ist in dem Schaltergebäude.

Ezberlenecek kelimeler

der Briefkasten, - = posta kutusu, - ları
der eine = biri
der andere = diğeri
die Drucksachen = matbuat
das Muster, - = nümune, - ler
der Wert, (e)z = kıymet, paha, fiat, liyakat
Muster ohne Wert = kıymetsiz nümune
nächste = en yakın
das Rathaus, - häuser = belediye dairesi, - leri
je weitere zwanzig = müteakip beher yirmi (gram)
annehmen - nahm an - angenommen - = kabul etmek, ediyordu - edilmiş
der Einschreibebrief, - e = taahhütlü mektup, - lar

nebenan = yanında, bitişik
die Einschreibegebühr, - en = taahhüt ücreti, - leri
der Eilbrief, - e = "ekspres" mektubu
das Porto, - s = nakliye ücreti, - leri
die Eilbestellgebühr, - en = "ekspres" mektubu ücreti
das Telegrammformular, - e = telgraf kâğıdı
der Kasten, - = kutu, sandık, - lar
München = Münih
telephonieren - telephonierte - telephoniert = telefon etmek - ediyordu - edilmiş
hinten rechts = arkasında, sağ tarafta
die Telephonzelle, - n = telefon hüneresi, - leri
das Teilnehmerverzeichnis, - se = telefon rehberi, leri
der Postzug, - züge = posta treni, - leri
leeren - leerte - geleert = boşaltmak - boşaltuyordu, boşaltılmış
die Luftpost, - en = hava postası, - ları
wenigstens = hiç olmazsa, hiç değilse
gewinnen - gewann - gewonnen = kazanmak, kazanıyordu - kazanılmış
der Zuschlag, - Zuschläge = ziyade farkı, - ları
das Pult, - e = kürsü, rahle, raf - lar

Cümle denemeleri

Entschuldigen Sie, wo ist das nächste Postamt? *(entşuldigen sî, vo ist das nehste postamt?)*
"affedersiniz, nerede dir en yakın postane?"
Affedersiniz, en yakın postane nerededir?

Sehen Sie, dort hinten, am Ende der Strasse, dem Rathaus gegenüber.

"posta kutusu boşaltılıyor sularında 5 saat 30;"
Posta kutusu saat 5,5 sularında boşaltılıyor;
die post dürfte morgen abend in London sein.
(di post dürfte morgen abend in London zayn,)
"posta mezundur yarın akşam Londrada olmaya..."
Posta yarın akşam Londrada olmalıdır.
Da sind zwei Briefkästen, in welchem soll ich die Briefe werfen?
(da zind tsvay brifkasten, in welchem zoll ich di brife verfen?)
"burada dırlar iki posta kutuları, hangisine ben mektupları atmalıyım??"
Burada iki posta kutusu var; ben hangisine mektupları atmalıyım?
Der eine ist für Briefe und Postkarten bestimmt,
(der ayne ist für brife und postkarten beştimmet,)
"biri dir için mektuplar ve post kartlar tahsis edilmiş."
Biri mektuplar, ve posta kartlar içindir,
der andere für Drucksachen, Muster ohne Wert usw.
(der andere für druksahen, muster ohne vert und so vayter.)
"diğeri için matbuat, kıymetsiz nümuneler v. s..."
Diğeri matbuat, kıymetsiz nümuneler v. s... içindir.
Mit der Luftpost werden Sie aber wenigstens zwölf Stunden gewinnen,
(mit der luftpost verden si aber wenigstens tsvölf ştunden gevinnen,)
"ile hava postası siz fakat hiç değilse on iki saat kazanacaksınız"
(Mektubu) hava postasiyle yollarsanız, hiç değilse on iki saat kazanırsınız,

Jan cevap vermeden elini kaldırdı ve kuvvetli bir sesle kumanda verdi:

— Buraya gelin!

Bu emir üzerine, Grengay, Eskargas, ve Karkan karanlıktan fırladılar. Şeflerinin önünde durdular ve başları dik, elleri kılıçlarının kapzasında, topukları bitişik bir vaziyette, hareketsiz durdular. Yalnız gözleri şeflerine dikilmiş büyük bir takdir ve sadakat ifadesile bakıyorlardı.

Jan, Pardayanın onları iyice seyretmesine vakit bıraktıktan sonra sordu:

— Eh?.. Ne dersiniz?

Şövalye, hissiyatını, hafif bir hayret ıslığile ifade etti. Bu cevap, herhalde kâfi derecede açıktı. Çünkü üç arkadaş gururla göğüslerini kabarttılar. Genç şefleri, onları biran nazarlarile okşadıktan sonra, bu resmî duruş vaziyetlerini terkedebileceklerini gösteren bir işaret yaptı ve Pardayana dönerek ciddî bir tavırla:

— Kral şimdi benim için mukaddes bir insan olmuştur. Sebebini biliyor musunuz.

Dedi ve ilâve etti:

— Fakat ona karşı hiçbir teşebbüste bulunmamağa karar vermem, kendimi müdafaa etmeden, boğazlatacağıma delâlet etmez. Hayır!... Eğer beni yakalamağa teşebbüs etselerdi, bu delikanlıların yardımile hücum edecektim!.. Ve katiyetle sizi temin ederim ki, bizi diri olarak ele geçiremezlerdi.

Pardayan başını sallayarak:

— Evet, dedi, zaten bu adamlar, peşimize takıldıkları andan itibaren maksadımızı anlamıştım. Ve şunu itiraf ederim ki, ben de sizin yerinizde olsaydım ayni şeyi yapardım.

Ve sonra bir an düşündükten sonra, yeniden üç arkadaşa döndü ve gözleri içine bakarak sordu:

— Bizi terkederek Luvra giren ve sizin saldırmak istediğiniz arkadaş kimdi biliyor musunuz?.. Hayır.. Şu halde ben söyliyeyim.. Bu adam kraldı. Ve şimdi mademki artık bunu biliyorsunuz, size bir sual daha sorayım: Bu vaziyet dahilinde şefiniz size, onun üzerine atılmak emri verirse, ona bilâtereddüt itaat eder misiniz?

Jan, şövalyenin bu suali niçin sorduğunu anladı. Kollarını geniş göğsü üzerinde kavuşturdu, ve geriye doğru bir adım atarak, emniyetle ve tebessümle verilecek cevabı bekledi.

Üç arkadaş şaşkın bir halde birbirlerinin yüzlerine baktılar. Şaşkınlıkları, verilecek cevaptan değil fakat şeflerinin arkadaşça bir vaziyette kralla dolaştığını öğrenmelerinden ileri geliyordu. Nihayet Grengay söz aldı:

— Bundan birkaç sene evvel beni tevkif etmişlerdi. Annem ve küçük hemşirem o esnada hastaydılar. Size şunu söyliyeyim ki, basit bir adam olmakla beraber, istinatgâhları bulunduğum annemle hemşiremi son derece seviyorum. Benim tevkifim pek fena bir zamana rastlamıştı ve onların bana bu kadar muhtaç oldukları bir anda hapishanede bulunmam beni çileden çıkarıyordu. Hastalıkları sâri olduğu için onların yanına kimse girmeğe cesaret edemiyordu. Artık hapishaneden çıkınca, onları ölü olarak bulacağımı zannetmeğe başlamıştım. Ve işte, mösyö, hiç kimsenin yapmak istemediği şeyi mösyö Jan yaptı... Evet o yaptı. İki hastayı, benim yapamıyacağım şekilde, iyice tedavi etti.

Yiğit Jan iki refikinin geçmesini, bekledi, durdu. Ayağını çeşmenin kenarına dayıyarak mahmuzlarını düzeltir gibi yaptı. Ayni zamanda, orada duran üç gölgeye hafifçe bir kaç kelime mırıldandı ve hemen akabinde lâkayt bir tavırla oradan uzaklaşıp kralla Pardayana yetişti ve hep beraber sola dönerek Sen tonore sokağına girdiler.

Yiğit Jan uzaklaşınca, üç arkadaş saklandıkları yerden çıktılar. Üçündede acıklı bir hal vardı ve üçü de, ölüm tehlikesi atlatmışlar gibi sapsarı kesilmişlerdi.

Eskargos mırıldandı:

— Eh!.. Ucuz kurtulduk!

Kaskan ilâve etti:

— Biraz daha... ve biz şefe saldırıyorduk.

Grengay derin bir nefes alarak:

— Evet, dedi, ve kimbilir üzerimize biranda ne müthiş ölüm darbeleri yağmağa başlayacaktı.

— Aman sus, Grengay, bunu düşünmek bile, korkunç!

— Fakat canım, onun olduğunu tasavvur edemezdik ki!

— Canım, size belki yüz defa söyledim, onun sesini tanıdım diye..

— Halbuki, o, bizim sesimizi bile duymadan, bizi hemen tanıdı!

— Olur şey değil! Gecelevi kedi gibi görüyor!

İyi bir vurgun yapamadıkları için biraz canları sıkılıyordu. Fakat her şeye rağmen memnundular.

Eskargas tekrar söze başladı:

— E?... Emri duydunuz ya! Diğer iki kişinin nazarı dikkatini celbetmeden, onu takip edecek ve gözden kaçırmıyacağız. Ayni zamanda, işareti üzerine hücuma hazır bir vaziyette bulunacağız.

— Bana öyle geliyor ki, hayli sıkı bir mücadele olacak!

— Evet ama meyvesi de ona göre. Öyle bayağı bir iş için, onun harekete geçmesine imkân mı var?

Böylece konuşarak, duvarların gölgelerine sığınarak ve ayaklarının ucuna basarak, takibe koyuldular ve önlerinde yürüyen üç kişinin hareketlerini, en küçük teferrüatlarına varıncaya kadar gözden kaçırmadılar.

Kral bir defa daha sola dönmüş ve Luvrun arka taraflarında bulunan Tüileriye giden Eşel sokağına sapmıştı. (Eşel fransızca merdiven demektir). Paris peskoposunun bu sokakta bir işkence merdiveni vardı. Bu sokağa "Eşer,, adı verilmesinin sebebi de buydu.

Hanri bu merdivenin önünde durdu ve seyyahlara izahat veren bir gezdirici gibi, tabiî bir sesle şöyle dedi:

— 1344 senesinde Hanri dö Maletrua iyice zincire vurulduktan sonra, tıpkı buna benzeyen bir merdivene bağlanmıştı. Onun üzerine çamur ve taş atılmıştı. Bu ameliye üçüncü defa tekrar edildiği zaman adam öldü.

Kral biran durdu ve ilâve etti:

— Hanri dö Maletrua krala isyan etmekle suçluydu.

İki refiki ürperdi. İma tehditle doluydu.

Pardayan, sakin ve tıpkı onun gibi lâkayt bir tavırla:

— Çok şükür, dedi, bugün artık bu canavarca ve tiksindirici işkence kullanılmıyor.

Jan ilâve etti:

— Hattâ kralın hayatına kasit suçunu işliyenlere bile...

— Evet, bu artık kullanılmıyor, onun yerine çark işkencesi var.

Dedi ve tekrar yürümeğe başladı,

Kendi kendine 1000 kelime ile ALMANCA DERSİ

(Her hakkı Habşr Gazetesine âittir)

DERS: 39

(12 numaralı "Postane" resmiyle takip edilecektir.)

Bu dersimizle 12 inci resim (Postane) üzerinde konuşmalara devam ederek, çalışmaları bitireceğiz. Yalnız evvelâ, geçen derste tercüme edilmek üzere verdiğimiz vazifelerin yapılmış şekillerini görelim:

Geçen dersteki vazifeler

Almancadan Türkçeye çevrilecek olan cümlelerin tercümesi şudur:

1 — Posta dairesinde birçok gişe var..

2 — Her şahıs tabelâlara göre istikamet almıya mecburdur.

3 — Telgraflar "Telgraf" gişesine teslim edilebilir.

4 — Posta pullarını mektubun sağ tarafındaki üst köşesine yapıştırmalısınız.

5 — Bir posta memuru gişenin arkasında oturuyor ve postaya verilmiş şeylere pulları yapıştırıyor.

6 — Bir taahhütlü mektubu hangi gişeye verebilirim.

7 — Lûtfen, bana taahhütlü mektup gişesi nerededir söyler misiniz?

8 — Levhaları okumalısınız, o zaman derhal bulacaksınız.

9 — Posrestant mektuplarının teslim gişesi bu mudur?

10 — Ücret tarifesi nekadardır?

und es kostete Sie nur 20 Pf. Zuschlag.
(und es kostete si nur 20 f. tsuşlag.)
"ve değeri oluyor size yalnız 20 fenik fark.."
Ve yalnız 20 fenik fark verecèksiniz.
Sehr gut! *(zèr gut!)* "çok iyi!" Pek âlâ!
Dann will ich den Brief als Luftpost aufgeben.
(dann vill ih den brif als luftpost avfgeben.)
"o zaman istiyorum ben mektubu olarak hava postası teslim etmeğe.."
O zaman mektubu hava postasına vermek isterim.

Türkçeye çeviriniz

Übrigens ist im Schaltergebäude schon eine Menge zu sehen. Beim Eintritt ist man vielleicht auf den ersten Blick etwas verwirrt. Richtet man sich aber nach den Aufschriften an den einzelen Schaltern[3], dann ist jeder Irrtum ausgeschloßen.

Hier steht Z. B. "Telegramme". Da werden also Depeschen aufgegeben. Am Schalter "Postwertzeichen,, bekommen Sie Freimarken, um Briefe frei zu machen. Die Freimarken klebt man am besten in die obere Ecke rechts. Einzuschreibende Postsachen bringt man zum Schalter "Einschreibebriefsendungen", postlagernde Briefe und Zeitungen holt man ab beim Schalter mit dem Schild "Ausgabe postlagernder Sendungen". Geldbeträge liefert man an den Schaltern für "Postanweisungen" oder "Postscheks,, auf.

Der Verkehr ist besonders groß in den Mittags und Abendstunden. Man vergesse nicht, daß Briefe, Postanweisungen usw. vom Absender nach dem Gebührentarif frei zu machen sind. Nur bei Packeten[5] ist der Betrag vom Postbeamten[4] angegeben.

(zèn zi, dort hinten, am ende der ştrasse, dem rathavz gegenüber.)
"bakınız, orada arkada sonunda caddenin belediye dairesinin karşısında.."
Bakmız, arkada, caddenin nihayetinde, belediyenin tam karşısında.

Was kostet ein Brief nach dem Auslande?
(vas kostet ayn brif nah dem auslande?)
"ne değeri oluyor bir mektup yabancı memlekete?,,
Yabancı memleketlere bir mektup fiatı nedir?

Fünfundzwanzig Pfennig bis zwanzig gramm (20. g.)
(fünfundtsvantsik fenik bis tsvantsig gramm (20. g.)
"yirmi beş fenike kadar yirmi gram,)
Yirmi grama kadar yirmi beş fenik.

Ich möchte diesen Brief gerne einschreiben lassen.
(ih möhte dizen brif gerne aynşraybenlassen.)
"ben isterim bu mektubu seve seve kaydetmek buraktırmak.."
Ben bu mektubu taahhütlü olarak göndermek isterim.

Was kostet das? *(vas kostet das?)*
"Ne değeri oluyor bu?,, Ücreti nekadardır.
Dreissig (30) Pf. Einschreibegebühr.
(draysşik (30) f. aynşraybegebür.)
"Otuz (30) fenik taahhüt ücreti.."
Taahhüt ücreti 30 feniktir.
Und ein Eilbrief? *(und ayn aylbrif?)*
"Ve bir (ekspres) mektup?,, Ekspres mektub nekadardır?

Gewöhnliches Porto und vierzig (40) Pf. Eilbestellgebühr.
(gevöhnliches porto und firtsik (40) f. aylbeştellgebür)
"alelâde nakliye ücreti ve kırk (40) fenik taahhüd ücreti.."
Alelâde nakliye ve kırk fenik taahhüt ücreti.

Wo kann ich Telegrammformulare bekommen?
(vo kann ih telegrammformulare bekommen?)
"nerede ben telgraf kâğıtları alabilirim?,,
Telgraf kâğıtlarını nerede alabilirim?

Die sind im Kasten, da neben Ihnen.
(di zind im kasten, da neben inen.)
"bunlar dırlar kutuda, burada yanında sizin.."
Bunlar, burada yanınızdaki kutudadır.

Ich wollte dieses Telegramm nach München aufgeben.

Üç arkadaş da durmuşlar, uzaktan gözetliyorlardı. Eskargas tecessüsle sordu:

— Merdivenin önünde ne yapıyorlar?

Grengay bir nevi hüzünle:

— Bilmem ki, dedi, namuslu bir insan, nasıl böyle işkence âletlerinin önün de durur da bunları seyreder!.. Bunda şayanı dikkat ne var? Bana öyle geliyor ki en iyi çare, bu âletleri böyle ağızlarını açarak seyredenlere, mademki hoşlarına gidiyor, birkaç saat bu işkenceyi yapmalı o zaman bir daha onun önünde tecessüsle durmağa ihtiyaç hissetmezler.

Karkan cevap verdi:

— Evet azizim hakkın var. İtiraf edeyim ki, ben birkaç saatimi böyle âletlerden birisinin üzerinde geçirdiğim gündenberi, bunların önünden bile geçemiyorum.

— Ben de öyle!

Dediler ve takip ettikleri adamların yürüdüklerini görünce, onlar da dikkat ve tedbirle ilerlemeğe başladılar.

Birdenbire Karkan boğuk bir sesle bağırdı:

— Yahu!.. Konçini bizi bekliyor.

— Hakikaten öyle!.. Ben tamamile unutmuştum.

Grengay sert bir tavırla:

— İstediği kadar beklesin, dedi, bizim hakikî şefimiz Konçini değil!

— O da doğru ya!.. Bizim Janımız var! Yiğitlerin yiğiti, kuvvetlilerin kuvvetlisi Jan! Konçini bizi bekliyebilir. patlamaz ya!..

— İtraz etmiyorum, Eskargas... Buna rağmen Konçini de bizim için mühimdir... Bizi geçindiren odur... Asıl şefimize itaat etmekle beraber onu da idare etmeliyiz.

— Söylediğin doğru, Karkan. Bunun için dönünce, Konçiniyi tatmin edecek bir cevap buluruz.

— Dikkat edin, durdular!

— A!.. Hem de Luvrun kapısında!

— Bizi de içeriye mi sokacak?..

— Gözümüzü açalım. Çocuklar, zamanı geldi!...

Filhakika dördüncü Hanri, sarayın arka kapılarından birisinin önünde durmuştu. Bir müddet, birer asker gibi dimdik duran iki yol arkadaşına takdirle baktı.

Sonra birdenbire anahtarı kilide soktu ve, onlara, içeride müdahale edecek asker ve muhafız bulunmadığını göstermek istiyormuş gibi, kapıyı ardına kadar açarak, nazik bir tavırla:

— Mösyöler, dedi, beni buraya kadar teşyi ettiğinizden dolayı teşekkür ederim.

Sonra Pardayana doğru dönerek anî bir ciddiyetle ilâve etti:

— Size birçok şeyler borçluyum, dostum; bundan başka hiçbir şey hatırlamamak istiyorum. Diğer şeyler hafızamdan silinmiştir.

Pardayan eğildi ve tebessümünü gizliyerek iğneleyici sesile:

— Mademki majesteleri nümunei imtisal oluyorlar, ben de onun gibi yapacağım, ben de siliyorum, sir!

Kral düşündü:

— Ne dik kafalı adam! Fakat dürüst dik kafalılardan.

Fakat Pardayanın dokunaklı sözlerine mukabele etmekten çekindi ve duymamış gibi, Jana hitap etti:

— Size gelince, delikanlı, sizi tanımıyorum. Fakat affedeceğime söz verdim. Binaenaleyh bu defalık geçiyorum. Fakat inanınız bana, Parisin havası size yaramıyor... Biraz diğer vilâyetlerde

seyahat etseniz hiç fena olmıyacak.

Sapsarı kesilen Jan, soğuk kanlılığını kaybetmemek için müthiş bir kuvvet sarfetti, eğildi ve doğrularak, kendisine verilen emri anlamamış gibi:

— Krala, nasihatlerinden dolayı teşekkür ederim.. Fakat şimdilik Pariste işlerim var.

Kral hayret içinde gözlerini kırptı ve soğuk bir tavırla:

— Öyle olsun, şu halde öyle hareket ediniz ki sizden bir daha bahsedildiğini duymıyayım.

Dedi ve Pardayana dostça bir selâm işareti gönderdikten sonra, çabucak içeriye daldı, ve Janın cevap yerleştirmesine meydan bırakmadan kapıyı kapadı.

IX

Kral gözden kaybolunca, Pardayanla Jan, bütün cesaretlerine rağmen, derin bir nefes almaktan kendilerini menedemediler.

Pardayan genç arkadaşına döndü ve samimî bir tavırla:

— İtiraf ediniz ki, dedi, tevkif edileceğimizi bekliyordunuz.

Jan ayni samimiyetle cevap verdi:

— Evet mösyö. Ya siz?

— Ben, zannetmiyordum... Buna rağmen, itiraf edeyim ki, merdivenin önünde durduğumuz zaman ve kralın imaları üzerine biraz şüphe etmeğe başlamıştım... Halbuki, bu imaların beni bilâkis temin etmesi lâzımdı: Çünkü bu kralın bir nevi intikamıydı.

— Öyle mi?

— Biliyor musunuz kral, kendisine epey sıkıntı veren ve bizden daha başka türlü isyan eden Mösyö dö Mayen'den nasıl intikam aldı?

— Hayır, bilmiyorum. Fakat ümit ediyorum ki bunu bana anlatmak lûtfunda bulunursunuz.

— Öyleyse dinleyin. Biliyorsunuz ki Dük dö Mayen oldukça şişman bir adamdı. Kral onu upuzun bir koridorda kabul etti ve serî adımlarla orada dolaşmağa başladı. Gayet tabiî olarak Mayen de onun peşinden ayrılmıyor ve onunla dolaşıyor buram buram ter döküyor, soluyordu. On beş dakika kadar devam eden bu idmandan sonra dük bayılacak bir hale geldi. Kral oyunu uzattığı takdirde, ona belki de inme ineceğini düşünerek durdu ve gülümsiyerek şöyle dedi.: "Gidiniz dostum ve şuna emin olunuz ki, size bu yaptığım fenalıktan başka bir fenalık yapmıyacağım.

— Dük ucuz kurtuldu.

Pardayan dalgın bir tavırla:

— Evet, dedi, ben öyle hükümdarlar tanıdım ki, Hanrinin bu garip işkencesini bir hayli aratırlar. Bana öyle geliyor ki, bu memleketin ne krala, ne de tahta ihtiyacı var. Bu, kırk küsur senedenberi yürüdüğüm bitmez tükenmez yollarda topladığım bir fikirdir. Fakat herkes böyle düşünmüyor ve hemen herkes, kütlelerin birer efendiye ve hâkime muhtaç olduğunu iddia etmektedir. Öyle olsun!.. Mademki muhakkak efendi istiyorlar doğrusu ben Hanriyi tercih ederim. Hiç olmazsa iyi kalbli ve ekseriya dürüst hareket eden bir adamdır. Diğer krallar için ayni fikri beyan edemem doğrusu. Zaten biraz da bundan dolayıdır ki, başkaları için yapmıyacağım şeyleri onun için yaptım.

Yiğit Jan büyük bir zevkle dinliyor ve arada sırada, bir baş işaretile tasdik ediyordu.

Pardayan bir müddet daldı sonra düşüncelerinden kurtularak gözlerini genç arkadaşına dikti ve sordu:

— Eğer kral bizi yakalatmak isteseydi ne yapardınız?

İnkıbazı, Hazımsızlığı, Mide Ekşilik ve Yanmalarını

MAZON
MEYVA TUZU

giderir. Hiçbir zararlı ve müshil maddesi yoktur. Şeker hastalığı olanlar bile alabilirler. MİDE ve BARSAKLARI ALIŞTIRMAZ. İçilmesi lâtif. Tesiri kolay ve mülâyimdir.
Yerini hiçbir mümasil müstahzar tutamaz.
MAZON isim HOROS markasına dikkat. Deposu: Mazon ve Boton Ecza deposu İstanbul Yeni postahane arkasında No. 47

Radyo- Sinema-Tiyatro programları

RADYO

İSTANBUL:

18,30 plâkla dans musikisi, 19,30 Eminönü halkevi sosyal yardım şubesi namına konferans, 20 Belma ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları, 20,30 Ömer Rıza tarafından arapça söylev, 20,45 Cemal Kâmil ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları. Saat ayarı, 21,15 orkestra, 22,15 ajans ve borsa haberleri ve ertesi günün programı. 22,30 plâkla sololar, opera ve operet parçaları. 23 son.

BERLİN:

17,35 gramofon, 18,35 sanat haberleri, 19, 05 konser, 20,05 konuşma, 20,20 Musiki, 20,45 günün akisleri, haberler, 21,15 operet parçaları, 21,55 bir taşın sergüzeşti, Elmas, 23,05 hava, haberler, spor, 23,25 spor, 23,40 eğlenceli musikisi, ve dans havaları,

PEŞTE:

18,05 salon orkestrası, 19,05 kıraat, 19,35 Flüt konseri, 20,05 konferanslar ve gramofon, 22,25 haberler, 22,45 oda musikisi, 24, 05 çingene orkestrası, 1,10 son haberler.

BÜKREŞ:

18,05 gramofn, konferans, haberler, vesaire, 20,20 şan konseri, 20,45 kitaplara dair, 20,50 Mandolin konseri, 21,20 konferans, 21,35 orkestra konseri, 23,50 fransızca ve almanca haberler,

LONDRA:

18,05 çocukların zamanı, 19,05 orkestra konseri, 20,05 haberler, hava ve saire, 21,05 orkestra konseri, 22,45 şarkıları, 23,05 konuşma, haberler, hava vesaire, 23,25 konuşma, 23,30 dans orkestrası. 24,45 gramofon.

ROMA:

18,05 haberler, dans musikisi, 19,05 konferans, vesaire, 21,10 konferans, haberler vesaire, 22,05 senfonik konser, 23,20 komedi.

Nöbetçi eczahaneler

Bu akşam şehrin muhtelif semtlerinde nöbetçi olan eczaneler şunlardır:

İstanbul cihetindekiler:

Eminönünde (Salih Necati), Beyazıtta (Cemil), Küçükpazarda (Yorgi), Eyüpte (Hikmet Atlamaz), Şehremininde (Nâzım Sadık), Karagümrükte (Kemal), Samatyada (Erofilos), Şehzadebaşında (İsmail Hakkı), Aksarayda (Sarım), Fenerde (Vitali), Alemdarda (Esat), Bakırköyde (Merkez).

Beyoğlu cihetindekiler:

Galatasarayda (Della Suda), Galatada (Hüseyin Hüsnü), İstiklâl caddesinde (Limonciyan), Şişlide Pangaltı Halâskâr caddesinde (Nargileciyan), Kasımpaşada (Vasıf), Hasköyde (Barbut), Beşiktaşta (Nail Halit) Sarıyerde (Osman),

Üsküdar, Kadıköy ve Adalardakiler:

Üsküdarda carsıbovunda (Ömer Kenan), Kadıköyünde Muvakkithane caddesinde (M. Tevfik), Büyükadada (Halk), Heybelide (Tanas).

SİNEMALAR

BEYOĞLU

SARAY TÜRK : Dans devam ediyor. Hayat mücadelesi. Aşk şarkısı

MELEK İPEK : Hırçın kadın. Yeni Rin,Tin,Tin. Dans için yaratılmış

SAKARYA : Filoyu takip edelim. Hususi teşkilâtın cüret ve cesareti

YILDIZ : Bülbüller öterken. Karyoka

SÜMER ALKAZAR TAN ŞIK : Tatlı belâ. Yıldırım adam. Programını bildirmemiştir. Kadınlığın sırrı. Rus — Japon harbi. Kardeşler

ŞARK : Singapur postası. Altın toplayan kızlar. 1936 Atina Balkan olimpiyatları

ASRİ : Beyaz gömlekliler. Düşmanlar peşinde

SANCAK (Eski Astorya) CUMURİYET : Arijona kahramanları. Margarita. Çan serserileri. Pranga mahkûmları

İSTANBUL

FERAH : Son rumba. Kaplan kız.

MİLLİ : Romeo ve Julyet

HİLAL : Bağdat bülbülü. Kim öldürdü

AZAK : Hazreti İsanın hayatı. Kadınlar gölü

ALEMDAR : Neşe ile. Günahım aşkım dır.

HALK : Canavar avı. Kara odanın esrarı

KADIKÖY

HALE : Macaristan geceleri

ÜSKUDAR

HALE : Roz Mari

BAKIRKÖY

MİLTİYADİ : Programını bildirmemiştir

Halit Ziya gecesi

Yarınki çarşamba günü akşamı saat dokuz da Eminönü Halkevi merkez salonunda üstad Halit Ziya için bir gece tertip edilmiştir. Bu geceye Halkevi neşriyat şubesi tarafından memlekette tanınmış edip ve muharrirlerle birçok zevat davet edilmiştir.

Halit Ziya gecesi halkevinde yapılacak merasim programı aynen radyo tarafından da neşredilecektir.

Konferans

Eminönü Halkevi sosyal yardım şubesi namına muharrir İskender Fahrettin tarafından bu akşam saat 19,30 da İstanbul radyosunda (Amerikada sosyal yardım teşkilâtı) mevzulu bir konferans verilecektir.

İstanbul 2 nci icra Memurluğundan:

Naciyenin tasarrufunda olup birinci derecede Emniyet Sandığına ipotek ettiği ve tamamına (2000) lira kıymet takdir edilen Beyoğlunda Kamerhatun mahallesinde Karnavulo sokağında eski 30 yeni 38 No. lı tarafeyni Habibe menzili ve Kadırmenteş bahçesi ve bir tarafı Tantarandan intikalli Ef. menzilli ve tarafı rabii tarikiam. Yol ile mahtut mabahçe evin evsafı aşağıda yazılıdır. Mezkûr henenin bodrum katı zemini çimento döşeli bir mutfak ve çamaşır yalağı ve ocağı haraptır. Zemini kısmen malta döşeli bir taşlık üzerinde bir halâ bir kömürlük ve kapısı gayrimevcut bir oda ve arka cihette bir aralık vardır. Birinci kat: Bir sofa üzerinde sabit yük dolap birisi cumbalı iki oda bir halâ vardır. İkinci kat ufak bir sofa üzerinde sabit yük dolap ve zemini ahşap ufak bir mutfak balkonlu bir oda ve zemini çimento ve etrafı demir korkuluklu bir tarası ihtiva etmektedir. Mezkûr haneye çift kanatlı demir kapıdan girilir. Burada zemini mermer döşeli bir antre ve ayrıca bir camekânlı kapıdan geçilir. Zemini ahşap döşeli bir sofa üzerinde mermer yalaklı bir musluk taşı ve iki oda vardır. Mezkûr geyrimenkulün döşeme,, tavan ve merdivenleri ahşap diğer aksamı kâgirdir. İçinde terkos ve elektrik tesisatı vardır ve zemin kat pencereleri demir parmaklıklıdır. Umum mesahası 66 m 2 olup bundan 56 m2 bina ve kalanı bahçedir. Evsafı yukarda yazılı gayrimenkul tapudaki kaydında olduğu gibi açık arttırmaya vazedilmiştir.

Arttırma peşindir. Arttırmaya iştirak edecek müşterilerin kıymeti muhammenin % 7,5 nisbetinde pey akçesi veya millî bir bankanın teminat mektubunu hamil olmaları icap eder. Arttırma şartnamesi 12—5—937 tarihine müsadif çarşamba günü dairede mahalli mahsusuna talik edilcektir. Birinci arttırması 14—6—937 tarihine müsadif pazartesi günü dairemizde saat 14 ten 16 ya kadar icra edilecek, birinci arttırmada bedel, kıymeti muhammenenin % 75 ini bulduğu takdirde üstte bırakılır. Aksi takdirde son arttırmanın taahhüdü baki kalmak üzere arttırma on beş gün daha temdit edilerek 29—6—937 tarihine müsadif salı günü saat 14 ten 16 ya kadar dairede yapılacak ikinci artırma neticesinde en çok arttıranın üstünde bırakılacaktır. 2004 numaralı icra ve iflâs kanununun 126 ncı maddesine tevfikan hakları tapu sicillelerile sabit olmıyan ipotekli alacaklarla diğer alâkadaranın ve irtifak hakkı sahiplerinin bu haklarını ve hususile faiz ve masarife dair olan iddialarını ilân tarihinden itibaren 20 gün zarfında evrakı müsbitelerile birlikte Dairemize bildirmeleri lâzımdır. Aksi takdirde hakları tapu sicillerile sabit olmıyanlar satış bedelinin paylaşmasından hariç kalırlar. Müterakim vergi tenviriye ve tanzifiyeden ibaret olan Belediye rüsumu ile dellâliye resmi ve vakıf icaresi bedeli müzayededen tenzil olunur. 20 senelik vakıf icaresi taviz bedeli müşteriye aittir. Daha fazla malûmat almak istiyenlerin 934/1768 numaralı dosyada mevcut evrak ve mahallen haciz ve takdiri kıymet raporunu görüp anlayacakları ilân olunur. (2502)

Istanbul Levazım Amirliği Satınalma Komisyonu ilânları

İstanbul Deniz yollama müdürlüğü emrinde bulunan Sayyat romorkörünün tamiri pazarlığı 7/5/1937 cuma günü saat 15 de Tophanede satınalma komisyonunda eksiltmesi yapılacaktır. Keşif bedeli 235 liradır. Teminatı 35 lira 25 kuruştur. Şartname ve keşfi komisyonda görülebilir. İsteklilerin belli saatte komisyona gelmeleri. (438) (2509)

DOKTOR
Kemal özsan
Üroloğ - Operatör
Bevliye mütehassısı
Karaköy — Ekselsiyor mağazası yanında. Her gün öğleden sonra 2 den 8 e kadar: Tel: 41235

KURUN doktorn
Necaettin Atasagun
Her gün 16,30 dan 20 ye kadar Lâlelide Tayyare apartımanlarında daire 2 numara 3 de hastalarını kabul eder. Cumartesi günleri 14 den 20 ye kadar muayene parasızdır.

Diş Doktoru
Übeyt Ölçer
Cumartesinden maada hergün hastalarını kabul eder.
Edirnekapı, Karagümrük Tramvay Durağı No. 95

Deniz Hastanesi Cerrahi Şefi
Operatör
Dr. Salâh Sun
Diş tabibi
Dt. Kemal Sun
İstiklâl caddesi 322
Beyoğlu Yerli Mallar Pazarı üstü
Telefon: 43667

Göz Hekimi
Dr. Şükrü Ertan
Cağaloğlu Nuruosmaniye cad. No 3
(Cağaloğlu Eczanesi yanında)
Telefon. 22566

Yeni çıktı
Dün ve Yarın
Tercüme Külliyatı
No. 64
FRANSUA MORİAK
Haydar Rifat
Evlilik
1937 - İstanbul

Fiatı 20 kuruş VAKIT Kitabevi
Ankara Caddesi — İstanbul

SEZEN
TERZİHANESİ
Sahibi: İhsan Yavuz Sezen
Şık giyinenlerin terzisidir
En cazip modeller, mevsimlik metin ve şık kumaşlar.
İstanbul Yeni Postahane karşısında

İstanbul Belediyesi ilânları

	Senelik muhammen kirası	İlk teminatı
Kapalıçarşıda Yazmacılar mahallesinde Alipaşa hanının 10 No. lı odası.	24	1,80
Süleymaniyede Mollagüranî mahalle ve sokağındaki 13 No.lı Şemsettin Mollagüranî medresesi	72	5,40
Çakmakçılarda Atik İbrahim paşa sokağında Çandarlı Atik İbrahim paşa medresesinden müfrez oda	120	9
Babıâlide Lala Hayrettin mahallesinin Fatmasultan sokağında 5 No. lı Hacı Beşir ağa medresesi	300	22,50
Hoca Hayrettin mahallesinde mektep sokağında 4 No. lı Abdüsselâm mektebi binası	60	4,50
Süleymaniyede hoca Hamza mahallesinin Kepkenci Sinan sokağında 5 No. lı Siyavuş paşa medresesi	240	18
Nuruosmaniyede Çenberlitaş mahalle ve sokağında 70,72, No. lı üstündeki oda ve kahvehane	240	18
Hüseyinağa mahallesinde Kırıktulumba sokağında 11 No. lı Darushadis bostanevî medresesi	84	6,30
Samatyada Tramvay caddesinde 305 No. lı arsa	30	2,25
Vefada Molla Hüsrev mahallesinin Kovacılar sokağında 85 No. lı ekmekçibaşı Ahmetpaşa medresesi.	190	14,25
Cibalide Odun iskelesi sokağında yazıhane yeri	18	1,35
Fenerde Balat caddesinde 41 No. lı kale burcu	36	2,70

Yukarıda semti senelik muhammen kiralarile ilk teminatları yazılı olan mahaller teslim tarihinden itibaren 938,939 veya 940 seneleri mayısı sonuna kadar ayrı ayrı verilmek üzere açık arttırmaya konulmuşlardır. Şartnameleri levazım müdürlüğünde görülebilir. İstekliler hizalarında gösterilen ilk teminat makbuz veya mektubile beraber 5/5/937 çarşamba günü saat 14 te daimî encümende bulunmaları. (İ) (2148)

Hâle girecek eşyanın ardiye resmi tarifesinin umumî Meclisin 15 - 4 - 937 tarihli toplantısında aşağıdaki şekilde tadil edildiği alâkadarlara ilân olunur.

	Kiollar En az	Kiollar En çok	Resim mikdarı Kuruş
A — Paketler, kutular, sandıklar			
1 — Kutular	1	4	0,50
2 — Kutular	4	8	1
3 — Kutular ve tek portakal paketleri	9	20	2
4 — Küçük sandıkalr	21	30	3
5 — Şeker sandıkları ve emsali	31	50	4
6 — Orta sandıklar	51	75	6
7 — Büyük sandıklar	76	90	8
8 — Büyük sandıklar	91	150	0
9 — Yumurta sandığı (720 lik)			6
10— Yumurta sandığı (1440 lık)			10
B — Sepetler ve küfeler:			
1 — Küçük çilek sepetleri	1	3	1
2 — Karadeniz çilek sepeti ve benzeri	4	15	2
3 — Kelet, kebir, Adana ve ufak İzmir sepetleri	16	35	4
4 — Topça ve yarım arka	36	60	6
5 — Arka ve kapelya	61	150	8
C — Torbalar ve çuvallar:			
1 — Kuru yemiş torbaları	1	4	0,50
2 — „ „ „	4	8	1
3 — „ „ „	9	30	2
4 — „ „ „	31	45	3
5 — Küçük çuvallar	46	75	5
6 — Büyük çuvallar	76	100	8
7 — Hararlar	101	150	10
D — Tenekeler, fıçılar ve variller:			
1 — Yoğurt tenekeleri	1	1	0,25
2 — Orta yoğurt tenekeleri		3	0,50
3 — Büyük yoğurt tenekeleri	4	8	1,50
4 — Yarım gaz tenekeleri	9	11	2
5 — Bütün gaz tenekeleri	12	30	4
6 — Tenekeler	31	50	6
7 — Fıçılar	51	100	8
8 — Fıçılar	101	120	10
9 — Variller	151	300	15
10— Variller	301	500	25
E — Kavun, karpuz, bal ve Helvacı kabakları:			
1 — Bir ton (küsuratın her 100 kilosu tahakkuka esas tutulur.)			70

1 — Hâle girecek eşyadan yukarki tarife mucibince ardiye resmi alınır. Bu resim, umumî ve hususî pazar yerlerinin işgal edildiği müddetle mukayyet değildir, bir ay içindir. Bu müddetten fazla duran eşyadan her ay için ayrıca tarifede yazılı miktarların yarısı kadar ardiye resmi alınır.

2 — Meyvalar 100 kilodan sebzeler 150 kilodan fazla kaplar içinde geldiği takdirde bu miktarları tecavüz eden kısmın her 50 kilosu için ayrıca beş kuruş ardiye resmi alınır. (Küsurat 50 kilo addedilir).

3 — Ardiye resmi, kabın cins ve ebadına göre tahakkuk ettirilir. Ve eşyanın Hâle getirilmesini müteakip tahsil edilir. Kabın cinsi tarifenin hangi maddesindeki kap ismine uyarsa bu maddede gösterilen resim tahakkuka esas tutulur. Kabın cinsi yukardaki maddelerde yazılı isimlerden hiçbirine uymadığı takdirde büyüklüğü ve ağırlığı tarifede yazılı kaplardan hangisinin vasatî büyüklük ve ağırlığına uyarsa (esas olan kabın büyüklüğüdür.) o madde üzerinden resme tâbi tutulur.

4 — Cinsi ve şeklinin hususiyeti dolayısiyle yukardaki tarifeye göre resme tâbi tutulması mümkün olmıyan eşya ve sairenin Hâl meydanında işgal ettiği yerin beher metro murabbaına 24 saat için 10 kuruş resim alınır.

5 — İşbu tarifenin tatbikına 1 Haziran 937 tarihinden itibaren başlanacaktır. (B) (2414)

Istanbul Komutanlığından :

İstanbul komutanlığı inşaat şubesinde 1 haziran 937 tarihinden itibaren çalışmak üzere 150-200 lira ücretle bir mimar veya mühendis alınacaktır. Taliplerden evsafı lâzimeyi haiz bir tanesi seçilecektir. Bu işe talip olanlar 15/5/937 tarihine kadar ellerindeki evrakı müsbite ile komutanlık 9 ncu şubesine müracaatları. (2497)

Dişlerinize bakıyor musunuz?

Her şeye inanın, fakat çürük dişli bir insanın uzun ömürlü olabileceğine asla! Dişler sıhhatin temelidir. Her çürüyen diş bu temelin bir parçasını söker, insan genç yaşında dişsiz kalarak pek çabuk ihtiyarlar.

Dişlerinize bakıyor musunuz?

Vücudü bir kaleye benzetirsek ağız onun kapısıdır. Bu kapıdan vücude faydalı gıdalar girdiği gibi muzır olan mikroplar da girer. Sabah, akşam dişlerinizi temizlerseniz bu kapıyı mikroplara karşı daima kapalı tutmuş olursunuz.

Dişlerinize bakıyor musunuz?

Dişleri çürük bir kadına hiç bir zaman güzel denemez. Böyle bir erkek te başkaları üzerinde iyi bir tesir bırakmaz. Güzelliğin ve temizliğin ilk şartı ağız bakımıdır.

Sağlam, temiz ve beyaz dişlere sahip olmak istiyenler

Siz de Radyolin kullanınız!

HER AKŞAM

Bayan **SAFİYE**

LONDRA Birahanesinde

Telefon: 40227

NERVİN

Sinir ağrıları, asabî öksürükler, asabî zayıflık, uykusuzluk, baş ve yarım baş ağrısı, baş dönmesi, baygınlık, çarpıntı, ve sinirden ileri gelen bütün rahatsılıkları giderir.

FR60

İstanbul Halkına Büyük Sürpriz

TAKSİM BAHÇESİ

Bu yaz mevsimi için ***Memleketin en tanınmış saz heyeti ve en yüksek***

OKUYUCUSU?. ile yakında açılıyor.

Nezih ailelerin yuvası olacaktır. Pek yakında büyük tafsilât

HOLANTSE BANK-UNIE N.V.

KARAKÖY PALAS
ALALEMCI HAN

CARİ HESABLAR
*
TİCARİ KREDİLER
*
İHRACAT ve İTHALÂT FİNANSMANI
*
VADELİ MEVDUAT
*
ESHAM ve TAHVİLÂT MUHAFAZA ve İDARESİ
*
KİRALIK KASALAR

HOLLANDSCHE BANK-UNIE N.V. AMSTERDAM

KUPONLU VADELİ

ADAPAZARI

TÜRK · TİCARET · BANKASI

NİÇİN

Size de isabet etmesin

Büyük tayyare piyangosunun büyük ikramiyelerinin hemen ekserisi

KADER Gişesinden

Satılan biletlere isabet ederken siz de yeni tertip biletinizi mutlaka

KADER Gişesinden

alınız. Taliinizi denemiş olursunuz. Yalnız KADER ismine dikkat ediniz. Taşra siparişleri kabul edilir ve derhal gönderilir.

Eminönü Valde kıraathanesi yanında No. 45 telefon: 23970, Beyoğlu İstiklâl caddesi No. 109 telefon: 43696.

Kimyager

Hüsameddin

Tam idrar tahlili 100 kuruştur. Bilumum tahlilât. Eminönü Emlâk ve Eytam Bankası karşısında İzzet Bey Hanı.

Dr. Ihsan Sami

BAKTERİYOLOJİ
LABORATUVARI

Umumî kan tahlilâtı. Frengi noktai nazarından (Wasserman ve Kahn teamülleri) Kan küreyvatı sayılması, tifo ve sıtma hastalıkları teşhisi, idrar, balgam, cerahat, kazurat ve su tahlilâtı ültarmikroskopi, kanda üre, şeker, Klorür kollesterin miktarlarının tayini. Divanyolu No. 113 Tel.: 20981

İLÂN

Sirkecide istasyon karşısında Devrişoğlu sokağı 3-5 Karabiga otelinin eşyaları satılıktır. Müracaat: Balıkpazar Helvacı sokağı komisyoncu İbrahim Ethem beye.

ZAYİ — 931 yılında güzel sanatlar akademisi tezyinî sanatlar şubesinden aldığım mezuniyet vesikaları ile yedek subaylık terhis vesikasını kaybettim. Yenilerini çıkaracağımdan bunlar hükümsüzdür.

Lâleli Koca Ragıp S. No. 19
Burhan Aykul

ZAYİ

İstanbul ithalât gümrüğüne ait 14323 sayılı ve 12-9-936 tarihli beyannameleri zayi ettim. Yenisini çıkaracağımdan eskisinin hükmü olmadığını ilân ederim.

Adres: Sirkeci Rallihan Mehmet Naci Kelcik

AÇLIK

Roman

Yazan:
Refik Ahmed
SEVENGİL

Yeni çıktı

Dağıtma yeri VAKIT Kütüpanesi
Fiatı 50 kuruş

VAKIT PROPAGANDA Servisi

Vakıt Yurdu altındaki mağazaya nakledecektir
İlânlarınız için yalnız oraya müracaat ediniz.